

Lesník 11

ČASOPIS ZAMESTNANCOV Š. p. LESY SR BANSKÁ BYSTRICA, november 2005

**Téma mesiaca:
Lesnícke školstvo**

2 Obsah

3 Editorial

Téma mesiaca: LESNÍCKE ŠKOLSTVO

4 Rozhovor
s prof. Ing. Ľubomirom Scheerom, CSc.,
prorektorom pre pedagogickú prácu,
Technická univerzita Zvolen

5 Zánik lesníckeho školstva na Slovensku?

7 Učiť sa, učiť sa, učiť sa

8 Talentovaní študenti - chceme vaše hlavy!
LESY SR „lovcami mozgov“? Áno.

Škola a prax - dve strany tej istej mince

9 Projekt Outplacementu laureátom
prestížnej súťaže

10 „Sme spolupracovníkmi, nie nepriateľmi
vedenia!“

Predseda Dozornej rady š.p.
LESY SR Ing. Igor Olajec

Ako je to s notebookmi pre OLH?
Vysvetľuje vedúci Odboru informačných
technológií Ing. Jozef Sámel

11 Dlaždička na vodnej ceste

12 Prielom!

13 Rytieri kráľa Artuša
Druhé stretnutie za okrúhlym stolom

14 Stretnutie vedenia podniku a odborných lesných
hospodárov

15 Čo odznelo na stretnutiach s OLH

Malý ekonomický slovníček

16 Kolaudácia Zvernice Betliar

Dni Sv. Huberta na Kysuciach

17 Jelenia ruja 2005

Streleckí majstri v Kočovciach

18 Ľudia a lesy: Škôlkár
O sadeniciach, brusniciach
i podbrezovských haldách

20 Blízka exotika

22 Lesné hospodárstvo v Lotyšsku

Newsletter III

PAWS - pedagogické aktivity v lese,
koncept seminárov pre lesníkov

23 Kurz lesnej pedagogiky

24 Vůně dýmu a jehličí na Hluboké

25 Riadenie ľudských zdrojov moderne -
systémovým prístupom

Čo to zas na tom podniku vymysleli?

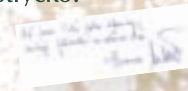
26 J. Beňa: „Nebojím sa, že by sme to nezvládli!“
Dnes z Odštepného závodu Trenčín

28 Navštívte OZ Čierny Balog

29 Etický kódex - pol roka po

Nazdravíčko, milý strýčko!

Prečo mám rád les

30 Nový zákon o lesoch

31 Kalendár lesníka - november

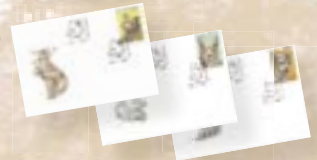
32 Uveríte?

Křížovka

33 Poľovnícky receptár

Filatelistické okienko

34 Pre deti

35 Spoločenská kronika

Stretnutie vedenia OZ Žarnovica s bývalými
zamestnancami

Životné jubileá

36 Deň piety

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo v Lesníckom skanzene

Spýtali sme sa: Ako prijímajú ľudia z vášho okolia zmeny, ktorými podnik v súčasnosti prechádza?

Ing. Igor VISZLAI, riaditeľ OZ

„Spolupracovníci na lesných správach prijímajú súčasné zmeny s určitými obavami a skepticky, nakoľko postupnosť jednotlivých krokov je nie vždy celkom dobre načatovaná. Tu je potom veľmi dôležitá, ale zároveň ťažká úloha riaditeľov OZ, vytvorí ten spojovací most medzi víziou a realitou. Celkovo však zmeny už nie sú prijímané ako nejaký strašák, ale pre tých, ktorí chcú pracovať v prosperujúcej firme, pri správnom postupe skôr ako príležitosť.“

Ing. Beata JURÍČKOVÁ, riaditeľka OZ

„Zmeny sa najviac dotkli lesných správ, kde sa značne znížil počet pracovníkov a pochopiteľne pribudli povinnosti. Napriek tomu si myslím, že sa už väčšina pracovníkov prispôbila zvýšenému pracovnému tempu a hlavne mladší kolegovia prijímajú zmeny pozitívne. Netvrdím, že nie je čo vylepšovať, ale všetko je v našich rukách.“

Ladislav ALCNAUER, lesník

„Zmeny, ktorými podnik v súčasnosti prechádza, sa ma priamo v praxi ako lesníka dotýkajú hlavne výmerou lesného obvodu. Pre naše pomery, kde sa uplatňuje výberkový spôsob hospodárenia, sú LO veľké. Optimálne výmera je okolo 700 ha.

Základ lesníckej práce je na LO a kvalita budúcich výberkových a trvalých lesov závisí od kvality personálu a pracovníkov, ktorí túto prácu priamo vykonávajú. Vyznačovaniu ťažby dreva a stromovej sortimentácie ťažbového fondu pri obnovných ťažbách a VÚ nad 50 rokov je potrebné pri výberkovom spôsobe venovať veľkú pozornosť, aby tento prostriedok slúžil v ďalšom výrobnom procese hlavne pri prepojení výroby a obchodu a logistiky.

Je potrebné viac sa venovať sprístupneniu porastov približovacími linkami, zväznicami, zlepšiť kvalitu a stav odvozných miest a odvozných ciest /viac investovať do údržby/, aj vzhľadom k zavádzaniu nových technológií v lesný výrobnom procese.“

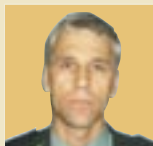
Ing. Rastislav VALUŠKA, vedúci LS

„Jeden z problémov, ktorý rezonuje medzi pracovníkmi, je sortimentácia, ktorá ma byť základom nového obchodno-logistického systému. Nový spôsob sortimentácie možno len uvítať. Urýchli, spresní a zefektívni náročnú prácu vynaloženú pri meraní OLH v lese kvalitným výstupom z počítača využiteľným pri plánovaní ako aj výpočte predpokladaných tržieb. Problém však nastal pri aplikácii v praxi. Spracovanie sortimentácie na základe zatriedenia do akostných tried /podľa dodaných tabuliek/ poukázal na nedostatky resp. nepoužiteľnosť tabuliek pre naše podmienky.“

Miroslav BORSEK, vedúci odboru, GR

„Reakcia zamestnancov na zmeny, ktorými náš podnik prechádza, je rôzna. Je rozdielna z pohľadu jednotlivých pozícií, ktorých sa zmeny dotýkajú a závisí mnohokrát od množstva informácií, ktoré o zmenách zamestnanci majú. Ako príklad môžem uviesť mojich oblastných kontrolórov, ktorých reakcie na organizačné zmeny sa po tom, ako dostali na porade detailné informácie o podstate zmien v oblasti organizácie riadenia smerom k procesnému prístupu, informácie o zavádzaní výrobnobchodno-logistického systému s prepojením na plánovanie, sú pozitívne. Ako najpozitívnejšie vnímajú (z vypracovanej SWOT analýzy) zavedenie jednotnej organizačnej štruktúry OZ a LS, jednoznačné stanovenie kompetencií a zodpovednosti jednotlivých funkčných miest a previazanie výroby, obchodu a plánovania v systéme. Na základe rozhovorov, ktoré som absolvoval so zamestnancami z rôznych organizačných úrovní sa domnievam, že v rámci celej firmy je pozitívne vnímané vytvorenie funkcie odborného lesného hospodára, ktoré sleduje predovšetkým zabezpečenie lepšieho odborného obhospodarovania lesa a poznania zdrojov.“

Ing. Miroslav BREČKA, vedúci LS

„Názory na zmeny, ktorými náš podnik prechádza, sa u THZ na najnižšej organizačnej úrovni rôznia v závislosti na tom, do akej miery sa tej ktorej osoby profesne dotkli. Vo všeobecnosti prevláda názor, že reorganizácia sa zatiaľ najviac dotkla práve ich a to tým, že sa znížil počet THZ a navýšili sa pracovné povinnosti a zodpovednosť, ale nedošlo k výraznejšiemu morálnemu a finančnému ohodnoteniu (porovnávajú sa napr. s pracovníkmi ústredia OZ). Verím, že aj títo ľudia a tieto profesie, od ktorých vo veľkej miere závisí stav lesa a výška hodnôt, ktoré táto firma tvorí sa v blízkej budúcnosti dočkajú uznania zo strany kompetentných. Väčšina z nich však vníma zmeny ako nevyhnutný krok pre ďalší rozvoj našej organizácie a teda napredovania ich samých.“

Editorial

Keď počítačové vírusy „Melissa“ a „Love Letters“ vytvorili celosvetový chaos, využila americká FBI vlastných expertov, aby dolapila páchatelov? Nie, tento najväčší vyšetrovací úrad na svete bol nútený spolupracovať so sedemnášročným škandinávskym študentom - hackerom. O čom je vlastne reč? O talentoch.

Zdá sa, že téma talentov a talentovaných ľudí je vo firmách, ale aj v celej našej spoločnosti v súčasnosti veľmi frekventovaná. Je to len módna záležitosť, alebo otázka prežitia? Posúďte sami.

Výskum realizovaný ekonómom Jonathanom Kendrickom ukazuje, že celkový pomer nehmateľných zdrojov ku hmatateľným sa vo firmách presunul v posledných rokoch z 30:70 na 63:37. Z toho vyplýva, že na najdôležitejšie zdroje firmy si už nemôžete fyzicky siahnuť - prinajmenšom bez rizika žaloby zo sexuálneho obťažovania... Výskum ďalej naznačuje, že tri štvrtiny manažérov na celom svete zaraďuje, pokiaľ ide o strategickú dôležitosť, ľudský faktor pred produktivitu a technológiu. Podľa tejto štúdie až 80 % vedúcich pracovníkov firiem sa domnieva, že v roku 2010 prilákať a udržať si kvalitných talentovaných ľudí bude strategická záležitosť číslo jedna.

Keď bola výrobným prostriedkom pôda, štáty o ňu bojovali. Dnes rovnako vedú boj firmy o talentovaných ľudí. Je to dané tým, že talentovaní ľudia hľadajú spoločnosti, ktoré podľa ich najlepších znalostí slubujú spôsob života o akom snívajú. Inak povedané, ľudia, ktorí majú nejaký sen, odídu tam, kde ho môžu realizovať. Peniaze však nie sú všetko! Idey a ideály doposiaľ - našťastie - nevymreli.

Takže talenty sa stávajú strategickou témou... Ale odkiaľ ich vziať? V podstate sú len dve možnosti: nájsť si vlastné talenty z radov našich zamestnancov, alebo si ich „uloviť“ z iných firiem (pri dodržaní všetkých etických princípov), prípadne si vyhladiť mladé talentované mozgy - študentov vysokých a stredných škôl ešte počas ich štúdia. Čo myslíte, čo je jednoduchšie?

Ivan RUSKO

Lesník, časopis zamestnancov štátneho podniku LESY Slovenskej republiky Banská Bystrica

Redakčná rada: Ing. Jozef Híkl, Ing. Ján Mičovský, CSc., Ing. Ján Kovalčík, CSc., Ing. Jana Gerová, Bc. Ružena Vaňousová, Bc. František Suchanovský, Ing. Berta Ondrišová, Ing. Jozef Marko, RNDr. Ivan Rusko

Predsedníčka redakčnej rady: Ing. Ivana Špiláková

Výkonný redaktor: Mgr. Peter Gogola, www.lesy.sk; e-mail: gogola@lesy.sk

Rada stálych prispievateľov: Jiří Junek, Ing. Radoslav Lorko, Ing. Igor Vizslai, Ing. Boris Pekarovič, Dáša Pavlovičová, Ing. Jaroslav Kobza, Ing. Jozef Sokol, Jozef Šabo, Ing. Ľuboš Tuřák, Ing. Marcel Fiala, Ing. Ladislav Dochán, Roman Podolinský, Ing. Ján Bulla, Ing. Ľuboš Uhrin, Ing. Marek Tabernaus, Ing. Peter Patay, Ing. Štefan Beňa, Ing. Ján Vavrek, Dušan Dávid, Ing. Jozef Staško, Rudolf Halák

Náklad: 1100 výtlačkov

Foto 1. strana obálky: Mgr. Peter Gogola

Adresa redakcie: Námestie SNP č.8, 975 66 Banská Bystrica,
Tel.: 048/434 42 78, Fax: 048/434 41 91

Grafická úprava a tlač: Ústav pre výchovu a vzdelávanie pracovníkov lesného a vodného hospodárstva
vo Zvolene, Sokolská 19, 960 50 Zvolen

prof. Ing. Ľubomír Scheer, CSc.

Aká je súčasná ponuka študijných programov pre záujemcov o štúdium na Technickej univerzite vo Zvolene?

V oblasti vysokoškolského vzdelávania na Slovensku a teda aj na TU vo Zvolene došlo v poslednom období k výrazným zmenám, ktoré súvisia s uplatňovaním Bolonského procesu s cieľom vytvoriť spoločný Európsky vysokoškolský priestor. Zaviedli sme Európsky systém transferu kreditov (ECTS), ktorý študentom umožňuje voľbu tempa štúdia, určitý stupeň samoprofilácie a možnosť národnej i medzinárodnej mobility, teda absolvovanie časti štúdia na inej vysokej škole doma alebo v zahraničí. Pri súčasných dobiehajúcich odboroch štúdia, od akademického roka 2005/2006 ponúkame novo akreditované študijné programy v rámci trojstupňového systému vzdelávania (bakalársky stupeň, inžiniersky stupeň, doktorandské štúdium). Nové študijné programy sú zamerané na lesníctvo a poľovníctvo, drevárstvo, design nábytku a interiéru, ekológiu a environmentalistiku, environmentálne a výrobné technológie. Ďalšie študijné programy sú zamerané na odvetvové

Rozhovor s prof. Ing. Ľubomírom Scheerom, CSc., prorektorom pre pedagogickú prácu, Technická univerzita Zvolen

Peter GOGOLA

ekonomiky a management, ekonomiku a management podniku, ochranu osôb a majetku pred požiarom, hasičské a záchrannárske služby. Novinkou je celouniverzitný študijný program Ekonomika a manažment obnoviteľných prírodných zdrojov, na ktorom sa podieľajú viaceré fakulty našej univerzity. Pre zahraničných záujemcov o štúdium ponúkame študijný program Wood science and technology v inžinierskom stupni štúdia v angličtine na Drevárskej fakulte. Celkovo ponúkame v rôznych stupňoch štúdia 70 študijných programov, mnohé z nich nielen v dennej, ale aj externej forme štúdia. Zvýšený záujem o tieto nové študijné programy sa prejavil už v tomto akademickom roku, keď sa do prvých ročníkov zapísalo o 20 % študentov viac v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Technická univerzita, hlavne Lesnícka fakulta, je významným partnerom štátneho podniku LESY SR. Absolventi vašej školy hľadajú uplatnenie v radoch zamestnancov š.p. Vnímate istý posun v požiadavkách na profil absolventa TU (zo strany LESOV i všeobecne)?

Pri príprave nových študijných programov bola často diskutovaná otázka, či máme vychovávať absolventov so všeobecnejším profilom alebo užšie zameraných špecialistov. Som toho názoru, že súčasná ponuka týchto programov umožňuje uspokojiť obidve požiadavky, ako aj vhodne ich kombinovať. Ďalšie požiadavky na profil absolventa dokážeme vhodne uspokojiť prípravou a akreditáciou ďalších študijných programov podľa spoločenskej objednávky a praxe.

V poslednom období sa

objavujú názory a ďalšie požiadavky na profil absolventov vysokých škôl zo strany ich zamestnávateľov. Podniky a firmy už chcú nielen dobrých odborníkov vo svojich oblastiach, ale súčasne aj zdatných manažérov s dobrými komunikačnými schopnosťami, projektovým a tvorivým myslením, schopných pracovať v tíme s potrebnými znalosťami v oblasti legislatívy, logistiky, obchodného rokovania. Samozrejmosťou sa stáva požiadavka komunikovať v cudzom jazyku. Platí to aj pre absolventov Lesníckej fakulty, ktorí napr. majú znalosti zo zákonov a legislatívy súvisiacej s ich odborným zameraním, avšak súčasnosť a ich úspešné uplatnenie si podľa môjho názoru vyžaduje širšie právne vedomie so znalosťami v oblasti obchodného práva, zákonníka práce, zákona o správnom konaní a pod.

Absolvent spĺňajúci všetky uvádzané požiadavky by bol ideálom, ale praktický život nás presvedča, že ideálny stav existuje len ojedinele. Je však v našich silách k tomuto ideálu sa približovať napr. aj úpravou už existujúcich študijných programov, zavádzaním nových metód a štýlu výučby (projekty študentov, prípadové štúdie za účasti odborníkov a manažérov z praxe), zlepšením spolupráce a intenzívnejšou komunikáciou medzi firmami a vysokými školami v oblasti vzdelávania. Za významnú aktivitu v tejto oblasti, na ktorej sme sa dohodli so zástupcami š.p. LESY SR, pokladám aj pripravovaný projekt manažmentu talentov našej univerzity. V rámci tohto projektu budú vyhľadávaní a zaraďovaní do

banky talentov ako potencionálni uchádzači o rôzne pracovné pozície v rámci pôsobnosti vášho podniku.

Aké vytvárate podmienky pre to, aby tí najschopnejší a najtalentovanejší študenti dostávali príležitosť pre rozvoj na zahraničných stážach, študijných pobytoch, atď.?

V súčasnom období existujú vynikajúce príležitosti pre študentov zúčastňovať sa zahraničných študijných pobytov, stáží, letných škôl, dokonca absolvovať časť svojho študijného programu v zahraničí. Naša univerzita má uzatvorené dohody s partnerskými inštitúciami v zahraničí s možnosťou mobility študentov v rámci programu SOCRATES/Erasmus, LEONARDO da Vinci, medzinárodný program COCOP medzi ENSAM Clunay (Francúzsko) a TU Zvolen, medzinárodné programy SAIA, DAAD a pod. V rámci týchto programov naši študenti študovali v minulom akademickom roku na univerzitách v SRN, Rakúsku, Grécku, Fínsku a Francúzsku. Počty týchto študentov nie sú vysoké, želali by sme si zlepšenie aj v tejto oblasti, ale stále existujú určité problémy a aj finančné obmedzenia (počet štipendií). Problémy súvisia najmä s kompatibilitou študijných programov a vzájomným uznávaním štúdia, väčšou aktivitou študentov a ich jazykovými schopnosťami.

Aj keď k nám už prichádzajú študenti študenti učiaci sa cudzie jazyky od základnej školy, na ich vedomostiach a hlavne schopnosti komunikovať v cudzom jazyku sa to výrazne neprejavuje. O tom, že v tejto oblasti nie je nič v poriadku, svedčí aj fakt, že v systéme nových maturít boli najhoršie výsledky dosiahnuté práve z maturitnej skúšky z cudzích jazykov.

Odbor riadenia ľudských zdrojov na GR š.p. vypracoval koncepciu celoživotného vzdelávania zamestnancov. Vnímate v takto veľkorysom projekte priestor pre uplatnenie špecialistov z radov vašich pedagógov?

Potreba celoživotného vzdelávania je v poslednom období zdôrazňovaná na národnej i medzinárodnej úrovni. Celoživotné vzdelávanie je považované za ďalší nástroj pre zvyšovanie kvalifikácie, celkovej vedomostnej úrovne obyvateľstva, v širšom meradle aj zamestnanosti a nástroj k odstraňovaniu nepriaznivého demografického vývoja. Preto vypracovanie takejto koncepcie možno len uvítať. Dovolím si však poznamenať, že systém celoživotného vzdelávania musí byť pre zamestnancov motivačný. Je potrebné vytvoriť také prostredie, aby sa zamestnanec ďalšieho vzdelávania zúčastňoval nielen preto, že „chce“, ale aj preto, že „musí“, v nadväznosti na kvalifikačné po-

žiadavky ako aj kariérny postup.

Na našej univerzite existuje dostatočné množstvo špecialistov, ktorí sú spôsobilí odborne garantovať rôzne oblasti celoživotného vzdelávania v komplexe les-drevo-ekológia-environment. Okrem toho, v ponuke nášho Centra ďalšieho vzdelávania TU vo Zvolene je už celý rad akreditovaných dlhodobých a krátkodobých kurzov a programov vhodných a potrebných aj pre zamestnancov š.p. LESY SR.

A teraz otázka z opačnej strany: domnievate sa, že by bolo pre študentov TU prospešné, keby sa vo vyučovaní procese uplatňovali špecialisti z radov zamestnancov š.p. LESY SR?

Som o tom presvedčený. Je to tiež súčasť našej spoločnej komunikácie a súvisí to už so spomínanou zmenou a postupným zavádzaním nových metód a štýlu výučby. Je potrebné povedať, že už v súčasnom období sa na výučbe v študijných programoch TU vo Zvolene podieľajú mnohí externí špecialisti, tiež nepriamo ako odborní konzultanti alebo recenzenti diplomových prác študentov. Podiel externých učiteľov na našej výučbe je na úrovni cca 4 %. Zamestnancov š.p. LESY SR je však medzi nimi pomerne málo, preto aj v tejto oblasti našej vzájomnej spolupráce môžeme súčasný stav posunúť dopredu. ●

Foto: archív TU

Zánik lesníckeho školstva na Slovensku?

Ján MIČOVSKÝ

Na stredné lesnícke školy v Banskej Štiavnici, Liptovskom Hrádku a Prešove určite nedá dopustiť veľa našich zamestnancov, ktorí v nich prežili krásne študentské roky. V sieti ich spomienok sa okrem huncútstiev a prvých lások zachytilo aj nemalo učiteľov. Viacerí z nich dokázali pozmeniť trajektóriu osudov svojich študentov, vštepiac im nielen odborné poznatky, ale tiež zásady slušnosti a morálky. Takéto osobnosti malo lesnícke školstvo v minulosti a má ich aj dnes.

Ing. Jozef Danko je absolvent a dlhoročný zamestnanec Strednej lesníckej školy a Školského lesného podniku v Prešove. V súvislosti s témou mesiaca som tohto skúseneho pedagóga požiadal o nasledovný rozhovor.

Tvoje rozhodnutie byť lesníckym učiteľom malo hlbšie korene, alebo – ako to často v živote býva – hlavnú rolu zohrala náhoda?

Popravde – nikdy som si nemyslel, že budem učiť a to dokonca na škole, ktorá mi sama dala základy lesníctva. Keď som končil lesnícku fakultu, ponúkli mi tu miesto technika vznikajúceho arboréta. Ani mi

to nepripadalo, že idem ku školstvu. Odvtedy uplynulo štvrtstoročie - arborétum povyrástlo - máme tu 170 taxónov - a ja som sa už asi pomaly stal školským inventárom... Nikdy som to však neľutoval. Prešiel som tu mnohými funkciami: Začínal som funkciou lesníka, 5 rokov som učil ekonomiku lesného hospodárstva, ochranu lesa, poľovníctvo, bol som inštruktorom jazdy na motocykli a inštruktorom lyžovania, osem rokov po revolúcii som pracoval ako riaditeľ školy, siedmy rok som výrobným námestníkom a OLV Školského lesného podniku na Cemjate...

...teda dosť na to, aby som ti bez

Ing. Jozef Danko

okolkov položil možno neľahkú otázku: Aké je a kam sa ubera naše stredné lesnícke školstvo?

Tvoja otázka nie je ani tak ťažká, ako skôr veľmi vážna. A nejde len o lesnícke stredné školstvo, ale odborné stredné školstvo ako celok. Myslím, že prežíva ťažké chvíle, ba možno je ohrozená aj samotná existencia niektorých škôl...

...to je teda na úvod rozhovoru dosť radikálny názor. Máš preň aj argumenty?

Myslím, že mám. Ale podme radšej pekne po poriadku. Do roku 1989 sme boli prestížnou strednou školou. Hlásilo sa k nám trojnásobne viac školákov ako sme mohli prijať a tým pádom sme sem dostávali naozaj tých najlepších. Po revolúcii vzniklo mnoho konkurenčných škôl, predovšetkým gymnázií, ktoré nám celkom prirodzene a trvalo začali odčerpávať kvalitných uchádzačov. Druhým zlomovým faktorom sa stal fakt, že ak sme pred tým umiestnili v lesnom hos-

podárstve 100 % našich absolventov, toto percento nám začalo klesať na súčasných možno 20 - 30 %. Na to sme museli zareagovať. Vždy som robil všetko preto, aby si študenti vytvorili návyky, ktoré im umožnia uplatniť sa v praxi. V tomto prípade sme našu ponuku rozšírili o možnosť nielen vyštudovať klasické lesníctvo, ale

gie lesného hospodárstva od motorovej pily, krovinorez, traktory, nákladné autá s hydraulickými rukami až po lanovkové systémy a pri tom ovládať základnú teóriu o lese. Takýto absolvent učilišťa je na rozdiel od „rýchleho“ maturanta veľmi žiadaný. Jeho uplatneniu by pomohlo aj to, keby sme nefablikovali 7 dňových polokvalifikovaných pilčíkov, ktorých je v lesníckych službách neúrekom. Zamestnávajú kvalifikovanej pracovnej sily v lesníctve je stále podceňované.

No, dobre, ak by sa lesnícke učňovky vrátili k výchove robotníkov a „nepietli“ by sa do remesla vám, potom je vaša budúcnosť zachránená - stredné kádre bude lesníctvo vždy potrebovať. Prečo potom tá obava zo zániku stredného odborného školstva?

Vychádzam zo svojich praktických poznatkov i z informácií o predpokladanom vývoji v rámci EU. Najprv ten praktický poznatok. Máme mnohoročnú spoluprácu so strednou lesníckou školou v rakúskom Geinfarne. Začiatkom deväťdesiatych rokov to bola nádherná špičково vybavená doslova superškola, dnes kvôli nízkemu záujmu o štúdium je pretransformovaná na obchodnú akadémiu! V Hraniciach v Česku robia posledné roky nábor na štúdium. Rolu stredného odborného školstva totiž v EU preberá bakalársky stupeň vzdelávania na vysokých školách! Tento trend prichádza už aj k nám - potvrdil mi to pri nedávnom rozhovore aj dekan Lesníckej fakulty pán profesor Štefan Žihlavník. Počnúc školským rokom 2005/2006 začína forma bakalárskeho štúdia aj na TU vo Zvolene. Istá skepsa tu teda má svoju logiku - dlhodobá spoluxistencia stredného odborného a bakalárskeho štúdia je ťažko predstaviteľná. Kde by medzi nimi prebiehala deliaca čiara?! A ak si to dáš do súvislosti s trvalým nárastom záujmu o štúdium na gymnáziu môže dostať téza o zániku stredného odborného školstva celkom prirodzené kontúry!

Nie je to predsa len pri tradíciách nášho lesníckeho školstva prílišný pesimizmus?

Nie je to pesimizmus, ale pohľad pravde do očí. Treba to však vnímať v dynamike času a najmä komplexne. Transformácia školstva - vidíš, nielen vy v štátnych lesoch prechádzate týmto procesom - však priniesla už aj svoje pozitíva. Prechod škôl spod pôsobnosti krajských úradov pod VÚC sa po počiatočných finančných problémoch ukázal ako dobrý krok. Odborné školy sú konečne riadené z jedného centra. Peňazi sice extra nepribudlo, no vidím, že samosprávne orgány majú predpoklady regulovať rozvoj škôl, študijných a učebných odborov podľa potrieb regiónu. Iným dobrým momentom je stabilizácia mladých učiteľov, ku ktorej po dlhých rokoch konečne prichádza. Je to naozaj pozitívny dôsledok Froncovej reformy.

Cieľom vzdelávania je získanie zvolenej odbornosti. Tá je dôležitým pi-

lierom uplatnenia sa absolventov v praxi. Rovnocenným pilierom je však aj ich morálna zdatnosť. Ako to vidíš ty?

Budem úprimný, nie je všetko v poriadku. Nemusíme hovoriť hneď o morálke, ale o akejsi spolupatričnosti študentov k odboru, ktorý si zvolili. Doba je ťažká a my to cítime. Neprichádzajú k nám záujemcovia z lesnatých oblastí kraja a povedzme z lesníckych rodín, ale skôr z blízkosti Prešova. Dôvod je prozaický - rodičia viac ako druh školy zohľadňujú faktor vzdialenosti. Preto, aby ušetrili za drahý internát! Žiaci akosi cítia, že ich šanca uplatniť sa v lesníctve nie je veľká a z toho pochádza neraz aj ich študijné nasadenie a využívanie voľného času. Napríklad volakedy sme mali na škole aj 12 záujmových krúžkov. Dnes je krúžkov aj žiakov aktívnych v záujmovej činnosti žalostne málo. Radšej idú na prechádzku.... Sám sa venujem lesníckemu krúžku. Viedim ho z úcty k zachovaniu poľovníckych tradícií a som rád ak sa mi každý rok prihlási aspoň zopár žiakov.

To sa mi nechce veriť, vaše lesníckarske úspechy sú predsa dostatočne známe....

...no oni sú len výsledkom snahy a schopností niekoľkých študentov. Väčšina sa mi neprihlási v dôsledku úvahy, že aj tak nebudú robiť v lesníctve resp. v poľovníctve, tak na čo im to bude...Ale, aby to nevypadalo tak skepticky - mám aj jednu dobrú informáciu. Pred časom práve váš podnik objavil pre lesníkov hudobného skladateľa Svetozára Štúra a objednal u neho skomponovanie nových lesníckych signálov. Tieto sme zaradili do nášho kmeňového repertoára a - ujali sa! Sú krásne a je dobre, že lesníci môžu pri slávnostných príležitostiach používať lesnícke a nie poľovnícke signály. Hráme ich aj v zahraničí a myslím, že sa páčia. Vďaka za toho Štúra!

Dakujeme aj my. Trocha som však stratil orientáciu v najbližších cieľoch perspektíve stredného lesníckeho školstva....

Lesnícke učilišťa by sa mali orientovať na výchovu vysoko kvalifikovaných lesných robotníkov, nenahovárať a nesiliť žiakov do študijných odborov, a tým si riešiť existenčné problémy. O ich rozšírení, alebo zúžení rozhodnú potreby regiónov. Stredné lesnícke školy budú pod tlakom bakalárskeho štúdia ťažko prežívať. Musia mať atraktívny študijný program profil absolventa s predpokladom uplatnenia a zaoberať o budúcich študentov. Regionálna školská politika ich môže podržať. Šanca dokázať, že ich absolvent je schopnejší pre lesnícku prax ako absolvent bakalárskeho štúdia je otvorená. Nech to však už dopadne akokoľvek, predovšetkým nesmieme zabudnúť na študentov, ktorých dnes máme na školách. Venujme sa im naplno, aby to boli dobrí odborníci a čestní ľudia. Myslíš, že je to málo...? ●

Foto: autor

Lesnícke školstvo

podárstve 100 % našich absolventov, toto percento nám začalo klesať na súčasných možno 20 - 30 %. Na to sme museli zareagovať. Vždy som robil všetko preto, aby si študenti vytvorili návyky, ktoré im umožnia uplatniť sa v praxi. V tomto prípade sme našu ponuku rozšírili o možnosť nielen vyštudovať klasické lesníctvo, ale

aj zvládnuť jazyky a prácu s počítačom. Posilnili sme aj ekonomické predmety, aby boli absolventi pripravení na dráhu živnostníkov - veď požiadavka štátnych lesov na zamestnanie našich absolventov je takmer nulová. Na druhej strane sme študentom ponúkli možnosť získať pilčícke preukazy, vodičské preukazy na traktory a nákladné auta a podobne....

Týmto ste však „zabrdli“ do pôsobnosti lesníckych učilišť...

Iste a oni nám to aj vrátili. Rozšírili svoju akreditáciu o ďalšie dvojročné štúdium a ponúkli tak svojim absolventom možnosť získať plnohodnotné maturitné vzdelanie. Takýto boj o študenta priniesol pokles úrovne na všetkých stredných lesníckych školách - učňovských i odborných. Univerzalita je však v takomto prípade na škodu, všetci predsa nemôžu robiť všetko! Veď sa len pozrime na náročnosť novej lesnej techniky, napríklad také lanovkové systémy, harvestory - vyžadujú špičkových robotníkov, a práve tých by mali pripravovať lesnícke učilišťa. Súčasný, moderný lesný robotník by mal ovládať všetky strojové technoló-

Priamo v teréne to ide najlepšie

Tento známy výrok ešte známejšieho súdruha Vladimíra Iljiča Lenina prekonal nielen svoju dobu, ale aj svojho autora. Nič v zlom, trocha irónie nie je občas na škodu. V tomto konkrétnom prípade však ukrývajú v sebe slová tohto vodcu proletariátu mnoho pravdy. Celoživotné vzdelávanie je už dnes nevyhnutnosťou, bez ktorej sa nezaobíde takmer nikto z nás. A práve preto som sa rozhodla napísať pár riadkov o tom, ako to napríklad funguje v Nemecku.

Bažantí zámoček ako oáza vzdelávania

V spolkovej krajine Baden – Württemberg plní lesnícke vzdelávacie centrum v Karlsruhe ako centrálné zariadenie pre vzdelávanie a následné zvyšovanie kvalifikácie v oblasti lesného hospodárstva širokospektrálnu úlohu Jeho bohatá história, plná zmien, sa datuje už od roku 1926. Základy historickej budovy, v ktorej dodnes sídli, boli položené začiatkom 18. storočia. Dnes sa špecializuje najmä na poskytovanie služieb v oblasti lesníckeho odborného vzdelávania a doškoľovania. Ťažiskom jeho činnosti je organizovanie školení a ďalšieho vzdelávania nielen pre zamestnancov verejnej lesnej správy, ale aj pre pracovníkov iných inštitúcií, ako aj ďalších záujemcov z lesníckeho sektora (súkromní vlastníci lesa, spolky atď.).

Spoznávať les všetkými zmyslami

Čo teda toto vzdelávacie centrum pre les a životné prostredie

Budova Lesníckeho vzdelávacieho centra v Karlsruhe

ponúka svojim „žiakom“? Okrem klasických tematických okruhov ako pestovanie a ochrana lesa, poľovníctvo, ekológia a ochrana prírody, tu nájdete aj nie práve to typické lesnícke – komunikácia a tímová práca, marketing, práca s verejnosťou i ostatné témy z komplexu podnikového manažmentu.

Pracovníci centra sa taktiež angažujú v oblasti lesnej pedagogiky. Spolu s kolegami z okresného a mestského úradu Karlsruhe organizujú lesní pedagógovia vychádzky do lesa a rôznorodé podujatia pre deti, mládež i dospelých. Od roku 1996 sa naučilo „spoznávať les všetkými zmyslami“ vyše 100 000 záujemcov.

V nadväznosti na štúdium majú absolventi lesníckych odborných škôl a univerzít možnosť zapojiť sa v rámci prípravnej služby do cyklu doplnujúceho vzdelávania. Skúsenosti z minulých rokov dokazujú, že takýmto spôsobom si rozšíria viac – menej teoretické poznatky získané počas štúdia o praktické skúsenosti, ktoré môžu ďalej využívať vo svojej kariére.

Odborné lesnícke vzdelávanie

V roku 2005 boli semináre v oblasti ďalšieho vzdelávania rozdelené do 3 hlavných oblastí, ktoré zahŕňajú: odborné lesnícke vzdelávanie, lesnú pedagogiku a „aktívne v lese“.

Odborné lesnícke vzdelávanie obsahuje napríklad nasledujúce témy: podnikové riadenie, podniková ekonomika a controllig, práca v lese, lesná technika a sprístupnenie lesa, bezpečnosť práce a ochrana zdravia, využívanie lesa a marketing, pestovanie lesa a plánovanie, ochrana

Učiť sa, učiť sa, učiť sa

Jana GEROVÁ

lesa a poľovníctvo, ekológia, ochrana prírody a krajiny, právo a správa, poradenstvo a starostlivosť v súkromných a spoločenských lesoch, práca s verejnosťou, lesná pedagogika, les a oddych, komunikácia a tímová práca, informačná a komunikačná technika. Je toho veľa a mnohému sa dá priučiť aj u nás. Zaujali ma však niektoré z nich, s ktorými sa v našich podmienkach nestretávame až tak často.

Základy rétoriky, formy interpretácie a iné „zbytočnosti“

Súčasťou vzdelávania v oblasti práce s verejnosťou sú napr. základy rétoriky, formy interpretácie, techniky vizualizácie, podpora médií, možné reakcie na tlačové správy, ako s realizáciou certifikácie v štátnych lesoch atd.

V oblasti ekológie a ochrany krajiny sú to ochrana druhov a biotopov, zhodnotenie pôsobenia nepôvodných druhov v chránených oblastiach, význam mŕtveho dreva pre les, monitoring mŕtveho dreva a inventúra, NATURA 2000 (podpora hniezd a ich kontrola, biológia netopierov, datle) apod.

Energetické drevo – hudba budúcnosti

Pod pojmom „aktívne v lese“ sa okrem iného skrýva možnosť navštevovať kurz „energia z dreva – šanca pre súkromných vlastníkov lesa“. Tu sa záujemcovia dozvedia o aktuálnom stave využitia energetického dreva, o jeho speňažení a spôsobe prípravy, možnostiach získania finančných podpôr, o vykurovaní energetickou stiepkou...

Dalo by sa toho popísať ešte veľa, ale keďže náš šéfredaktor trvá na dodržiavaní stanoveného rozsahu príspevkov, podrobnejšie informácie môžete nájsť na internetovej stránke <http://www.fbz-karlsruhe.de/startseite.htm>. Ak si niekedy nájdete kúsok voľného času, vrele odporúčam. V takom vzdelávacom inštitúte by veru stálo zato stráviť i medové týždne... Tak trochu mi pripomína náš kaštieľ v Palárikove. ●

Foto: Internet

Praktické ukážky v teréne

TALENTOVANÍ ŠTUDENTI - CHCEME VAŠE HLAVY!

LESY SR „lovcami mozgov“?
Áno.

Hokejová legenda Wayne Gretzky kedysi poznamenal, že nie je také dôležité vedieť, kde je puk teraz, ako kde bude o chvíľu... Hovorí sa tomu talent.

Ťažko povedať, či je to dobrá, alebo zlá správa: významní manažéri a ekonómovia predpokladajú trend, že väčšina organizácií a firiem bude držaná ako rukojemníci malým počtom ľudí... Tieto „hviezdy“ nazývame jadrom schopných ľudí – talenty. Je to zopár ľudí, ktorí dávajú veci do pohybu. Vedia, ako využiť svoje silné stránky a rovnako si vedia poradiť so svojimi slabosťami. Preto je dnes vysoko aktuálne vyhľadávanie talentov zvonka aj znútra a je *životne dôležité* venovať im osobitnú starostlivosť.

Ide o talenty...

Keď náš podnik pozerá do sklenej gule v snahe zistiť, čo budeme potrebovať na naplnenie našich budúcich šancí, začína byť pre nás veľmi dôležitý poznatok o tom, kde nájsť talenty s potrebnými schopnosťami a zručnosťami. Interné rezervoáre skúseností, ktoré budúcich manažérov a špecialistov posunú želateľným smerom, sú v tomto prípade nesmierne vzácne a je pre nás výzvou intenzívnejšie ich využívať.

Zároveň je tu však ešte jeden významný zdroj talentov. Sú to školy. Odhliadnuc od všeobecne proklamovanej úrovni nášho školstva – či už stredného, alebo vysokého, akadémická pôda je a vždy bude významnou „liahňou“ mladých talentov. Ako teda vyzerá spolupráca Lesov SR so školami?

Aká je súčasnosť?

V súčasnosti je spolupráca pomerne intenzívna a zásadne ju vidíme v dvoch rovinách – spolupráca s odborným lesníckym školstvom a spolupráca s nelesníckymi vzdelávacími inštitúciami. V tom prvom prípade sa jedná predovšetkým o spoluprácu s Technickou univerzitou Zvolen. Konkrétne ide o participáciu našich zamestnancov na tvorbe diplomových a iných kvalifikačných prác, ročníko-

Ivan RUSKO

vé, prípadne diplomové práce študentov a v neposlednom rade spolupráca našich odborníkov a akademikov pri riešení konkrétnych problémov aplikatívnej praxe. Solídne je rozbehnutá spolupráca aj so Strednou lesníckou technickou školou v Banskej Štiavnici, ktorej študentom poskytujeme dobré zázemie pri realizácii odborných praxí.

Pokiaľ ide o nelesnícke školstvo, spolupráca je orientovaná predovšetkým na Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici. Študenti a učitelia Ekonomickej fakulty participujú na riešení reálnych, konkrétnych problémov v oblasti manažmentu a riadenia ľudských zdrojov – od motívácie zamestnancov až po systém ich vzdelávania a rozvoja. Podobne sme rozbehli spoluprácu s Fakultou prírodných vied a Fakultou humanitných vied. Tu je orientácia jednak na ročníkovú prax študentov a čoraz viac participujeme ako externí konzultanti pri tvorbe diplomových prác.

Za dôležitú a prospešnú považujeme zatiaľ rámcovú spoluprácu s medzinárodnou študentskou organizáciou AIESEC. Práve tu je vysoký potenciál a séria pracovných rokovaní so zástupcami tejto organizácie smeruje spoluprácu do veľmi konkrétnej podoby, najmä pokiaľ ide o študentské odborné stáže a oblasť public relations.

Ako vidíme budúcnosť?

Veľmi konkrétne a jasne. 6. októbra a následne 14. októbra tohto roku sme absolvovali rokovania s rektorom Technickej univerzity vo Zvolene pánom prof. Ing. Jánom Tučekom, PhD. a prorektormi – pánom prof. Ing. Lubomírom Scheerom, CSc. a pánom doc. Ing. Jozefom Víglašským, CSc. Na základe týchto rozhovorov budeme posilňovať a nastavovať spoluprácu medzi našim podnikom a Technickou univerzitou vo Zvolene v nasledovných oblastiach:

- Projekt talent manažmentu študentov 4.-5. ročníkov všetkých fakúlt, evaluácia študentov a postupné prítiahnutie tých najlepších do nášho podniku (áno, chystáme sa loviť mozgy...).
- Špecifikácia profilu absolventa jednotlivých študijných programov univerzity pre podmienky aplikatívnej

a našej podnikovej praxe. Za veľmi prínosný považujeme spoločne pohľad z praxe – akých absolventov Technickej univerzity vlastne potrebujeme?

- Celoživotné vzdelávanie našich zamestnancov v spolupráci s Technickou univerzitou. Konkrétne vyššia participácia učiteľov – renomovaných odborníkov univerzity na odbornej lesníckej, ale aj nadodbornej príprave našich zamestnancov. Recipročne – selektívne zapojenie našich vybraných špecialistov a manažérov do výučby študentov. Dôvod je jednoduchý – kvalitnejšie prepojenie akademickej pôdy s praxou, s reálnym životom.

- Realizácia diplomových, dizertačných a iných kvalifikačných prác študentov v spolupráci s našimi odborníkmi a zároveň prax, resp. stáž študentov v našom podniku sú a budú prínosom pre obidve strany.

Záverom len jedna kardinálna myšlienka. Potrebujeme a budeme hľadať mladé talenty – len v tom je budúcnosť našej firmy.

A pre kvalitných a nadaných študentov máme ešte jedno upozornenie: **Pozor na vaše hlavy! Máme o ne záujem...**

RNDr. Ivan Rusko je vedúci Odboru riadenia ľudských zdrojov

Škola a prax - dve strany tej istej mince

Jana GEROVÁ

„Zachovajme lesy potomstvu“, to je odkaz J.D.Matejovie, ktorý zanechal generáciám lesníkov, ktorí prišli po ňom. Jednou z možností, ako naplniť toto poslanstvo, je zodpovedná príprava absolventov stredných a vysokých škôl lesníckeho zamerania. Ako to s odstupom času vnímajú niektorí z nich, som sa pokúsila vytiahnuť z pracovníkov OZ Čadca.

„Škola a prax – čo vlastne znamenajú a ako sa dajú zladíť tieto dve veci, ktoré sú pre nás v živote tak dôležité? Myslím, že jedna bez druhej určite ne-

môžu existovať. Veď načo by nám bola škola, keby sme vedomosti v nej získané nemali kde využiť?" To sú slová Pavla Zatlukala, absolventa Strednej lesníckej školy J.D. Matejovie v Liptovskom

...„posunúť“ školu bližšie k lesu

...„posunúť“ školu bližšie k lesu. Hrádku. Ako sa vyjadril, škola mu dala základ, na ktorom mohol začať budovať svoju profesionálnu kariéru a zároveň rozvíjať svoju osobnosť. Hoci bol s úrovňou výučby spokojný, privítal by viac praktických ukážok a výučbu formou zážitkového učenia. Jednoducho

Väčšia pozornosť by sa mala venovať i školským pomôckam a modernizácii učebníc a osnov, ktoré by mali zohľadniť nové trendy vývoja v lesnom hospodárstve (moderné ťažbové technológie, biomasa a pod.). „Doba ide veľmi rýchlo dopredu a my by sme nemali zaspáť na vavrínoch. Každý absolvent, ktorý príde po nás, by mal byť lepšie vyzbrojený vedomosťami ako tí predtým“. A čo by ešte pomohlo mladým lesníkom, ktorí každoročne opúšťajú lavice stredných škôl? Rozšíriť ponuku špeciálnych kurzov s možnosťou získať čo najviac certifikátov (oprávnení). Ide totiž o to, že nie všetci absolventi sa zamestnávajú ako lesníci. Mnohí z nich sa stávajú našimi dodávateľmi prác a práve toto by prispelo k ich lepšiemu zaradeniu do každodenného života.

Mojou druhou „obeťou“ bol Peter Čakajda, absolvent Strednej lesníckej školy J. D. Matejovie v Liptovskom Hrádku a Technickej univerzity vo Zvolene. Ako zhodnotil, stredná škola sa viac niesla v duchu výchovy lesného robotníka a menej sa zameriavala na činnosti súvisiace s výkonom profesie lesníka. I on by rád privítal viac praktických ukážok v teréne. Prvýkrát „pričuchol“ k praxi počas civilnej

I za tú krátku dobu, čo pôsobím v praxi, som prišiel na jedno. Vzdelávať sa musím ďalej, bez toho to nejde.

skúseností zo strednej školy. Vysoká škola kládla väčší dôraz na detaily, pričom podstata študentom unikala. Mnohé z predmetov sa zaoberali problematikou, ktorá sa v skutočnom živote dá ťažko uplatniť a ani sa často nevyužíva“. Šťastí je to pravdepodobne asi aj preto, že zavádzanie nových postupov nenachádza v praxi kladnú odozvu a radšej sú uprednostňované staršie, overené postupy. Ale to je už zase z iného súdku...

Na záver asi toľko: „I za tú krátku dobu, čo pôsobím v praxi, som prišiel na jedno. Vzdelávať sa musím ďalej, bez toho to nejde“. A ja osobne s našim kolegom z Čadce súhlasím. ●

Projekt Outplacementu laureátom prestížnej súťaže

Peter GOGOLA

Kolektív tvorcov z nášho podniku sa za svoj „Projekt Outplacementu ako prejav novej podnikovej kultúry“ stal laureátom siedmeho ročníka súťaže Slovenská cena za riadenie a rozvoj ľudských zdrojov 2005 v kategórii personálnych projektov.

Vyhlasovateľmi súťaže sú Združenie pre riadenie a rozvoj ľudských zdrojov a vzdelávacia spoločnosť **ibis partner**. Cieľom súťaže je prispieť k rozvoju ľudského potenciálu v organizáciách na Slovensku - propagovať vynikajúce výsledky a najlepšie praktiky v oblasti rozvoja ľudských zdrojov; orientovať pozornosť slovenských podnikov a organizácií na potrebu investovať do tejto oblasti; podnietiť výmenu informácií a skúseností medzi víťazmi súťaže a ostatnými členmi profesionálnej society. Každoročne sú ocenení traja laureáti v kategóriách osobnosť personálneho manažmentu a personálny projekt.

Vyhlasenie výsledkov sa uskutočnilo v Bratislave vo štvrtok 29. septembra na konferencii generálnych riaditeľov a personálnych manažérov. Cenu v podobe diplomu a pamätnej plastiky od autorky Milice Podstrelencovej prevzala organizačná riaditeľka LESOV SR **Ing. Ivana Špiláková** a vedúci Odboru riadenia ľudských zdrojov **RNDr. Ivan Rusko**.

„Projekt Outplacementu je jedným z prejavov

novej podnikovej kultúry. Štrukturálne zmeny, súvisiace s prezamestnanosťou v štátnych podnikoch, dosiaľ nebývali spojené s projektmi, ktoré by reálne dokázali podať pomocnú ruku uvoľňovaným zamestnancom. My sme sa rozhodli pre takýto postup a ocenenie nášho projektu Outplacementu je dôkazom, že pomoc pri personálnych redukciách nemusí byť len formálna.“ povedala po prevzatí ceny organizačná riaditeľka Ing. Ivana Špiláková. „Ocenenie za projekt patrí vlastne všetkým zamestnancom, ktorí sa na jeho realizácii podieľali. Rád by som sa im za to poďakoval“, dodal RNDr. Ivan Rusko.

V kategórii osobností personálneho manažmentu boli ocenení: Mag. Regina Ovesny - Straka, generálna riaditeľka Slovenskej sporiteľne, Ing. Róbert Šimončíč, generálny riaditeľ Microsoft Slovakia, s.r.o. a Ján Juhás, personálny riaditeľ VSS, a.s. Košice. V kategórii personálnych projektov si okrem našich kolegov vavríny víťazov odniesli Ing. Juraj Ivasuk a kol. za projekt „Návrh a realizácia systé-

mu odmeňovania podľa výkonu v Elektrovode Holding a.s.“ a Ing. Naďa Tomeková a kol. za projekt „Change management v spoločnosti Johns Manville Slovakia, a.s.“. ●

Predseda Dozornej rady š.p. LESY SR Ing. Igor Olajec:

„Sme spolupracovníkmi, nie nepriateľmi vedenia!“

Jozef MARKO

Dozorná rada š.p. LESY SR má za sebou prvé tri rokovania. Niekoľko aktuálnych otázok, týkajúcich sa jej činnosti, sme preto položili jej predsedovi, ktorý je zároveň riaditeľom Vysokoškolského lesníckeho podniku Technickej univerzity vo Zvolene, Ing. Igorovi OLAJCOVI.

Môžete nám v krátkosti povedať, aká je hlavná úloha dozornej rady?

• V prvom rade dozorná rada nie je výkonným riadiacim orgánom štátneho podniku, ale jeho kontrolným orgánom. Pôsobnosť rady je stanovená v paragrafe 21 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. V zásade možno povedať, že hlavná časť jej činnosti spočíva v dohliadaní na vedenie a hospodárenie podniku, v kontrole údajov v účtovných knihách, v prerokovaní základných otázok koncepcie rozvoja podniku a jeho podnikateľskej činnosti, v prerokovávaní ročnej a mimoriadnej účtovnej závierky a v rozhodovaní o rozdelení zisku či úhrade strát.

Členovia Dozornej rady Lesov SR absolvovali tri zasadnutia, takže už môžete povedať, ako sa vám spolupracuje s vedením podniku. Dostávate požadované informácie načas, v postačujúcom rozsahu a kvalite?

• Už v otázke ste vystihli to, čo považujem za najdôležitejšie povedať. Dozorná

rada spolupracuje s vedením. Sme teda spolupracovníkmi členov vedenia, nie jeho nepriateľmi! Osobne považujem vzťah dozornej rady a vedenia podniku za nadštandardný. Ako generálny riaditeľ, tak aj ostatní pracovníci podniku nám vychádzajú v ústrety a doteraz nám poskytli všetky požadované informácie a materiály načas v dostatočnej kvalite. Spomeniem napríklad správu o hospodárení podniku za I. polrok 2005, ktorú sme žiadali doplniť a niektoré časti podrobnejšie vysvetliť. Musím konštatovať, že na druhom zasadnutí sa generálny riaditeľ dobre zhostil úlohy a dokázal kvalifikovane vysvetliť všetky dotazy rady aj napriek tomu, že nie je lesníkom.

Na základe materiálov, ktoré ste už mali možnosť preštudovať, sa chcem opýtať na váš názor na hospodárenie v š.p. LESY SR.

• Hospodárenie podniku za prvý polrok tohto roka je podľa predložených účtovných dokladov vysoko ziskové a je zrejme, že vedenie kladie dôraz na ekonomiku a efektívnosť. Týka sa to aj spochybňovaných výkonov v pestovnej činnosti, pretože náklady na ňu boli nižšie ako v porovnateľných obdobiach predchádzajúcich rokov. Mali sme možnosť presvedčiť sa, že naplánované úlo-

Ing. Igor Olajec

hy sa plnia v dostatočnom rozsahu.

Zamestnancov podniku zaujíma, či sa ešte v tomto volebnom období podarí dokončiť transformáciu štátneho podniku LESY SR na štátnu akciovú spoločnosť. Viem, že nie ste jasnovidec, ale nedá mi neopýtať sa, aké šance dáva vy osobne završeniu tohto procesu do konania budúročných parlamentných volieb?

• Pracoval som určitý čas na ministerstve a poznám priebeh legislatívneho procesu prípravy a schvaľovania zákonov. V súčasnosti je schválený len legislatívny zámer návrhu zákona a myslím si, že do konca volebného obdobia nebude parlamentom schválený samostatný zákon o akciovej spoločnosti. Múdre porekadlo vraví, že nikdy nevrav nikdy, lebo teoreticky je možné časový priebeh značne urýchliť v skrátrenom legislatívnom konaní, ale nepredpokladám uplatnenie tejto cesty. ●

Vysvetľuje vedúci Odboru informačných technológií Ing. Jozef Sámel

Ako je to s notebookmi pre OLH?

Jozef MARKO

Vedenie š.p. LESY SR sľúbilo zamestnancom, že organizačné zmeny bude sprevádzať aj technické dovybavenie odborných lesných hospodárov mobilnými telefónmi, osobnými automobilmi a notebookmi. O prvých dvoch technických prostriedkoch už reč na stránkach nášho časopisu bola, dnes sa v rozhovore s vedúcim Odboru

informačných technológií na generálnom riaditeľstve Ing. Jozefom SÁMELOM venujeme téme notebookov.

Je pravda, že vedenie zatiaľ neuvažuje o vybavení OLH notebookmi?

- Ak mám najskôr hovoriť za nás informatikov, my sme vždy hovorili v tejto súvislosti o vybavení prenosnými informatickými zariadeniami, ktoré môžu mať rôzne prevedenia. Na nedávnych stretnutiach vedenia s OLH v Banskej Bystrici sme s nimi hovorili o zabezpečení počítačov do 1.1.2007,

teda na najbližších pätnásť mesiacov. Dôvodom sú zatiaľ nepostačujúce znalosti práce s počítačmi. Plánujeme teda v prvej fáze vybaviť každú lesnú správu dvoma stacionárnymi počítačmi - prvým do konca tohto roka a druhým na začiatku roka budúceho. Na týchto počítačoch by sa mali všetci postupne dostať na homogénnejšiu úroveň znalostí, ako je tomu dnes.

Predseda len, boli sľúbené notebooky, nemôžu sa učiť pracovať na nich?

- Myslím si, že určite nie, pretože po prvé by sme mali extrémne náklady na ich údržbu. Dobre totiž vieme, čo dokáže neznať užívateľ s notebookom urobiť. A druhá, nemenej podstatná záležitosť, ktorú teraz riešime, je centrálné spracovanie lesnej hospodárskej evidencie. Tá je v súčasnosti iba na databázach lesnej správy, jej presuny sa musia robiť disketou, iným médiom alebo prostredníctvom e-mailu. Ak by sme v súčasnosti dali OLH jej inštalácie na notebooky, mali by sme veľký problém ich zosynchronizovať. Takže

(dokončenie na strane 13) ➤

Ing. Jozef Sámel

Dlaždička na vodnej ceste

Ján MIČOVSKÝ

V stredu 12. októbra vychádza nad dunajskými ramenami slnko. Príďava na eláne aktérom i hosťom, ktorí budú svedkami otvorenia **Náučného chodníka Dunajskými luhmi**. Tejto chvíli predchádza výborný nápad a úsilie lesníkov z Odštepného závodu v Palárikove. Jedinečnosť myšlienky spočíva v tom, že ide o prvý lesný „chodník“ na Slovensku, k absolvovaniu ktorého bude potrebný - čln! Návštevník sa o takejto ponuke dozvie z tabule nachádzajúcej sa v mieste vysokej koncentrácie turistov - na hrádzi Vodného diela Gabčíkovo. Osobitná značka ho odtiaľ povedie ku Gabčíkovskému ramenu, kde na základe telefonickej objednávky už bude čakať pätnásťmiestny čln s odborným sprievodcom. Trasa člna vedúca na Obecný ostrov a späť umožní návštevníkovi spoznať čaro lužného lesa, život jeho rastlinných a živočíšnych obyvateľov, a predovšetkým osobitú prácu lesného hospodára. A to - bezplatne!

Na otvorení chodníka sa schádzajú poverení generálni riaditeľ Sekcie lesníckej MP SR **Valér CMORIK**, zástupkyňa Slovenského vodárenského podniku **Mária SLOVÁKOVÁ**, pracovník CHKO Dunajské Luhy **Drahomír VORLÍČEK**, deti okolitých škôl, médiá... Ešte predtým, ako **Ladislav VARGA**, riaditeľ OZ Palárikovo, s nefalšovaným potešením otvorí podujatie, dostávajú všetci pozvaní vkusný šperk - ručne zhotovený odznak so symbolom lužných lesov orliakom morským. Prítomná je i delegácia vedenia podniku v zložení **Karol VINŠ**, **Ivana ŠPILÁKOVÁ** a **Dávid NĚMETH**.

Slová generálneho riaditeľa Lesov SR vystihujú podstatu dňa: „...chodník ako dôkaz, že príroda tu nie pre lesníkov, ale lesníci pre všetkých, ktorí ju chcú spoznávať a spoločne chrániť.“ Predstaviteľ miestnej CHKO zaujme nielen priezviskom, ktoré nevďojak pripomína reprezentanta tunajšej fauny, ale predovšetkým priznaním sa k nedôvere, ktorú voči podobným počínom lesníkov

pociťoval. Všetko napráva konštatovaním, že život prináša nové impulzy a naším aktivitám niet čo vytýkať. Práve naopak! Nuž, ocenenie na otvorenej scéne!

Ešte predtým, ako obaja generálni riaditelia prestrihnú na brehu Dunaja zelenú pásku a hostia sa vydajú na premiérovú plavbu, čaká všetkých svieži lesnícky program. Jeho moderovanie dvojicou **Ladislav Varga** a **Jozef Bielik** (správca LS Gabčíkovo) prezrádza nielen znalosť problematiky, ale aj nadšenie z vlastnej práce. Kolotoč ukážok, ktoré títo dvaja bravúrne komentujú, začína predvádzaním vysádzania trojmetrových topoľových „sadeničiek“, s následnou názornou sortimentáciou tejto vysokoproduktívnej a obchodne mimoriadne zaujímavej dreveniny.

Pri porovnávaní rôznych topoľových klonov sa naplno ukazuje šľachtiteľské srdce vedátora Vargu. Mimoriadne rozdiely v prsných priemeroch rovnakovekých topoľov zmažú akékoľvek pochybnosti o tom, že mnohoročný šľachtiteľský program má v lesohospodárskej praxi lužného lesa svoje významné miesto.

Ukážky pokračujú v logickej nadväznosti výkonným štiepkovačom typu Grizly ako zhmotnením perspektívneho podnikového zámeru. Vysvetľovanie

Z jej tváre veľa nevyčítam, faktom však je, že mlčí...

žiadny priestor na pochybnosti: „Bez vodného diela by tu už dnes lužný les

v takejto dobrej kondícii nebol! Priehrada zvrátila proces postupného poklesu spodnej vody, a tým zabránila vysychaniu tunajších lesov“. Jedným očkom pri jeho slovách pokukávam po pani Trubíniovej, v minulosti známej postave Greenpeaceu, dnes predstaviteľke Bratislavského regionálneho ochrannárskeho združenia. Z jej tváre veľa nevyčítam, faktom však je, že mlčí...

Úspešný deň sa pomaly končí. Ešte sa nám nestihli veze gabčíkovskej priehrady stratiť z obzoru, keď v Rádi-ožurnáli už znejú slová Karola Vinša o význame toho, čo sme práve sami pred chvíľou zažili. Nášmu riaditeľovi nemožno uprieť schopnosť kultivovane formulovať pred verejnosťou podnikové stanoviská. Naopak, kolegom z Gabčíkova možno priateľsky vytknúť absenciu informačných tabúl alebo aspoň informačného letáčika ku chodníku, čo si však v záplave pútavého programu asi málokto všimol. Tak či tak, tento pohodový deň bol ďalšou dlaždičkou na ceste služby pre verejnosť, ceste po ktorej nám spoločne treba v podniku prejsť ●

Foto: autor

V rukách dunajského vlka

Foto: Ing. Martin Strmeň

Prielom!

Krádeže dreva v lese majú svoju tradíciu a patria medzi „klasiku“ trestných činov. Kedysi bol záujem najmä o palivo, dnes je častým cieľom zlodějov predovšetkým kvalitná drevná hmota. Bodaj by nie! Stačí trocha „odvahy“ a náklad s hodnotou desiatok tisíc korún sa za niekoľko minút presunie na „sklad odberateľa“, kde dokazovanie nelegálneho pôvodu dreva už môže byť problém.

So zaujímavou iniciatívou prišli kolegovia z východoslovenských odštepných závodov. Z podnetu prednostu prešovského Krajského lesného úradu **Ing. Jozefa Kulana**, sa v kancelárii riaditeľa Policajného zboru tohto kraja stretli riaditelia závodov z Prešova, Vranova a Bardejova. Ide o krok, ktorý znamená istý prielom v doterajšej praxi odhaľovania zlodějov dreva.

„Škody spôsobené krádežami dreva nám stúpajú, doterajší spôsob ochrany lesného majetku štátu prestáva byť účinný“, hovorí riaditeľ vranovského závodu

Martin Strmeň. „Stretnutím u policajného náčelníka kraja sa odhalili isté slabiny v našej spolupráci. Policajti nepoznajú všetky zákonitosti pohybu a evidencie dreva. Štátna správa im preto dodá vzory používaných dopravných dokladov a predpísaných spôsobov

značenia dreva. Ďalším krokom bude, že policajtom poskytneme zoznam expertov - kontaktných osôb, ktoré budú 24 hodín „na telefóne“ a v prípade podozrivého dreva im budú k dispozícii. Ide o to, aby sa policajti neobávali zasiahnuť aj v nejednoznačných prípadoch, keď je na prvý pohľad všetko v poriadku. Vybrali sme tiež expedičné sklady, kde sa zadržané drevo bude umiestňovať.“

Ako povedal vranovský riaditeľ, na stretnutí sa tiež dohodli spoločné akcie lesníkov s policajtmi, ktoré preventívne zamerajú na najkritickejšie časti svojich závodov. Na tunajšom závode prebehli už štyri takéto „záfahy“ a ako ukazuje aj originálna fotografia, neboli bez úspechu, hoci išlo „len“ o palivo. Nebudú sa však spoliehať len na cudziu pomoc. Strmeň už určil v zmysle spoločných dohôd tzv. DOS: „...sú to dvojčlenné ochranné služby, ktoré boli vytvorené na každej lesnej správe i na ústredí závodu. Tieto dvojci-

ce sa podľa harmonogramu budú striedavo pohybovať na svojom území, a to denne vo večerných hodinách a v sobotu. Nedelňu sme zatiaľ vylúčili, podľa doterajších skúseností v tento deň ku krádežiam nedochádza. Dvojiciam vznikne za večerné služby nárok na náhradné voľno, soboty sa im budú preplácať. V prípade odhalenia páchatelov krádeže sa z hodnoty dreva vyplatí dvojici podielová odmena.“

Novinkou je aj zriadenie a mediálne zverejnenie „horúcej linky“, ktorá má obyvateľom slúžiť pre nahlasovanie podozrivých pohybov dreva. Bokom neostal ani iniciátor spolupráce - prešovská štátna správa na úseku lesného hospodárstva, ktorá z rozhodnutia prednostu Kulana zvýši kontrolu dreva na skladoch jej spracovateľov.

„Krádeže dreva sú dnes už organizovanou záležitosťou a vyžadujú si nové spôsoby boja.“

„Krádeže dreva sú dnes už organizovanou záležitosťou a vyžadujú si nové spôsoby boja. Nádejnú spoluprácu s policajným zborom chceme v kraji rozšíriť na prokuratúru a súdy, lebo ako sa ukazuje, práve tu dochádza k zastaveniu viacerých prípadov z titulu nedostatočného zdokumentovania krádeží“, dodáva Strmeň.

Ako vo všetkom, aj tu je dôležitý ľudský faktor: „Snažili sme sa výber ľudí do ochranných dvojíc nerobiť násilne, ale tak, aby sa tu stretli tí, ktorí chcú sami v tejto veci pomôcť a neboja sa konfliktov“, zdôrazňuje vranovský riaditeľ. ●

Ing. Martin Strmeň

O názor k článku sme požiadali riaditeľov niektorých ďalších našich závodov:

Ing. Ján VAVREK, riaditeľ OZ Rožňava:

„Prešovský model je sympatický združením síl: lesník - policajt - úradník štátnej správy. Je to krok správny smerom, pretože súčasný systém ochrany lesného majetku je zúžený len na lesníka, ktorého kompetencie končia na štátnej ceste. Policajti nekontrolujú predpísanú dokumentáciu pôvodu dreva a väčšina ani nevie, čo má kontrolovať. Vysoko preto hodnotím prístup prednostu Krajského lesného úradu **Ing. Jozefa Kulana**, pretože ide o správny impulz zo správneho miesta. Myslím, že aktivity z Prešova sú hodné nasledovania a že ochrana tak rozsiahleho a rozptýleného majetku, aký spravujeme, sa ináč ani efektívne vykonávať nedá.“

Ing. Dušan CHUDOVSKÝ, riaditeľ OZ Považská Bystrica:

„Je potrebné privítať takúto iniciatívu orgánov štátnej správy vo vzťahu ku krádežiam dreva, ktoré sa z roka na rok zvyšujú. V našom regióne, kde je veľký podiel neštátnych lesov, z ktorých veľkú časť stále obhospodaruje OZ (nie je možné odovzdať ich vlastníkovi), je tento problém rovnako horúci. I napriek dobrej spolupráci s OLÚ i OO PZ v Považskej Bystrici spolupráca takého charakteru ako v Prešove nebola dosiahnutá a je to pre nás inšpirácia.“

Ing. Ján TOMÁŠ, riaditeľ OZ Žarnovica:

„I keď lesné porasty OZ Žarnovica na rozdiel od niektorých regiónov východného Slovenska nie sú tak zaťažované týmto druhom trestnej činnos-

ti, nedá sa povedať, že nás vec necháva ľahostajnými. Aj naše skúsenosti potvrdzujú, že najväčším problémom je dokazovanie pôvodu dreva. Nie sú ojedinelé prípady, keď pri obhliadke dreva v súčinnosti s políciou sa nám podozrivý nevie preukázať platnými dokladmi o jeho nadobudnutí, no už v nasledujúce dni sa preukáže dokladmi od iných subjektov, ktoré aspoň časť lupu legalizujú. Dokazovanie nezákonného získania týchto dokladov je už na orgánoch činných v trestnom konaní, ktoré tento, žiaľbohu nerovný boj, hlavne z časových dôvodov vzdávajú. Tak sa stáva, že páchatel „v lepšom prípade“ zaplatí aspoň zlomok spôsobenej škody. Jednoznačne preto súhlasím s možnosťou oboznámiť políciu s náležitosťami súvisiacimi so zákonným vývozom dreva z lesa, ako aj s operatívnou spoluprácou pri zabezpečovaní potrebných dôkazov. ●

Druhé stretnutie
za okrúhlym stolom

Rytieri kráľa Artuša

Peter GOGOLA

Kedysi dávno, v stredovekom Anglicku, na bájnom hrade Kamelot sedával kráľ Artuš so svojimi rytiermi za okrúhlym stolom, aby im dal najavo, že ich pokladá za seberovných. Začína sa to ako rozprávka, ale nie je to rozprávka. Prirovnanie k rytierskej družine kráľa Artuša mi nevdok prišlo na um, keď som zasadol po boku generálneho riaditeľa **Ing. Karola Vinša** a organizačnej riaditeľka **Ing. Ivany Špilákovvej** zoči voči ôsmym kolegom, ktorí prejavili záujem stretnúť sa s generálnym riaditeľom a hovoriť s ním o problémoch, ktoré oni sami vnímajú ako dôležité. Pre poriadok dodám, že sa tak stalo v stredu 26. októbra v bankobystrickej reštaurácii Bašta.

Spôčiatku formálna, neosobná atmosféra sa zakrátko premenila na priateľskú debatu, v ktorej sa nikto neostýchal vysloviť svoj názor a – často kriticky – hovoriť

o svojich problémoch, o starostiach i radoostiach každodenného života „OLH-ákov“, ťažbárov, pestovateľov, vedúcich lesných správ i pracovníkov ústredí odštepných závodov. A „generál“ i pani organizačná riaditeľka pozorne počúvali, vysvetľovali, argumentovali a celkom otvorene aj priznávali, že v reštrukturalizácii firmy ešte ostáva vyriešiť mnoho detailov, ktoré sú pre fungovanie celku veľmi dôležité. Užitočná a zaujímavá bola možnosť konfrontovať skúsenosti z rôznych odštepných závodov – účastníci stretnutia sa boli skutočne reprezentatívnou vzorkou (zišli sa z **OZ Smolenice, Bardejov, Námestovo, Levice, Rimavská Sobota, Rožňava, Čadca a Kriváň**). Tém bolo naporúdzí dostatok – od počítačovej gramotnosti cez biomasu, zásady odmeňovania, smernice, informačný systém, akciovú spoločnosť až po víziu budúcnosti štátnych lesov. Stretnutie

nutie, pôvodne naplánované na dve a pol hodiny, sa nakoniec pretiahlo o viac ako hodinu, a iste by pokračovalo aj dlhšie, keby generálneho riaditeľa nečakali iné povinnosti.

Myslím, že všetci kolegovia odchádzali zo stretnutia s „chrobákom v hlave“. Ale aj pre vedenie podniku je stretnutie takéhoto druhu bezpochyby skvelou príležitosťou načúvať názorom tých, ktorí sa každodenne potýkajú s realitou prevádzkových problémov. Za všetkých účastníkov stretnutia jeden názor, ktorý vyjadril **Martin Matys**, odborný lesný hospodár z OZ Smolenice: „Cením si na pánovi riaditeľovi Vinšovi jeho otvorenosť, lojálnosť a patriotizmus. Áno, je to môj riaditeľ, riaditeľ odborných lesných hospodárov.“ ●

Poznámka: Ďalšie stretnutie s generálnym riaditeľom za okrúhlym stolom sa uskutoční v decembri. Každý, kto má záujem o stretnutie, môže zavolať na mobilné telefónne číslo +421 918 444 121 Ing. Jozefovi Markovi alebo ho kontaktovať e-mailom na adrese marko@lesy.sk.

➤ (dokončenie zo strany 10)

v prvom kroku, v prvej polovici budúceho roka, pripraví dodávateľ – spoločnosť Foresta SK centralizované riešenie LHKE.

Takže až po tom, ako uzrie svetlo sveta centrálna databáza, bude možné uvažovať o zakúpení prenosných informatických zariadení?

- Áno, v tej chvíli budú môcť byť vybavení OLH a lesníci nejakým zariadením – notebookom alebo akýmkoľvek špeciálnym mobilným zariadením a budú môcť s nimi pracovať, ak sa podarí zabezpečiť vhodné pripojenie na centrálnu databázu. Tým pádom budú môcť robiť na lesnej správe, doma alebo na inom určenom mieste.

Vráťme sa k tomu, že každá lesná správa má najskôr dostať pre potreby OLH po dva počítače. Pokiaľ viem, ich vybavenosť dnes je rôzna – niekde majú k dispozícii dva, niekde štyri počítače...

- V súčasnosti, teda po zlúčení, má mať štandardná lesná správa minimálne dva počítače. Pravdou je, že tie, ktoré majú zdatných užívateľov, sú aj

nadštandardne vybavené. Nám to dnes vychádza tak, že na jednu lesnú správu pripadá priemerne 2,5 počítača. Prítom sa dnes spracovávajú tie isté údaje ako pred organizačnými zmenami, kedy bol dostatočný počet PC. Tým, že sa za uplynulých pár mesiacov vyseletovali menej zdatní užívatelia a na správach ostali tí zdatnejší, tento počet počítačov už nestačí. Preto to posilnenie dvoma ďalšími strojmi, výlučne určenými pre potreby OLH. Jedine, ak v danej chvíli OLH na správe nebude, budú môcť na nich pracovať iní pracovníci. Na dodržiavanie tohto pravidla budeme na celom Slovensku pozorne dohliadať.

Moja posledná otázka sa týka vyhodnotenia odpovedí z dotazníkov k používaniu počítačov a k počítačovej gramotnosti, ktoré vyplnilo päť stovák OLH počas spomenutých stretnutí v Banskej Bystrici. Sú predstavy OLH v súlade s riešením, o ktorom ste hovorili?

- Najskôr by som rád uviedol, že čo sa týka vedomostí a počítačových zručností, odpovede ukázali, že

medzi jednotlivými odštepnými závodmi sú veľké rozdiely. Prilíš veľa ľudí z niektorých závodov odpovedalo v dotazníkoch, že pracujú na počítači menej ako raz za týždeň alebo vôbec! Dokonca tento počet je ďaleko vyšší, ako sme pri príprave dotazníka predpokladali. Našli sa však aj odpovede, z ktorých vyplýva, že niektorí OLH pracujú s počítačmi veľmi často. Ale aby som odpovedal priamo na vašu otázku. Ich očakávania sú také, že každý z nich bude mať sólo počítač. Veľká skupina opýtaných sa vidí v pozícii užívateľa notebooku, mnohí inklinujú k prenosnému zariadeniu typu súčasného Latschbachera, ktorý je síce odolný, ale pomerne jednostranne orientovaný pre užívateľov v lesníctve. Nájde sa i veľa takých, ktorí vidia perspektívu v prvom období v nami presadzovanom riešení. Cítia to ako šancu a príležitosť dobehnúť zameškané.

S podrobnejšími závermi dotazníkovej akcie budú všetci OLH oboznámení v najbližších týždňoch. ●

Stretnutie vedenia podniku a odborných lesných hospodárov

Peter GOGOLA

Jedným z predpokladov úspešného završenia zmien, prebiehajúcich v súčasnosti v našom podniku, je komunikácia so všetkými zamestnancami, ktorých sa zmeny týkajú. Vedenie podniku sa podujalo zorganizovať stretnutia so zamestnancami s úmyslom vysvetľovať ciele a zámery a získavať pre ne podporu. V neposlednom rade je pre vedenie dôležitá spätná väzba, ktorá mnohé napovie o miere stotožnenia sa so zmenami a o názoroch na ne. Preto po stretnutiach s vedúcimi lesných správ prišli na rad stretnutia s tými, ktorých sa prebiehajúce zmeny azda najviac dotýkajú – s odbornými lesnými hospodármi.

To, že nie je jednoduché porozprávať sa s vyše päťsto OLH, je nad

slnko jasnejšie. Preto sa celé podujatie uskutočnilo na päťkrát (3.,4.,5.,10. a 14. októbra) v priestoroch Hotela Dixon v Banskej Bystrici. V úvodnom preslove generálny riaditeľ **Ing. Karol Vinš** vyjadril záujem vypočuť si všetky pripomienky prítomných, ktoré môžu prispieť k riešeniu aktuálnych problémov. Očakávania, pripomienky, názory, postrehy, riziká a skúsenosti OLH v procese zmeny sa podarilo zosumarizovať „pod taktovkou“ organizačnej riaditeľka **Ing. Ivany Špilákovéj**. Vysvetľujúci komentár k novému lesnému zákonu poskytol rozvojovo – technický riaditeľ **Ing. Ján Štefánik** a vedúci Odboru usmerňovania lesníckych činností **Ing. Ján Švančara**. V populudňajšom programe **Ing. Štefánik** hovoril o kritériách a plánovaných krokoch v zabezpečení trvalo

udržateľného obhospodarovania lesov v činnosti LSR. Trvalo udržateľnému obhospodarovaniu lesov a certifikácii sa vo svojom príspevku venoval aj vedúci Odboru lesníckej politiky a certifikácie lesov **Ing. František Štulajter, CSC**. Téma postavenia funkcie OLH v organizačnej štruktúre a nastaveniu organizačných vzťahov v rámci lesnej správy sa venoval vedúci Odboru manažmentu kvality a kontroly **Ing. Miroslav Borsek**. Praktické ukážky pilotných skúseností z vytvárania nového obchodno – logistického systému prezentovali riaditeľ OZ Prievídza **Ing. Igor Števlík** a hlavný logistik podniku **Ing. Ján Grolmus**. Záver stretnutia bol venovaný riadenej diskusii za účasti úsekových riaditeľov LSR.

O tom, ako stretnutie vnímali samotní „OLHáci“ a aké poznatky si zo stretnutia odniesli, hovorí naša anketa:

Bolo dnešné stretnutie pre vás užitočné? Ak áno, v čom?

Jozef ŠPINER,
LS Nižná Slaná,
OZ Rožňava:

„Pre mňa bolo dnešné stretnutie veľmi užitočné. Priznám, že som sa naň už dlhšie tešil a v duchu som sa pýtal sám seba, prečo nebolo urobené skôr. Ale uskutočnilo sa a ja mám teraz taký pocit, že sa uskutočnilo v pravý čas.“

Vojtech ILČÍK,
LS Hronec,
OZ Čierny Balog:

„Každé stretnutie, na ktorom máme možnosť diskutovať s vedením je užitočné. Myslím si, že pre obidve strany je prospešné vzájomné poznanie problémov a hľadanie ich riešení.“

Matej ŠVANTNER,
LS Krám,
OZ Čierny Balog:

„Dnešné stretnutie bolo pre všetkých odborných lesných hospo-

dárov určite zaujímavé a užitočné, pretože sme získali dostatok informácií o tom, čo nás čaká v najbližšom období. Som rád, že sa hovorilo nielen o našich úlohách a rastúcej zodpovednosti, ale aj riešení nášho finančného ohodnotenia.“

Michal KUZMA,
LS Stropkov,
OZ Vranov:

„Zaujal ma najmä výklad nového lesného zákona. Bol podaný pútavo s jasným prepojením na povinnosti lesného hospodára. Už kvôli tomu sa sem oplatilo prísť. Verím však, že prísľub generálneho riaditeľa platí a toto stretnutie nebolo posledné. Celkom rád by som si ho zopakoval napríklad k vykonávacím vyhláškam, ktoré určite budú nasledovať za novým zákonom a ktoré budú pre nás hospodárov ešte dôležitejšie.“

Ing. Ján GIMA,
LS Stropkov,
OZ Vranov:

„O d c h á d z a m s pocitom, že vedenie podniku to so silnou pozíciou OLH myslí vážne. Hoci je ešte čo

vylepšovať, som rád, že neostávame len pri rečiach. Doteraz sme totiž boli tak trochu v tieni technikov na správe, teraz to konečne dostáva tvár, ktorá bude na prospech nielen hospodárom, ale predovšetkým lesu. V minulosti nás technici vôbec nepustili k počítačom, je dobré, ak sa rozhodlo, že budeme mať vyhradený ten svoj, hoci zatiaľ len jeden spoločný. Dodám ešte jeden detail, pre niekoho možno nepodstatný: autá pre OLH sa riešia, no nezabúdajte, že nás živia predovšetkým nohy. Privítal by som, keby hospodári i lesníci dostávali kvalitnú terénnu obuv obdobným bodovým spôsobom, ako uniformy.“

Slavomír KAŇUK,
LS Udavské,
OZ Vranov:

„Pre mňa boli najdôležitejšie slová, ktoré odzneli na vrub informačného systému. Bez jeho doriešenia je práca OLH nepredstaviteľná. Ja som si napríklad kúpil „za svoje“ malý PC pocket, pričom program pre LHKE a mapy som si pozháňal tak, ako sa dalo. Verím, že v krátkom čase tieto programy všetci dostanú. Mne sa malý počítač veľmi osvedčil a mám ho denne pri sebe. Nie je to žiadny luxus - nahrádza mi napríklad aj „malý LHP“, ktorý som nedostal...“ ●

Vybrali sme pre našich čitateľov niekoľko zaujímavých citátov zo stretnutí s päťstovkou odborných lesných hospodárov v banskobystrickom hoteli Dixon. Uvádzame ich bez komentára, pretože podľa nás žiadny ďalší komentár nepotrebuje.

Ing. Karol VINŠ,
generálny riaditeľ:

„OLH sa dnes posúva do pozície manažéra, ktorého úlohou bude zosúladiť záujmy lesníckej produkcie, obchodu a logistiky. Bude koordinovať možnosti lesa a požiadavky obchodu. Musí pritom dbať nielen na nákladovú časť produkcie ako doteraz, ale musí brať do úvahy aj časť výnosovú.“

„Zmenili sa podmienky, cieľe a priority, musí sa zmeniť aj náš pohľad na les. Naši ľudia musia mať na jednej strane dostatok profesionálnych schopností a skúseností, na strane druhej aj zodpovedajúce vybavenie.“

Ing. Ján GROLMUS,
hlavný logistik podniku:

„V budúcom roku sa už nemôžete mýliť v číslach tak ako tento rok. Vaša práca je základom pre fungovanie obchodno - logistického systému.“

Ing. Miroslav BORSEK, vedúci Odboru manažmentu kvality a kontroly:

„Dostali ste vaše pracovné náplne. Máte však možnosť vidieť aj pracovné náplne vašich kolegov.

Čo odznelo na stretnutiach s OLH

Jozef MARKO

V každom počítači na každej lesnej správe je inštalovaný tzv. CEROD - Centrálny register organizačnej dokumentácie, v ktorom si môžete vyhľadať pracovné náplne vedúceho lesnej správy, ťažbára, pestovateľa, technika, poľovného hospodára, OLH i lesníka. Mrzí ma, že zatiaľ sa s týmto zdrojom informácií málo pracuje.“

K. Vinš:

„Potešili ma vaše rastúce požiadavky na počítačovú techniku a technické vybavenie. Teší ma vaša vôľa naučiť sa pracovať s počítačom a túžba ho využívať v praxi.“

„Čo sa týka rastúceho pracovného zaťaženia - zvykajme si naň. Všetci sa budeme musieť naučiť pobiť o miesto v Lesoch SR.“

„Nemudrujme o tom, čo by mal urobiť ten druhý, ale začnime od seba a robme to, čo sa od nás očakáva.“

Ing. Jozef SÁMEL,
vedúci Odboru informačných technológií:

„Odborní lesní hospodári sú najväčšou skupinou nových užívateľov

počítačovej techniky. Počítač sa naučíte obsluhovať, keď s ním budete tri krát týždenne zmysluplne pracovať.“

Ing. Ján ŠTEFÁNIK, rozvojovo - technický riaditeľ:

„Vážení páni, ak sme schopní z ročnej ťažby 3,5 milióna kubíkov dreva vytypovať pre ťažbu modernou harvesterovou technológiou iba 17 000 kubíkov, tak je to na hanbu sveta!“

„OLH je dnes bližšie k lesu. Má väčšiu samostatnosť a konkrétne zadané právomoci a povinnosti.“

K. Vinš k výzve časti OLH na prehodnotenie ich mzdového ohodnotenia:

„Búchate kladivom na dvere, na ktorých stačí stlačiť kľučku. Pripravujeme nový motivačný systém so zakomponovaným výkonovým princípom ohodnotenia a zvýšením pohyblivej zložky mzdy.“ ●

Malý ekonomický slovníček

Tantiéma - pohyblivá odmena, ktorú dostávajú členovia predstavenstva a dozorných rád akciových spoločností. Vypláca sa zo zisku bežného účtovného obdobia pred jeho rozdelením akcionárom v podobe dividend. Výšku tantiém schvaľuje valné zhromaždenie.

Teória komparatívnych výhod - jej podstatou je poznatok, že krajina (i jednotliviec) môžu zvýšiť svoju životnú úroveň a reálny dôchodok práve tým, že sa špecializuje na výrobu tých produktov, ktoré dokáže vyrobiť s najvyššou produktivitou práce, a teda aj s najnižšími nákladmi.

Tezaurácia - opätovné investovanie úrokov alebo iných výnosov z cenných papierov do nových cenných papierov. Používa sa aj na označenie hromadenia papierových peňazí obyvateľstvom.

Tieňová ekonomika - časť vyrobenej produkcie, ktorá nevchádza do hrubého domáceho produktu krajiny, pretože výrobcovia sa chcú vyhnúť daňovému priznaniu (predaj na čierno) alebo preto, že sa vyrába produkcia, ktorá je nelegálna (drogy).

Tichá spoločnosť - forma podnikania, ktorá má len dvoch spoločníkov: majiteľa a tichého spoločníka. Nevyžaduje si zápis do obchodného registra. Existencia tichého spoločníka nesmie byť ani v názve firmy, majiteľ uskutočňuje činnosť ako jednotlivec.

Trasant - osoba, ktorá vystavila zmenku.

Trasát - osoba, ktorá je povinná na základe príkazu na zmenke v uvedenom termíne zmenku uhradiť. Pri zmenkových vzťahoch je to tzv. tretia osoba a najčastejšie je ňou banka.

Trata - cudzia zmenka, v ktorej trasant (vystaviteľ) dáva príkaz trasátovi, aby namiesto neho zaplatil určenú sumu vlastníkov.

Trust - forma koncentrácie podnikov pod spoločným vedením, ktorá vzniká buď splynutím predtým samostatných podnikov (ich právna subjektivita zaniká), alebo založením holdingovej spoločnosti, ktorá svojím kapitálom ovláda trustové podniky. Dôvodom jeho vzniku je získať výhodnejšie postavenie na trhu, teda odstraňovať konkurenciu.

Kolaudácia Zvernice Betliar

Ján VAVREK

V roku 2004 bol vedením LSR, š.p. schválený najväčší projekt poľovníctva na Slovensku, realizovaný v súčasnosti pod názvom „Rekonštrukcia zvernice Betliar“. Projekt vypracovala komisia zložená z pracovníkov Odboru poľovníctva a rybárstva GR a OZ Rožňava. Cieľom projektu je zriadiť intenzívny chov jelenej zveri, ktorý vytvorí podmienky pre poplatkový lov najsilnejších jeleňov (220+ b. CIC), zároveň početný a časovo relatívne nenáročný lov ostatných medailových jeleňov pri dosiahnutí rentability činnosti. Pri výbere „Betliara“ sa vychádzalo z dôkladnej analýzy prírodného a odborného potenciálu, požiadaviek poľovníckej klientely a prognóz vývoja jeleních úlovkov na Slovensku.

Pred Rožňavčanmi sa zrazu objavila nádherná a po každej stránke náročná úloha. Zrealizovať v časových horizontoch nasledujúce kroky:

- 2005 - technicky prestavať existujúcu danieliu a muflóniu zvernicu pre potreby jelenej zveri, v jelenej časti zvernice;
- 2007 - založiť nový chov jelenej zveri odchytom a cieľenou plemenitbou populácií voľne žijúcej zveri **poľanského jeleňa**, vyznačujúceho sa mimoriadnou hrúbkou a členitosťou parožia z OZ Kriváň a OZ Čierny Balog a **karpatského jeleňa**, vyznačujúceho sa výnimočnou dĺžkou, hrúbkou parožia a nadpriemerným telesným rámcom z OZ Bardejov, OZ Vranov a OZ Sobrance. Odchyt z voľných revírov vykonať v celkovom počte 60 ks a v štruktúre jeleň 12 ks, jelenica 30 ks, jelenička 18 ks.
- dosiahnuť plusový HV vo zvernici,
- 2009 - dosiahnuť normovaný kmeňový stav 146 ks v štruktúre jeleň 42 ks, jelenica 61 ks, jelenička 43 ks,
- 2011 - dosiahnuť cieľovú štruktúru populácie 150 ks: jeleň 70 ks, jelenica 50 ks, jelenička 30 ks,

- dosiahnuť návratnosť vynaložených prostriedkov,

- 2017 - dosiahnuť cieľovú početnosť a štruktúru všetkých druhov zveri vo zvernici, a tým aj cieľové výnosy na úrovni cca. 2,9 mil. Sk.

Prvá etapa realizácie projektu sa začala v októbri 2004 a bola ukončená v septembri 2005 vybudovaním 8 km dlhého nového oplatenia s celkovými nákladmi 3,133 mil. Sk.

Dňa 22.09.2005 sa uskutočnila slávnostná kolaudácia stavebnej akcie, ktorú vykonali:

Ing. Ján Štefánik, rozvojovo-technický riaditeľ LSR š.p.,

Ing. Peter Kuric, vedúci Odboru poľovníctva a rybárstva LSR š.p.,

Ing. Marcel Lehocký, z Odboru poľovníctva a rybárstva LSR š.p.,

Ing. Ján Vavrek, riaditeľ OZ Rožňava,

Ing. Oto Fehér, vedúci lesníckej výroby OZ Rožňava,

Emil Klobušník, referent poľovníctva OZ Rožňava,

Ing. Jozef Trojan, vedúci LS Betliar,

Lubomír Árvay, poľovný špecialista LS Betliar,

Dušan Schvarz, firma HAVESTA, dodávateľ prác.

Okrem zhodnotenia a prevzatia prác priamo v teréne bola oprášená história zverníka v Betliari. Vyzdvihnuté boli dosiahnuté úspechy a tradícia zvernicového chovu na OZ Rožňava. Záverom bolo vyjadrené poďakovanie za vykonanie obrovského množstva kvalitnej práce všetkým, ktorí sa pričínili k prestavbe zvernici.

Ďalšie etapy realizácie projektu sú pred Rožňavčanmi. Na jeho úspešné splnenie je potrebná úzka spolupráca s odštepými závodmi, ktoré vykonávajú odchyt zveri z voľnej prírody. Na mesiac november je pripravený odborný seminár na OZ Rožňava, na ktorý budú pozvaní zástupcovia OZ Kriváň, Čierny Balog, Bardejov, Vranov a Sobrance s cieľom priblížiť projekt, zdôrazniť potrebu odchytu kvalitného genofondu - základu úspechu celého projektu a tiež prezentovať úroveň poľovníckeho hospodárenia v podmienkach OZ Rožňava.

Ing. Ján Vavrek je riaditeľom OZ Revúca

Úlovok 194,83 bodového jeleňa na OZ Žarnovica

Jelenia ruja predstavuje v horských a podhorských revíroch Slovenska hlavnú poľovnícku sezónu, kedy sa v priebehu 2-3 týždňov rozhodne o výsledku celoročnej práce v starostlivosti o zver a poľovné revíry. Poplatkový lov jeleňov je rozhodujúcou tržbovosťou položkou pre viaceré odštepne závody Lesov SR a jelenia zver je po bažantnej zveri v poradí druhým najvýznamnejším druhom zveri z hľadiska tržieb v poľovníctve Lesov SR. Odštepne závody s dobrými jeleniami revírmi dosahujú aj najlepšie hospodárske výsledky

Dni Sv. Huberta na Kysuciach

Jaroslava VOJTEKOVÁ

1700 návštevníkov prilákali v nedeľu 18.septembra 2005 do parku pri poľovníckom kaštieli v Oščadnici slávnosti Svätého Huberta. Organizátori - regionálna organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu v Čadci a Odštepny závod Čadca - pripravili pre návštevníkov množstvo atrakcií: hon na lišku v podaní dievčat z jazdeckého oddielu Unicom Raková, vzorový začiatok a koniec poľovačky, ktoré predviedlo Poľovnícke združenie Kremienok z Poviny. Svoje umenie s dravcami predviedli sokoliari z Banskej Štiavnice. Svoje umenie v hre na lesnice predviedli hostia - lesníci z Poľska. Nechýbala ani tradičná súťaž vo varení guláša. Prvé miesto vyhralo družstvo z Odštepneho závodu Čadca s „Miňovým gulášom“.

V poľovníckom kaštieli zase vystavovali svoje práce s tematikou prírody a poľovačky umelci z Poľska a Slovenska.

Ing. Jaroslava Vojteková je personalista OZ Čadca

Jelenia ruja 2005

Marcel LEHOCKÝ

vo výkone 241 poľovníctvo, lebo pretrváva značný záujem hostí o lov jeleňov. Preto sa príprave na jeleniu ruju a jej organizačnému zabezpečeniu venuje náležitá pozornosť.

Teda aká bola jelenia ruja 2005 a aké výsledky sme dosiahli?

Jednou vetou sa tohtoročná ruja dá charakterizovať takto: začala skoro, pomaly sa rozbiehala a ukončila sa veľmi rýchlo. Jej priebeh ovplyvňuje viacero faktorov a ako aj pri ostatných činnostiach v lese je dôležité i počasie. A práve to nebolo tohto roku najpriaznivejšie. V poslednom septembrovom týždni, kedy podľa kalendára mala jelenia ruja na Václava a Michala vrcholiť, bolo teplo. K tomu ešte prišiel aj dážď, v dôsledku čoho jelene takmer úplne prestali ručať. Viaceré odštepne závody sa už v uplynulých rokoch poučili a snažia sa usmerniť poľovníkov na lov jeleňov v prvej polovici ruje, teda v termínoch po 15. septembri. Práve v tomto čase je aj vyššia úspešnosť a aj vyššia šanca uloviť staršie, trofejovo kvalitné jelene. Ti, ktorí si plánovali lov jeleňov na posledný septembrový týždeň, mali poväčšine smolu.

K 30. 9. 2005 sa v režijných revíroch Lesov SR poplatkovo ulovilo spolu 229 jeleňov, čo je zhruba na úrovni predchádzajúcich rokov vzhľadom aj na produkčné možnosti revírov. Z toho 170 jeleňov ulovili zahraniční poľovníci, kde prevládali hostia z ČR, 47 jeleňov ulovili domáci poplatkoví poľovníci a 15 jeleňov sa ulovilo v poľovných revíroch so zmluvným predajom lovu. Najviac, 41 jeleňov sa poplatkovo ulovilo na OZ Prievidza. Veľmi dobré výsledky dosiahli aj OZ Košice (20), OZ Topoľčianky (17), OZ Žarnovica (16), OZ Revúca (15) a pod. Na okraj spomenieme, že v septembri skončila aj doba lovu srncov a v našich režijných revíroch sa spolu poplatkovo ulovilo 203 srncov, čo je o 20 viac ako v predchádzajúcej sezóne.

Porovnanie poplatkového úlovku jeleňov k 30. septembru

Poplatkový lov (v ks)	jeleň				
	I. v.t.	II. v.t.	III. v.t.	IV. v.t.	SA
2003	1	94	68	62	225
2004	2	100	65	66	233
2005	5	87	69	68	229

Čo sa týka trofejovej kvality ulovených jeleňov, táto poľovnícka sezóna zaostala za predchádzajúcimi rokmi. Zrejme to ovplyvnila aj neúroda buka a duba

na jeseň 2004, nadpriemerná snehová pokrývka a silná zima 2004/2005. V sezóne 2005 sa zlatá jelenia trofej v našich revíroch nezískala a najsilnejší jeleň s bodovou hodnotou 205,56 b. CIC pochádza z OZ Levice. Jednou z ciest na zlepšovanie trofejovej kvality jelenej zveri a tým aj zvýšenia tržieb za poplatkový lov jeleňov je vytváranie, resp. udržanie veľkých poľovných revírov (komplexov) Lesov SR a dodržiavanie základných chovateľských zásad.

Od začiatku poľovníckej sezóny do konca septembra v režijných revíroch poľovalo spolu 628 poplatkových hostí (328 zahraničných a 300 domácich), z ktorých 402 hostí bolo úspešných a v poľovných revíroch absolvovali spolu 1 728 poľovníckych dní. Je treba povedať, že rozhodujúci podiel na dosiahnutých výsledkoch v poplatkovom love zveri má popri poľovných referentoch OZ aj lesnícky personál, ktorý pri plnej prevádzke zabezpečuje doprovody poplatkových hostí. Záverom len jedno z mnohých vyjadrení poľovníckych hostí v zápisoch o love: „*Děkují za krásné zážitky, vzorný a profesionální přístup svému doprovodu...*“ ●

Výsledky poplatkového lovu jeleňov k 30. 9. 2005

Odštepny závod	poplatkový lov jeleňov (ks)	najsilnejšia trofej (b. CIC)
01 Šaštín	0	-
02 Smolenice	4	177,85
03 Palárikovo	0	-
04 Levice	12	205,56
05 Topoľčianky	17	198,15
06 Prievidza	41	195,00
07 Trenčín	6	177,25
08 Pov. Bystrica	1	-
09 Žilina	9	186,00
10 Čadca	1	-
11 Námestovo	4	164,73
12 Lipt. Hrádok	14	186,31
13 Beňuš	0	-
14 Čierny Balog	12	188,37
15 Slov. Lupča	9	199,27
16 Žarnovica	16	194,83
17 Krupina	7	180,29
18 Kriváň	4	196,00
19 Rim. Sobota	4	-
12 Revúca	15	190,54
21 Rožňava	7	185,59
22 Košice	20	191,90
23 Prešov	4	190,74
24 Bardejov	8	177,56
25 Vranov	7	182,00
26 Sobrance	7	171,25

STRELECKÍ MAJSTRI V KOČOVCIACH

Jarmila HATALOVÁ

V malebnom prostredí lesného obvodu Kočovce, pod vrchom Sochoň sa 29. septembra 2005 uskutočnil už jubilejný XXX. ročník streleckých pretekov o Putovný pohár riaditeľa OZ Trenčín, spojených s pravidelnou kontrolou poľovných zbraní.

Na upravenej, pred nedávnom obnovenej strelnici v Kočovciach, patriacej Lesnej správe Nové Mesto n/Váhom sa zúčastnili zamestnanci všetkých existujúcich lesných správ a ústredia OZ Trenčín.

V ten deň chladné a už jeseňou poznamenané počasie neodradilo zamestnancov, ktorí sa po kontrole poľovných zbraní postavili na strelecké pozície a prejavili svoje majstrovstvo v 3 disciplínach: strelba na oblúkovom strelišti, strelba na terč diviaka a na srnca.

Výsledky jednotlivcov:

1. Štefan Podolan - LS Nové Mesto n/Váhom
2. Jozef Jakubička - hosť (LS Moravany n/Váhom)
3. Ing. Jozef Šebáň - LS Drietoma

Výsledky družstiev:

1. LS Nové Mesto n/Váhom v zložení: Štefan Podolan, Ing. Ivan Jurík, Karol Ábel
2. LS Drietoma v zložení: Ing. Jozef Šebáň, Ján Cintula, Marián Horný
3. LS Dubodiel v zložení: Ing. Rudolf Svrček, Pavol Hrbáčik, Miroslav Paulen

Z výsledkov je zjavné, že perfektnú mušku potvrdili skúsení a známi strelci OZ Trenčín, ktorí boli za dosiahnuté výkony odmenení hodnotnými vecnými cenami.

Putovný pohár sa z LS Drietoma po tomto dni nachádza na domácej pôde, na Lesnej správe Nové Mesto n/Váhom.

Odmenou strelcom i všetkým účastníkom na veľmi dobre organizačne pripravenej akcii bol výborný guláš, ktorý rozvoniaval po celom okolí strelnice. ●

Ing. Jarmila Hatalová
je personalista na OZ Trenčín
Foto: Ing. Ľuboslav Bacák

O sadeniciach, brusniciach i podbrezovských haldách

Lesníctvo má veľa špecializácií a preto i ten najväčší lesnícky polyhistor má vo svojich vedomostiach aj biele miesta. Škôlkarstvo patrí medzi tie lesnícke činnosti, na ktoré si väčšina z nás naposledy „siahla“ na skúške. Je to náročná pani disciplína, ktorá svoje tajomstvá prezrádza až po viacerých rokoch spoznávania. Koho si však raz získa, ten jej ostáva verný, hoci by ho ostatní aj vysmievali (alebo unudene zivali na pracovných poradách, v čase venovanom výkonu 222...).

Igor LEITNER, vedúci Škôlkarského strediska Drakšiar, si pri rozprávaní o svojom vzťahu k lesným škôlkam udržiava vecný tón. Iba iskra, ktorá sa sem-tam ukáže pri rozprávaní v oku tohto 46-ročného kolegu prezrádza, že škôlky sú mu viac ako len zdroj lesníckeho živobytia...

Pán Leitner, pre oblasť výroby sadeníc je typický dlhoročný boj dvoch koncepcií. Podľa jednej - biologickej - by sme sadenice mali dopestovať čo najbližšie k miestu ich konečnej spotreby a uprednostňovať tak malé škôlky. Druhá - ekonomická - obhajuje veľkoškôlky, kde je možné jednotkovú cenu vyrobenej sadenice minimalizovať. Kde je skrytá pravda? Niekdé uprostred?

Nepovedal by som. Koncepcia malých škôlok je neaktuálna už dávno. Stalo sa tak v čase zániku poľsí a vzniku lesných správ, teda v roku 1973. Lesník prestal mať čas na škôlku rodinného typu a veľké škôlky sa stali nevyhnutnosťou. Smer to bol správny, otázkou je, či sme to v niektorých prípadoch predsa len neprehnali s ich veľkosťou. Zlé bolo aj to, že poľnohospodárska pôda bola vtedy takmer nedotknuteľná a veľkoškôlky sa preto často zakladali na nevyhovujúcich pôdach. Nehovoriac, že na pôdach majetkovo nevysporiadaných, čo sa pre niektoré stalo po roku 1989 osudným.

Drakšiaru nie?

Tu bola prvá štátna škôlka založená v roku 1913, táto časť terajšieho strediska je v poriadku. Máme tu aj pamätný hájik z roku 1923, vysadený k 10. výročiu. Horšie to bolo s neskorším vznikom škôlkarského strediska koncom sedemdesiatych rokov. Budovalo sa technokraticky, necitlivo. Ornica sa zhrnula, no už nikdy nevrátila na plochu! Ostala hľušina, s ktorou bojujeme dodnes, pôda tu stále nie je taká ako treba, je hlinitá a ťažká. Podiel humusu bol na začiatku pod 0,5 %, dnes ho máme na spodnej hranici optimu - zhruba 4%. Stálo to však obrovské prostriedky! Chceme sa pokúsiť využiť aj hroble stiahnutej ornice, je v nej však veľký podiel rôzneho odpadu, čakáme na jeho rozklad. Veľkou chybou pri výstavbe bolo aj postavenie klimatizovaných hál na slnečnej, južnej strane! Dnes za to platíme nemalú daň - spotreba elektriny nás ročne stojí vyše 200 tisíc Sk.

Teda samé negatíva?

Ale nie, sú tu aj dobré riešenia. Napríklad máme vlastnú vodu ktorú rozvážame gravitačne na všetky plochy. Je teda zdarma - zdroj aj distribúcia,

a to je pre lesnú škôlku obrovské plus. Inou výhodou, a tým sme na Slovensku špecifickí, je fakt, že stredisko nepredstavuje jednu obrovskú pláň, ale pozostáva z 10 samostatných plôch. Tieto sú oddelené kulisami porastov a tým je na nich udržiavaná vhodnejšia mikroklima. Celková rozloha škôlky je 19,23 ha, z toho produkčná plocha 14,01 ha - nie sme teda v rámci Slovenska gigantom.

Potvrďujú vaše ekonomické výstupy fakt, že výroba sadeníc vo veľkoškôlkach je najefektívnejšia?

Vždy sme kládli dôraz aj na ekonomickú stránku výroby. Možno sa náklady dali „šibovať“ niekdé v malej škôlke, no tu na stredisku nie! Presnosť výkazníctva bola vždy prvoradá, inžinier Bruchánik by nám žiadne odhady netoleroval. Cena jednej sadenice sa v sedemdesiatych rokoch pohybovala priemerne okolo 0,80 Kčs, vlni bola 3,30 Sk, na budúci rok kalkulujeme s cenou 4,30 Sk/kus. Sú to nákladové ceny, v ktorých dodávame sadenice pre potrebu odštepných závodov. Pri predaji cudzím uplatňujeme ziskovú prirážku, no s citom, približne 10%, pretože konkurencia je silná, rýchlo by nás „podsekla“. Z našej produkcie ide na vlastnú potrebu cca 40% sadeníc, zvyšok predávame iným subjektom. S tými máme dlhodobé zmluvy, čo je obojstranne výhodné: my vieme, pre koho pestujeme a kto nám zaplatí, naši partneri vedia, že ani v prípade spotrebného boomu - tak ako po terajšej kalamite - neostanú bez sadeníc. Aj v tomto prostredí však existujú rôzne názory a prístupy. Niektoré subjekty, pravdepodobne bez poriadnej analýzy, si zriadili svoje škôlkárske prevádzky a po niekoľkých rokoch zistili, že výnosy im nekryjú náklady a lacnejšie by sadenice nakúpili.

Nedávno vaše stredisko opustilo materský závod Beňuš a stali ste sa súčasťou OZ Semenoles. Ako hodnotíte túto výraznú centralistickú zmenu?

Jednoznačne pozitívne. Je na to skutočne viac dôvodov. Predovšetkým sa z našej práce vylúčila živelnosť. V rámci podniku sa vyjasnili vzťahy medzi potrebou a výrobou sadeníc a tým sa do značnej miery odstránili zbytočné previ-

Škôlkár

Ján MIČOVSKÝ

sy na jednej alebo druhej strane. Osobne veľmi pozitívne vnímam to, že teraz sa pracovne stretáme zainteresovaní škôlkári a riešime skutočné problémy. Odstrihnutie od materského závodu však má aj nevýhody, hoci verím, len dočasné. Ide o využívanie dopravných prostriedkov, grédrov, nakladačov, ktoré sa nám stali menej dostupné, závod pochopiteľne najprv rieši svoje problémy. Ale neverím, že sa vzťahy nejako pokazili, to nie. My na oplátku závodu poskytujeme klimatizované haly, veď žiadna snehová jama nedokáže sneh podržať do polovice júna. Istým problémom sú aj „ozveny“ zo zanikajúcich škôlok, za ktoré nám bývalé materské závody adresujú kritické pripomienky. Ide však o útlmový program do času, kým sa nevzdvihnú posledné sadenice a preto sa nemožno čudovať, že im už nevenujeme takú pozornosť.

Koľko ľudí tu zamestnávate?

Sme tu traja THZ, traja robotníci a 2 strážnici.

Väčšinu prác teda zabezpečujete dodávateľsky?

Áno, a tento systém sa mi po druhom roku fungovania zdá výhodnejší! Naše úlohy diktujú predovšetkým agrotermíny a počasie. Dostať však kedysi ľudí do práce v sobotu bolo takmer nemožné. Bol to preto pre mňa šok, keď sa šéfka súkromnej dodávateľskej skupiny po prvýkrát spýtala, či môžu robiť aj v sobotu...! V pl-

nej sezóne tu máme denne vyše 100 žien. Dokážeme ich však efektívne využiť. Inak sa ani nedá, veď jednonímúťový prestoj znamená stratu 100 minút! Keď im dôjde robota tu, okamžite sa presúvajú do lesa. Nepreplácame ani minútu za čakanie a to sa v minulosti naozaj nedalo povedať! Vďaka dodávateľskému systému nám odpadlo 80 % papierovania a keďže tu máme 2-3 konkurenčné skupiny vznikol prirodzene aj veľmi efektívny tlak na kvalitu.

Máte tu všetky záhony vzorne evidované, čo sa však týka garancie pôvodu semena, sú moje poznatky spojené s istou skepsou...

Nemôže sa stať, že by u nás došlo od vstupu semena až po dodávku sadeníc k nejakej výmene. Prísne dodržiavame semenárske oblasti, hoci naši zahraniční hostia obyčajne žasnú nad ich detailnosťou, ktorá je v niektorých prípadoch naozaj zbytočná. Zber semena je síce pod dohľadom semenárskej kontroly, zberači napríklad nechávajú v korunách kontrolné stužky, no je fakt, že istý priestor na falšovanie pôvodu semena tu je. Najkritičnejšia je prvá fáza, ktorá predchádza príchodu semena do Semenolesu. Od tej chvíle garantujeme pôvod 100% - ne. Ak sa však čosi stalo pred vstupom, ťažko to priamo dokázať. Z praktického hľadiska by som sa prihovárал za to, aby v rámci semenárskych oblastí bola väčšia voľnosť pri horizontálnych presunoch semena, naopak väčší dôraz dať na nadmorskú výšku pri vertikálnych presunoch.

A ako vypadá na Drakšiarí škôlkárska moderna?

Vyrábame tu krytokorenné sadenice viacerými spôsobmi. Ako prvý sa uchytil systém jiffy v r.1996. Začali s tým severania, ktorí tak odstránili nedostatky predchádzajúcich systémov obalovaných sadeníc - napríklad nisulovaných - ktoré mali dobré prírastky, no slabý koreň. Systém jiffy je geniálny tým, že obalová sieťka vyvoláva efekt vzduchového podrezávania koreňa a tým jeho členenie a bujnenie, čo je základom budúcej ujatosti. Sieťka, v ktorej pestujeme, by sa mala po troch rokoch rozpadnúť, zistili sme však, že sa tak často nestáva a dochádza následne k zaškrteniu sadeníc. Nórske výrobcov sme na to upozorňovali márne, a tak sa to rieši odstraňovaním sieťky pri výsadbe.

Škoda, že prevádzka obalované sadenice ťažie prijíma. Kedysi to bolo z dôvodu veľkej váhy, dnes najmä kvôli cene, ktorá je oproti voľnokoreným o korunu vyššia.

Neboli by však obalované sadenice v konečnom dôsledku vzhľadom na vysokú ujatosť pre závody výhodnejšie?

To je vždy trocha lotéria. Ak by sme urobili diagram prelomu, zistili by sme, že obalované sadenice sú aj cenovo výhodnejšie vtedy, ak ujatnosť prostokorenných klesne pod 80%. Závody sú pri plánovaní nákladov viazané podnikovým „Systémom plánovania pestovnej činnosti“, ktorý obnovuje drevinové zloženie vrátane podielu obalovaných sadeníc určuje v závislosti od HSLT. Je to veľmi praktický materiál, ktorý optimalizuje náklady a vnaša do plánovania pestovnej činnosti systém. Neumožňuje však nakupovať viac obalovaných sadeníc a preto niekedy, obzvlášť teraz v takých kalamitných dobách ako je táto, potrebujeme vyriešiť nedostatok prostokorenných sadeníc a vypestovať ich za kratšiu dobu ako je to možné klasickou technológiou. Vhodný spôsob sa našiel, a to vypestovaním dostatočného množstva semenáčikov v maloobjemových kontajneroch a ich následným presadím na minerálnu pôdu v tom istom roku. Po ďalšej vegetačnej dobe, by z nich mali byť výsadby schopné sadenice s mohutným koreňovým systémom. Tento spôsob zahŕňa v sebe efekt prírýchlenia vo fóliovníku a neprerušeniu rastu podobne ako pri výsadbe krytokorenných sadeníc. Teda ušetríme čas - výrobu voľnokorenných sadeníc stihneme namiesto štyroch za dva roky. Pravda, pri obalovaných sadeniach je to ešte lepšie, vieme ich vyrobiť za jediný rok a môžeme tak veľmi operatívne reagovať na ich potrebu.

Obnova lesa na závodoch je v znamení silného ťahu na prirodzené zmladenie. Neohrozuje to vašu výrobu v jej samotnej podstate?

Je to pochopiteľne istý „boj protikladov“. Ak sa zväčšuje prirodzené zmladenie, samozrejme klesá potreba sadeníc. A naozaj sa tak aj deje! Podľa prieskumu z roku 2001 mala byť ročná potreba sadeníc podniku približne 34 miliónov, dnes ju už odhadujeme len na 27 miliónov. Je to jasný dôsledok nárastu prirodzeného

ho zmladenia. Myslím, že práve v tomto spočívajú korene rozhodnutia o zrušení štyroch podnikových veľkoškôliek. Odpoveď na potrebu sadeníc nám treba hľadať v stanovení istého stropu podielu prirodzenej obnovy. Možno 40%? Neviem. Zároveň je to jasný stimul k tomu, aby sme hľadali odbytové možnosti sadeníc aj za hranicami Slovenska!

Ako je to s ďalšími aktivitami vášho strediska?

Máme tu skleník, kde pestujeme kvety, v tomto období je plný chryzantém, ktoré sa dobre predávajú. Skleník, to bola veľmi náročná investícia a preto musí byť intenzívne využívaný. Jeho výrobný cyklus začína začiatkom marca prvým výsevom smreka, v apríli nasleduje druhý výsev,

v auguste tam dávame rezky okrasných drevín a cez zimu nasledujú kvety a opäť ide smrek... Venujeme sa trochu aj pestovaniu okrasných drevín. Je to však beh na dlhú trať. Nechceme pestovať bežné dreviny a tvary, vyhľadávame preto rôzne anomálie - napríklad čarovné metlice - ktoré sa po niekoľkých rokoch stanú klonovým základom pre ďalšie množenie. Nádej vkladáme aj do výroby odrastených kontajnerovaných drevín, po ktorých je aj pri vyššej cene značný dopyt. Máme už pre ne vyhradený neúrodny priestor. A zatiaľ poslednou novinkou je pestovanie brusnic CORALL, pre ktoré chceme založiť plantáž na bývalej lesnej škôlke na Zbojskej. Naše kalkulácie hovoria, že pri hektárovom výnose cca 8 ton a predajnej cene 50 - 70 Sk/kg ide o ziskovú záležitosť. Vhodné by bolo, keby Semenoles vlastnil šokovú mraziareň drobných plodov, pretože takto zmrazené brusnice sa dajú predajť za veľmi výhodných podmienok. ● Foto: autor

Drakšiar je zaujímavé pracovisko. Počas niekoľkých hodín môjho pobytu sem „potrafilo“ aj viacero zákazníkov. Manželia od Nitry prišli nakúpiť borovice, ktoré chcú vysadiť na nevyužívaný pozemok pri dome. Vraj pre okrasu a časom aj na viačočné stromčeky. Prekvapuje ma, že prišli z takej diaľky.

„Majú pekný tovar za dobré ceny, už sme tu boli a veru sa sem oplatí prísť“, hovoria.

Zaujímavý je aj nákupný zámer pána z Podbrezovských železiarní:

„Halďy na vrchu Brezová sme v snahe využiť odpad narušili a rastlinný kryt čiastočne zničili. Máme problém to tam teraz znovu obzeleniť a stabilizovať. Prišiel som sa preto sem poradiť a nakúpiť čo treba.“

Neviem, aký bol napokon finančný objem týchto nákupov. Azda je však dôležitejšie niečo iné: ak na Drakšiar prichádzajú takéto „ďaleké“ zákazníci, nebude to celkom náhoda, veď predajcov stromčekov je všade dost. Svedčí to najskôr o tom, že sú tu ľudia, ktorí svojej práci nielen rozumejú, ale ju svojim prístupom vedia aj predajť. Kombinácia, ktorá má nielen na tomto pracovisku cenu zlata. A ktorej uplatnenie Igorovi Leitnerovi zjavne nerobí problém.

Blízka exotika

Ján MIČOVSKÝ

Opustená hviezdáreň

Moja mienka o Ukrajine nebola práve najlepšia. Pozostávala najmä z informácií o mafii, neporiadku a zlých cestách. Niežeby tam tieto „špeciality“ chýbali, no týždenný pobyt v Zakarpatskej oblasti ukázal, že to boli predstavy nespravodlivo jednostranné. Nešli sme sa však do tejto krajiny príliš zamýšľať nad jej realiami, ale skôr nakuknúť do lesov a najmä vystúpiť na najvyššiu horu Ukrajiny. A tu treba hneď na začiatku s úprimným nadšením čosi prezradiť: ak vás pochytil túžba zažiť trocha exotiky, neotáčajte priveľmi glóbusom – oboje to máme takmer „za humnami“! Navyše navštívite územie, ktoré bolo ako Podkarpatská Rus v rokoch 1919 – 1938 súčasťou Československa.

PRVÉ DOTYKY

O tom, že to nebude celkom bežný výlet, sa presvedčame hneď na hraničnom prechode Ubla – Malý Bereznič. Obyčajná dýka sa stáva problémom, ktorý spôsobil, že o naše „puntičko“ sa osobne zaujíma ukrajinský šéf colnice. Pobavený úsmev ma rýchlo opúšťa a iste len vďaka jeho dobrej vôli môžeme napokon vstúpiť na územie nášho východného suseda s „cholodnym oružím“. Keď si v osmelom Veľkom Bereznom zamieňame 100 dolárov za 495 hrivien, ešte netušíme akou reálnou hodnotou to vlastne disponujeme.

POD KREMENCOM

Na známy trojhraničný Kremenec sme v minulosti vystúpili už mnohokrát, vždy však z našej strany. Tento krát to skúsime od ukrajinskej dedinky Stuzica. Ukazuje sa, že dávne chýry o prísnej hraničnej ochrane boli pravdivé. Cez prvú vojenskú hliadku síce prechádzame bez väčších problémov, no poučenie o tom, že na tej druhej to už bez špeciálneho povolenia nepôjde, nás vedie k rozhodnutiu otočiť sa a pokračovať do ukrajinského vnútrozemia.

CESTY

Opúšťame hlavnú cestu, ktorá tu vypadá ako u nás rozbitá lesná. S naivnou neznalosťou skutočného stavu cestnej siete odbočujeme pod Užockým priesmykom k osade Gusnij na vozovku, ktorú aj miestni označujú za nezjazdnú. Faktom je, že naša priemerná rýchlosť rýchlo klesá k „desiatke“ a najbližšie hodiny nestretávame ani jediné auto! Obmedzenie rýchlosti na 40 km/h na sotva čitateľnej značke je najlepším vtipom nášho

prvého pobytového dňa. Kľúčkovanie po prашnej kamenistej ceste však dostatočne kompenzujú úžasné výhľady na hlavný karpatský hrebeň. Tento tu má charakter „Polonín“, o čosi však mohutnejších ako ich poznáme z našich Bukovských vrchov. Udivuje nás alpská silueta vrchu Pikul. Naším cieľom je však tá časť Zakarpattia, kde sa spájala hranica predvojnového Poľska, Rumunska a Československa, a tak sa „ženieme“ ďalej na východ.

NIKOLA ŠUHAIJ LÚPEŽNÍK

V horskej dedine Koločava sa od čias Ivana Olbrachta asi veľa nezmenilo. Prach, špina a neporiadok sú naozaj takmer všadeprítomné. Učiteľka miestnej školy Natalia Tumarec je vnučkou Olbrachtovho priateľa. Práve vďaka nej je tu útulné múzeum, ktoré zbavilo Olbrachta ideologického nánosu a zaujímavovo predstavuje jeho tunajší pobyt v tridsiatych rokoch minulého storočia. Vymeniť Prahu za toto tu, no, musela to byť fakt nátura!! Ako to už v takýchto prípadoch býva, dozvedáme sa, že romantika Olbrachtovho románu mala s realitou máločo spoločné. Nikola bol skutočný zbojník, likvidáciou ktorého si československá moc potrebovala upevniť svoje nové postavenie.

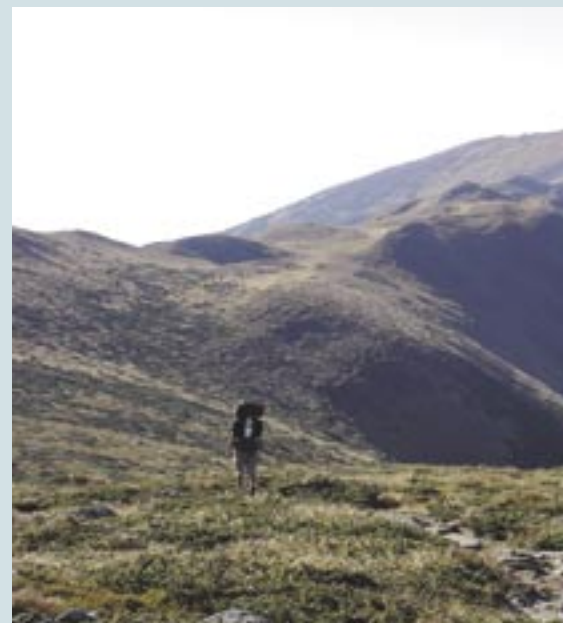
Historickým faktom je, že ho žandári v roku 1921 zastrelili vďaka zrade druhá, ktorého fotografia sa v múzeu na rozdiel od tej Šuhajovej zachovala. O tom, že pohon na Šuhaja lúpežníka nebola prechádzka okolitými prekrásnymi lesmi, svedčia hroby zbojníkom postrieľaných českých žandárov. Sú za dreveným kostolíkom a miestni sa o ne stále starajú. Na vršku nad obcou nachádzame po dlhšom hľadaní aj hrob samotného Nikolu Šuhaja. Je od neho po Koločave prekrásny výhľad.

ČIERNÁ HORA

Konečne prichádzame cez kedysi najvýchodnejšie mesto ČSR Jasiň pod najväčšie ukrajinské pohorie Čierna Hora. Chceme sa dostať do „turbázy“ po miestnej ceste, ktorá je na nepresných ukrajinských mapách značená ako riadna. Gabi, ako najľahší z nás šoféruje, ja s Jánom ideme vopred, snažiac sa nájsť príchodnú stopu. Po dvoch kilometroch to vzdávame a s úľavou odstavujeme auto, ktorého pôvodnú farbu pod hrubou vrstvou prachu možno už len tušiť.

Ráno balíme stan a vydávame sa na 2 060 metrovú Hoverlu – najvyššiu horu Ukrajiny. Výstupová trasa prechádza malebnými salašmi, viac ako mapa s neexistujúcimi značkami sa nám hodí kompas. Nad hornou hranicou lesa však už vrchol „nepustí“. Je na ňom uložený list Juščenkových priaznivcov. Ocelový tubus sa vraj otvorí v roku 2015. Asi pôjde o konfrontáciu terajších sľubov a budúcej reality. Verme, že to pre susedov nebude veľké sklamanie...

Na Hoverle sme dosiahli výškové maximum, nie však cieľ. Tým je až vzdialený vrchol Čiernej Hory s „tajomným hradom v Karpatoch“. Naša

trasa vedie nádherným hrebeňom, ktorého výška len málokde klesne pod 2 000 m. Pod nami sú malé plesá, okolo more ukrajinských a rumunských hôr a pri nohách staré hraničné kamene označené z jednej strany písmenom „P“ a z druhej „CS“. Bisťu, škoda, že sme o tunajšiu nádheru prišli..! Prespávame priamo na hrebeni, v tomto národnom parku je stanovanie dovolené. Na druhý deň máme už „tajomný hrad“ na dosah. Hradom je v skutočnosti ruina observatória, ktoré priamo na vrchole Čiernej Hory (2 020 m) vybudovali v roku 1936 Poľiaci. Bolo to miesto veľkého významu a údajne sa tu urobilo niekoľko dôležitých hviezdnych objavov. Nachádzame tu zvyšky ústredného kúrenia i otáčného systému ďalekohľadu. Zostup do 40 km vzdialeného Rachiva je veľmi zdĺhavý. Stretávame troch turistov, ako inak – Čechov. Sme už poriadne unavení, a preto „gruzavik“, ktorý sa tu znenazdajky objavuje, vnímame ako malý zázrak.

LESNÍCI

Lesníci v Zakarpátí požívajú medzi obyvateľmi väčšiu vážnosť ako u nás. Budovy „lisnicítiev“ (lesných správ) sú celkom vkusné. Osobitne sa nám páčia tabule označujúce jednotlivé lesné obvody: „Tento lesný obvod je pod ochranou lesníka Jurija Ivanoviča Franka. Má výmeru 790 ha. Lesy sú bohatstvom i krásou Ukrajiny – chráňme si ich“. Prijemné je stretnutie s lesníkom Jozefom Michailovičom Poľančukom. Upútal nás jeho „rozsadnik“. Tak vzorne upravenú škôlku je málokde vidieť aj u nás. Pestuje v nej hlavne jedľu, jaseň a jarabinu. Šéfstvo zo vzdialeného lishospu (lesného závodu) sem veľmi nechodí, dobre vraj vedia, že všetko je tak, ako má byť. Nie div, Jozef Michailovič má 75 rokov a v tunajších lesoch robí už rovné polstoročie! Jeho plat pred-

stavuje 50 dolárov, na ktoré tu všetci všetko prepočítavajú. Je to veľmi málo aj na tunajšie nízke ceny. V prípade kolegu Poľančuka je to zvládnuteľné len vďaka dôchodku, ktorý sa po víťazstve „oranžových“ zvýšil na dvojnásobok.

Hrozivé sú tu tresty za krádež dreva. Za jeden hrubší strom je základný „štróf“ 100 dolárov, pri väčšom rozsahu sa páchatel nevyhne „fúrme“. Veľká vrstva snehu v roku 1998 a premnoženie vlkov spôsobili, že na Zakarpátí poklesli stavy vysokej a diviacej zveri. Vyriešili to tu celkom účinne: na desať rokov platí zákaz akéhokoľvek lovu. Pre každého. Ťažbové skupiny sú privátne, nimi používané stroje sú veľmi staré - 15 až 20 - ročné.

„Jozef Michailovič a kagda bylo zdes v Zakarpátí najlúčše?“ spytujem sa ho pri kvapke samohonky na rozlúčku.

„Vo vremia Českoslovakii“ odpovedá tento sympatický a zjavne pracovitý a poriadny človek. Asi vie, o čom hovorí, od jeho narodenia vládne nad týmto krajom v poradí už štvrtá mocnosť..

STRED EURÓPY

Domov zamierime juhom popri rumunskej hranici. Kvalita ciest je tu už oveľa lepšia, miestami výborná. V Rachive navštevujeme Múzeum ekológie hôr, ktorého diaramy sú naozaj pekné. Neďaleko obce Dilove zastavujeme pri topografickom bode z XIX. storočia, ktorý bol zameraný ako geografický stred Európy. Naše Kremnické Bane teda nie sú jediné... Pokračujeme cez Chust - Iršavu - Mukačevo do Užhorodu. Krajina je tu už rovinatá a trocha nudná. Tankujeme benzín a až teraz sme pochopili, aká to bola hlúposť prísť sem s plnou nádržou: liter 95 oktánového Naturalu vyjde na 24 Sk. Rovnako je zbytočné nosiť akéhokoľvek zásoby, potraviny sú tu chutné a obchodov je dosť ●

MAFIA

O tom, že ukrajinská mafia nemusí byť výmyslom, sa presvedčame v noci na hraničnom prechode v Užhorode. Tri mercedesy s nami poctivo vyštáli dlhý hodinový rad na ukrajinskej strane hranice. Prešli cez ňu bez problémov. Niečo však asi nebolo „v poriadku“ na našej strane. Všetky tri autá sa v jednej chvíli vykrútili z radu a bez svetiel prudko vyrazili späť. Ukrajinský vojak odskočil a kričal: „Stoj!“ Kdeže však tí zastali!! Čakali sme, že sa teraz dačo musí diať - poplašný výstrel, telefonát alebo také čosi. Nestalo sa však nič! Ukrajinec len kývol rukou a viac sa dozadu nepozrel.

Foto: autor

Stretnutie v „rozsadniku“

V pamäti mi ostal rozhovor s milými predavačkami v Mukačeve (mimochodom, Ukrajinky sú pekné a dobre sa aj obliekajú). Aj tu sú predovšetkým zvedaví na to, čo sa u nás zmenilo po vstupe do Únie. Na oplátku pochválím ich krásnu krajinu.

„Da, zemľa krasivaja, no žiť vy by zdes nechateli, práviľno?!“ hovorí jedna z nich.

Úprimne - asi nie. Treba si nám asi viac vážiť možnosti, ktoré máme doma. Ale ani podceňovať našich východných susedov nie je namieste. Súčasné rozdiely nám síce môžu pripadať ako veľké, no v budúcnosti sa iste vytratia. Návšteva tohto krásneho kraja však za to bezpochyby stojí už dnes.

Na Čiernu horu

LESNÉ HOSPODÁRSTVO V LOTYŠSKU

Rozloha	64 589 km ²
Nadmorská výška	10 - 25 m n. m.
Lesnatosť	2,91 mil. ha (45%)
Zásoby	573 mil. m ³

Drevinové zloženie

Ihličnaté dreviny spolu 69%	
bo	sm
48%	21 %
Listnaté dreviny spolu 31%	
Br	ostatné
24%	7%

Ťažba ročná \varnothing	11-12 mil. m ³
Prírastok ročný \varnothing	16,5 mil. m ³
Obnova lesa	37 571 ha
Prírodná obnova	25 599 ha (68%)
Umelá obnova	11 972 ha (32%)
Vlastnícke pomery	Štátne 50%
	Súkromné 46%
	Iné 4%
Počet vlastníkov lesa	150 000
Priem. vým. lesa na vl.	8,4 ha
Podiel LH na HDP	10 - 14 %
Zamestnanosť v LH	34 000
Export LH	750 mil.LVL (1SKK = 56,00LVL)
Certifikácia	1,686 mil. ha FSC 98 580 ha PEFC

Zdroj: UNECE, FAO

Rubriku pripravila Ing. Jana Gerová

Newsletter III september 2005

Ľudmila MARUŠÁKOVÁ

PAWS – pedagogické aktivity
v lese, koncept seminárov pre
lesníkov

1. časť

S radosťou vám predkladáme prvé konkrétne pracovné výsledky projektu. Partneri vytvorili rámcovú osnovu kurzu, ktorá zahŕňa obsah a rozsah jednotlivých výsledných produktov projektu. Rámec kurzu je k dispozícii zatiaľ ako súbor PDF v anglickej verzii a je možné sa s ním zoznámiť na webovej stránke www.paws.daa-bbo.de v rubrike „News“. Po vytvorení rámca kurzu bude projektový tím pracovať v jednotlivých pracovných skupinách na ďalších konkrétnych produktoch.

Navyše sa jednotliví partneri v projekte spolupodieľajú na projektovej práci v rámci ďalších sietí a projektov na národnej alebo regionálnej úrovni, ktoré sa zaoberajú lesnou pedagogikou a ktoré by sme chceli v krátkosti predstaviť:

- Úlohou **Európskej siete lesnej pedagogiky** je rozšíriť transfer vedomostí do nových rozvíjajúcich sa oblastí lesnej pedagogiky. Cieľom siete je rozširovanie poznatkov, zaistenie kvality a rámcových podmienok pre oblasť lesnej pedagogiky. (www.waldpaedagogik-europe.com)

- Výskumná spoločnosť **„Mensch und Wald** (Človek a les) uskutočňuje v Nemecku pre Spolkové ministerstvo vzdelávania a výskumu v rámci programu „Trvalo udržateľné lesné hospodárstvo“ výskum s názvom „Sociálny marketing a vzdelávanie pre trvalo udržateľný rozvoj lesného hospodárstva“. Majú v ňom byť rozpracované základy pre stratégiu, komunikáciu a vzdelávanie, ktoré umožnia širokej verejnosti lepšie pochopiť ekologické, sociálne, kultúrne a ekonomické funkcie lesa, akceptovať trvalo udržateľné lesné hospodárstvo, zvýšiť dopyt po obnoviteľnej surovine, stavebnom a výrobnom materiáli, drevnej hmote.

- Cieľom rakúskej **Platformy pre sprostredkovanie prírody** je osloviť všetkých, ktorí sa zaoberajú učením

o prírode (sprievodcovia v ekoturizme, agroturizme, sprievodcovia v jaskyniach, ekologickí pedagógovia, lesní pedagógovia, sprievodcovia v národných parkoch) a pokúsiť sa o zjednotenie ich záujmov.

- **Zväz lesných pedagógov Rakúska** založený v roku 2001 má za úlohu koordinovať a rozvíjať aktivity lesnej pedagogiky v Rakúsku.

- Cieľom občianskeho združenia **ALEA** – Agentúra pre podporu lesníckych a ekologických aktivít pôsobiaceho na Slovensku, je rozvíjať lesnú pedagogiku a prácu s verejnosťou, publikovať metodické pokyny a didaktické zásady v oblasti lesnej pedagogiky, pomáhať lesníkom pri organizovaní lesných exkurzií pre návštevníkov lesa. (www.alea.sk)

- BDF – pracovná skupina **„Lesnícka vzdelávacia činnosť/lesná pedagogika“** bola založená v roku 2003 a berie do úvahy fakt, že široká verejnosť má stále väčší záujem o získanie poznatkov o lese a o odborne vedenú exkurziu lesom. Lesníci by preto nemali túto potrebu prehliadať. (www.waldpaedagogik.org)

Podrobnejšie by sa ciele pracovnej skupiny mohli charakterizovať:

- podporovať lesnú pedagogiku v Nemecku a v celej Európe

- zasadzovať sa o etablovanie lesnej pedagogiky ako súčasť pracovných povinností lesníkov

- vypracovať definície a štandardy lesnej pedagogiky

- vypracovať programy lesnej pedagogiky

- podporovať výskolenie a ďalšie vzdelávanie v oblasti lesnej pedagogiky a propagovať lesnú pedagogiku

- WWF sa vo Fínsku zaoberá projektom pod názvom **„Pozorovanie prírody“**. Školské triedy sa môžu zúčastniť tohoto projektu a deti píšú

eseje o lese v blízkom okolí.

● Prírodovedný spolok „Luonto Liitto“ sa zaoberá projektom „Posolstvo lesa“. V rámci tohoto projektu chodia mladí ľudia do škôl a vedú výučbu o lese.

(<http://www.luontoliitto.fi/metsa/index.html>)

● Projekt „Mesissä mahdollisuus“ spolupracuje so školami v súvislosti s vhodným výučbovým materiálom, s výučbou a spolupracuje pri organizovaní „Dňa v lese“. (<http://www.4h-liitto.fi/p/-46/1571>)

Tento prehľad realizovaných projektov zaiste nie je úplný, ale jasne zdôrazňuje dva aspekty:

1. Neustále rastúci význam lesnej pedagogiky v európskom priestore. Ten je zreteľný aj z úryvkov rôznych rozhovorov, ktoré sme viedli v jednotlivých krajinách a ktorý vám prinesieme v budúcom čísle časopisu Lesník;
2. Rozvoj konceptu pedagogických seminárov pre lesníkov na európskej úrovni je zabezpečovaný práve projektom PAWS. ●

Niekoľko postrehov desaťročných detí z Fínska, ktoré sa zúčastnili lesnej exkurzie.

„Osy boli hlúpe, ale komáre, ktoré som objavil, boli zaujímavé.“

„Páči sa mi pozorovať malé chrobáčky. Program bol veľmi pekný. Bolo by lepšie, keby bol medzi skupinami väčší odstup.“

„Počas výletu som sa dozvedel mnoho nového. Stroj na ťažbu sa mi pri práci veľmi páčil. Taktiež bolo zaujímavé zbierať hmyz do pohára.“

„Strávili sme v lese veľmi pekný deň a mnoho sme sa naučili.“

Najviac sa mi páčilo sadenie stromčekov. Boli tam veľmi sladké čučoriedky. Bolo úžasné vidieť, ako stroj vyťažil strom.“

Fínska učiteľka Sari Okkonen z Espoo k tomu dodala:

„Výlet bol úspešný, pretože sme sa dôkladne pripravili. Bolo by pekné, keby žiaci mali viac možností si takto osvojovať vedomosti. Darilo sa to i žiakom so slabšou pamäťou, pretože neboli pod tlakom. Ďakujeme za pekný výlet, ktorý stál za to.“

Učebné materiály zostavené v rámci projektu PAWS budú testované od jari 2006.

Záujemcovia o účasť na pilotnom testovacom kurze sa môžu prihlásiť:
Ludmila Marušáková, Ústav pre výchovu a vzdelávanie pracovníkov lesného a vodného hospodárstva SR vo Zvolene
 e-mail: ludmila.marusakova@eduforest.sk

Kurz lesnej pedagogiky

Peter GOGOLA

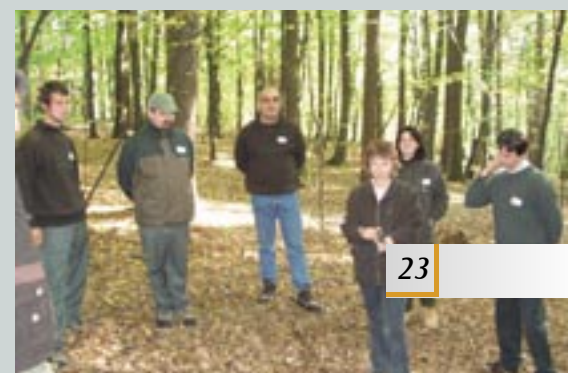
Druhá etapa projektu „Lesnej pedagogiky“, naštartovaná stretnutím adeptov lesnej pedagogiky v Banskej Bystrici, napreduje k naplneniu cieľa. Tým cieľom je vyškolenie dostatočného počtu lesných pedagógov pre všetky odštepné závody. Prvá skupina frekventantov kurzu lesnej pedagogiky úspešne zavřila osemdňový maratón vzdelávania a pod vedením organizačnej garantky Ing. Ludmily Marušákovvej uskutočnila lesnú vychádzku pre žiakov zo Základnej školy v Sliachi.

Druháci a tretiaci so svojimi triednymi učiteľkami zažili predpoľudnie plné hier a zábavy spojené so zážitkami v príjemnom prostredí lesa. Samotní lesní pedagógovia „skúšku ohňom“ zhodnotili kladne,

svoje kvality však budú ešte musieť osvedčiť pri uskutočnení dvoch vychádzok, čo je predpokladom vypracovania záverečnej práce absolventa kurzu.

Garantka kurzu Ing. Ludmila Marušáková na záver kurzu poznamenala: „Keď sme pred dvoma rokmi začínali s lesnou pedagogikou, mali sme chuť a vôľu, ale chýbala podpora a záujem o prácu s verejnosťou zo strany štátnych lesov. Mám príjemný pocit, že veci sa pohli správnym smerom“. ●

Foto: autor

VŮNĚ DÝMU A JEHLIČÍ NA HLUBOKÉ

Jana BĚHOUNKOVÁ

Lovecký zámek Ohrada - Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, byť je to jedno z našich nejstarších muzeí (veřejnosti přístupné od roku 1842), leží tak trochu ve stínu své známější sousedky – zámku Hluboké nad Vltavou. Kromě svých stálých expozic, které vyplývají už z názvu, jsou zde pořádány příležitostné výstavy. A právě na jednu z nich bych ráda, nejen "železniční archeology", pozvala. Jmenuje se "Vůně dýmu a jehličí" s podtitulem "Putování za kouzlem lesních železnic: Výstava o historii a vývoji lesního dopravnictví, zejména lesních železnic, na území Československa".

"Počas storočí sa v lesoch vystriedalo mnoho druhov dopravy. Od splavovania dreva vodnými šmykmi a plfami, sťahovania volským a konským poťahom a sánkami k lesným železniciam a lanovkám, až k dnešným ťažkým automobilom. Existuje však dokonalejší dopravný prostriedok, ktorý by nenásilne zapadal do prírody, dodával jej romantiku a pritom ju neničil, ako je železnica? Lesné úzkokolajky si zaslúžili lepší osud, ako byť pokryté asfaltovým kobercom, s často už nevyhovujúcou hustotou automobilovej premávky."

Znalci jistě poznali, že jsem

citovala z knihy stejného názvu, jako je název výstavy. A samozřejmě, i autor je stejný – pan **Jiří Junek**, lesnický a železniční publicista, v současné době šéfredaktor časopisu *Silva Bohemica* (Český les).

Stěžejními exponáty výstavy jsou dobové fotografie, zachycující stavby, dopravu dřeva i život kolem ní. Od tzv. suchých smyků, přes volné splavování, vorařinu, sánkování, dopravu koňskými potahy, traktory, lanovkami, dráhu zvanou *Brenzberk* (vyskytující se pouze v *Jeseníkách*), až po lesní železnice (dřevenkami počinaje, přes koňský až po lokomotivní "potah"-parní, dieselový i elektrický). Fotografie mapují zejména území Slovenska, kde lesních železnic bylo nejvíce, nechybí však ani zástupci z Čech i Moravy. Bonbónkem jsou dosud nezveřejněné fotografie z let 1894-1930, které pořídil průkopník lesního dopravnictví na Bukovině (nynější území Rumunska a Ukrajiny), Slovensku i Vysočině prof. Ing. Josef Opletal, dr.h.c. (1863-1953), pozdější děkan a rektor lesnické fakulty v Brně. Zachycen je i současný muzejní provoz na dvou slovenských lesních železnicích, které přečkaly neštěstí osudu v podobě rušení (skanzen *Kysuca Vychylovka*), či znovu vstaly "z popela" (ČŽ Čierny Balog, PLŽ skanzen *Pribylina*). K vidění je rovněž sbírka – fotografické tablo dopravy a zpracování polomového dřeva v poleší *Arnoštov* (1917) - oceněná v roce 1928 na *Jarní hospodářské výstavě* v Praze státní cenou (bronzovou medailí) a věnovaná autory muzeu *Ohrada*. Fotografie doplňují mapy a plánky, dobové dokumenty (např. osvědčení pro lokomotivy a jízdenky pro osobní provoz na PLŽ), jakož i některé trojrozměrné exponáty – např. hřeby ze svršku LŽ v *Remetských Hámrech*, či model oplonových vozů. S oplonovým

vozem z LŽ *Břeclav* se ostatně potkáte hned ve vestibulu muzea. Stráží jej dva statní (naštěstí vycpaní) medvědi.

Slavnostní vernisáž výstavy proběhla 6.října. A vzhledem k tomu, že výstavu přichystali lesníci, nemohly chybět ani slavnostní fanfáry, o které se postaralo *Zámecké trio z Hluboké n.Vlt.* Po krátkém úvodním projevu ředitele muzea **Mgr. Martina Slaby** pak dostal slovo autor výstavy *Jiří Junek* a vyčerpávající, leč poutavou exkurzí provedl účastníky po výstavě. Sluší se ještě dodat, že garanty výstavy jsou *Krajský inspektorát Lesů ČR, s.p. České Budějovice, Lesní správa Hluboká n.Vlt. a Lesy Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica*.

Pokud se pro návštěvu rozhodnete, vřele ji doporučuji (děti lze zatím "odložit" do přílehlé ZOO), pospěšte si. Je otevřena do konce října 2005, v úterý-pátek od 9 - 14 hod., o víkendech 9 - 15,30 hod. Dále pak od dubna 2006 do 22. června. V zimním období je možnost návštěvy na objednávku (tř. 387 965 340, e-mail: ohrada@raz-dva.cz). Vstupné do muzea *Ohrada* je 40 Kč, zlevněné 20 Kč, rodinné 100 Kč.

A jak se do *Ohrady* dostanete? Nejlépe z železniční stanice na trati 190 *Hluboká n.Vlt.* Odtamtud je to asi 20 minut pěšky. Autobusy (i MHD) jezdí z *Českých Budějovic*, staví v obci *Hluboká n. Vlt.*, nebo na zastávce *Lovecký zámek Ohrada*, odtud pěšky.

Pokud ještě váháte, dovolte na závěr pár „nej“:

- první lesní železnice byla postavena v Čechách v roce 1830 (*Lány - Brejkl*)
- nejdelší LŽ byla *Čiernohronská* (131,9 km)
- osobní doprava se provozovala na *Čiernohronské, Povážské* a *LŽ Víglaš-Kyslinky*
- na LŽ *Lubochňa - Močidla* byla r.1904 zavedena elektrická trase

Riadenie ľudských zdrojov moderne - systémovým prístupom

Ivan RUSKO

(dokončenie z Lesníka číslo 9)

Kompetenčný model

Kompetenčný model bude základným a východiskovým pre koncipovanie ďalších personálnych činností, predovšetkým hodnotenia a rozvoja pracovníkov. Kompetenčný model je súbor merateľných osobnostných vlastností a pracovných návykov, ktoré umožňujú a zodpovedajú za výkon na danej pozícii. Vytvára sa ako nástroj riadenia ľudských zdrojov pri výbere, tréningu, rozvoji, hodnotení a plánovaní kariéry.

Nábor a výber pracovníkov (externý aj interný)

Systém a štandardná metodika vyhľadávania a výberu nových zamestnancov už existujú a v našom podniku ich používame v dennej praxi. Ostáva ešte otvorená elektro-

nická a softvérová podpora.

Systém adaptácie zamestnancov

Vypracovanie systému adaptácie a orientácie nových zamestnancov a metodický postup upravujúci proces adaptácie už bol takisto vypracovaný a používame ho. Doplníme ho však ešte o softvérovú podporu zameranú na riadenie rotácie zamestnancov na základe plánu osobného rozvoja a monitoring úspešnosti adaptačného procesu.

Hodnotenie zamestnancov

Systém štandardného hodnotenia existuje, potrebné je ešte „doladiť“ metodiku. Novinkou bude projekt zavedenia systému hodnotenia vybraných zamestnancov prostredníctvom 360-stupňovej spätnej väzby. V tomto prípade okrem nadriadeného hodnotia pracovníka aj jeho podriadení a iní kolegovia tej

istej úrovne. To vytvára 360-stupňový pohľad na jeho výkonnosť.

Rozvoj a vzdelávanie zamestnancov

Koncepcia vzdelávania zamestnancov, vypracovaná začiatkom tohto roka, reálne funguje a konkrétne rozvojové a tréningové aktivity sú – najmä v súčasnosti - „v plnom prúde“. Systém rozvoja zamestnancov podľa projektu je postavený na rozvoji kompetencií. Budujeme otvorený a veľmi pružný systém s vyvážením interného a externého vzdelávania, sebarozvoja a organizovaného rozvoja. Dôležitá bude vyváženosť klasického a e-learningového prístupu. Projekt presne definuje väzby na hodnotenie pracovníkov – len prostredníctvom nich je možné sa dostať k plánovaniu rozvoja.

Záverom sa vrátim k samotnej nosnej myšlienke a cieľom celého projektu implementácie modulov riadenia ľudských zdrojov. Bez dlhého teoretizovania, je to predovšetkým zavádzanie manažmentu znalostí, alebo inak povedané, aby sme si mohli povedať - sme „učiacia sa organizácia“. Takže, držme si spoločne palce... ●

RNDr. Ivan Rusko vedúci Odboru riadenia ľudských zdrojov

Aj s takouto obavou prišli v auguste tohto roku pracovníci GR LSR, š.p., Ing. Ján Mičovský a Ing. Jana Gerová na Odštepny závod Revúca, aby otvorili úvodnú diskusiu a školenie k projektu „Lesných informačných kancelárií“ (LIK). Všetci pracovníci ústredí lesných správ a vybraní pracovníci ústredia OZ však k téme a problematike pristúpili veľmi otvorene a ústretovo. Možno preto bol po projekte „Lesnej pedagogiky“ náš závod vytýpaný ako vhodný na ďalší rozvoj a prehĺbovanie práce s verejnosťou. Zadefinovaním príležitostí a rizík sa vytvoril kvalitný základ pre diskusiu o zmyslupnosti projektu. Nápaditými pripomienkami sa dovtáral propagačný materiál o lesníkoch, prírodných, historických a kultúrnych zaujímavostiach na území nášho odštepneho závodu. No a po viacerých pracovných stretnutiach s grafickou ÚVVPLH vo Zvolene p. Gálovou dnes držíme v rukách mapu doplnenú o texty a fotografie toho, čo stojí zato dať do pozornosti

Čo to zas na tom podniku vymysleli?

Igor VISZLAI

návštevníkovi nášho regiónu. Prítom moje slová o tom, že stačí len málo - náhodnému turistovi pri zavítaní do LIK venovať päť minút slušného správania a podaním korektných informácií určite prispejeme k pozitívnej zmene obrazu štátneho horára v očiach verejnosti, padli na úrodnú pôdu a prístup kolegov v tejto oblasti naberá nové dimenzie.

Verím, že novovytvorený propagačný materiál a jeho výtvarné riešenie dostane zelenú aj vo vedení podniku a onedlho bude skompletizovaná séria dvadsiatich šiestich máp, o ktoré bude iste na Slovensku všeobecný záujem. ●

Foto: Ing. Jana Gerová

Dnes z Odštepného závodu Trenčín

J. Beňa: „Nebojím sa, že by sme to nezvládli!“

Riaditeľ OZ Trenčín Ing. Ján Beňa (vpravo) a vedúci LS Kšinná Ing. Jaroslav Sednička v teréne.

Expedičný sklad OZ Trenčín a Stredisko OZLT v Bánovciach nad Bebravou pokrýva vrstva rozjazdeného blata. Nečudo, za nami je niekoľko daždivých a chladných dní, na sklad pribúda drevo, ťažké nákladáky sú v plnej permanencii. Okolo opravených mechanizmov sa presúvame s riaditeľom OZ Trenčín Ing. Jánom Beňom do zadnej časti veľkého areálu, umiestneného hneď vedľa bývalej Tatrovky. Ešte jeden subjekt totiž pôsobí v tomto priestore. Drevovýroba, v ktorej pracujú výlučne bývalí zamestnanci Lesov SR – vedúcim je živnostník Ján Vlčko, ktorý si odkrútil v štátnych lesoch 38 rokov. V hale pri strojoch zarezáva 17 robotníkov. Trenčiansky riaditeľ akoby mi čítal v očiach otázku: Prečo sme tu? „Dali sme príležitosť našim bývalým zamestnancom a neľutujeme. Nájom platia načas, nestratili prácu a firma žije,“ hovorí Ing. Beňa.

Vyhovujú každému

Do kancelárie pána Vlčka vchádza zákazník a nesmelo hovorí, že potrebuje kúpiť jednu dosku! Na moje prekvapenie ho šéf prevádzky nevyseje, ale s pochopením ho posielajú za svojim kolegom, ktorý mu dosku predá. A potom vysvetľuje: „Snažíme sa vyhovieť každému, aj keď chce kúpiť čo i len jednu dosku alebo latku. Vieme, že sa k nám rád vrá-

Jozef MARKO

ti, keď bude opäť potrebovať naše služby. Nosný program, niečo vyše 50% našej produkcie, samozrejme dodávame trom až štyrom veľkým firmám. Mesačne režeme viac ako 700 kubíkov, naši ľudia zarábajú 18 až 19 tisíc korún hrubého mesačne. Pochvaľujú si, pretože na okolitých pílach je to podstatne menej a ľudia tam drú od vidím do nevidím.“ Malá prevádzka pracuje na starých „mašinách“. Aby mohla rozšíriť ponuku produktov, potrebuje napríklad novú rozmetaciu pílu, ale tá stojí takmer pol milióna korún. Chlapi v Bánovciach sú odhodlaní zainvestovať aj z vlastného, len aby si udržali prácu. Najskôr však prevádzku drevovýroby potrebujú odkúpiť od štátneho podniku Lesy SR. Ing. Beňa poznamenáva, že im to z duše praje, pretože poctivou prácou dokázali, že by bola v tých správnych rukách.

Vodičák ako podmienka

Lesná správa Kšinná so sídlom v Uhrovci pripomína včelí úľ. Uzávierka. Kto ju zažil, vie o čom to je. Napriek tomu si vedúci správy Ing. Jaroslav Sednička nájde čas a otvorene hovorí o skúsenostiach po zmenách kompetencií na úrovni vedúcich lesných správ. OLH a lesníkov. „Odborní lesní hospodári si zvykajú na to, že ich hlavná činnosť už nie je zameraná na evidenciu a odvoz vyťaženého dreva. Táto povinnosť je prenesená na lesníkov. Bez ich vzájomnej súčinnosti to ale nepôjde ani v budúcnosti. Lesníci napríklad budú musieť pomôcť „óelhákom“ pri vyznačovaní ťažby. OLH zasa musí pomôcť pri odvoze dreva. Lesné obvody sú väčšie a nie vždy sa nám darí dosiahnuť, aby si dokázali OLH a lesníci vzájomne pomôcť aj preto, že papierovačiek je ešte stále veľa.“ LS Kšinná má k dispozícii štyri počítače a Ing. Sednička tvrdí, že im to nateraz stačí. Čo sa týka náhrad za používanie súkromných áut na služobné účely, v prevádzke by uvítali paušály, ktoré by odbúrali s tým spojenú administratívu. No a na LS Kšinná si musí ešte jeden OLH urobiť vodičák, pretože ako dodáva Ing. Beňa, bez neho nemôže počítať s tým, že ostane

Ukážka buk

na tejto dôležitej pozícii. „To je dosť tvrdé,“ poznamenávam. „Ale nevyhnutné,“ reaguje lakonicky riaditeľ závodu.

Ak nemáš čo robiť, nerob to u nás!

Na Lesnej správe Dubodiel ma víta okrem vedúceho Ing. Rudolfa Svrčka aj drevená tabuľka s vtipným textom: Ak nemáš čo robiť, nerob to u nás! „Tá je tu na rozdiel odo mňa už dlho,“ hovorí správca a vôbec mu nezávidím, keď sa dozvedám, že musí denne dochádzať do práce z 28-kilometrov vzdialenej Čiernej Lehoty. „Vedúci výroby má pre vás tie nové výškomery,“ prináša do Dubodielu dobrú správu Ing. Beňa a mňa teší, že riaditeľ dodržal slovo. Dal ho správcom na školení o novom prístupe k sortimentácii, ktoré sa uskutočnilo pred tromi týždňami. OZ Trenčín okrem toho nakúpil pre svojich ľudí na lesné správy aj raskopy. „Ak niečo od našich zamestnancov žiadame, musíme im vytvoriť zodpovedajúce podmienky. Všetko ale nejde naraz,“ vysvetľuje postoj vedenia závodu Ing. Beňa. Ale to už si sadáme do starej Nivy spoločne s ťažbárom Milanom Laššom a stúpame po lesných cestách Považského Inovca do miest, na ktorých vyčíňala pred šiestimi rokmi veterná smršť a zložila k zemi 86 000 kubíkov v prevažnej miere smrekovej hmoty. „Ani tí najstarší miestni obyvatelia si na niečo podobné nepamätajú. Vietor pováľal všetko, čo mu stálo v ceste – nielen smrek, ale aj buky a duby. Teraz bojujeme pre zmenu s agresívnou brezou. Ak ju včas na zalesnených plochách nevysekáme, zadusí nám sadenice smreka a buka,“ varuje pán Laško a hneď dostáva prísľub riaditeľa závodu, že finančné prostriedky sa na tento účel predsa len nájdu. Medzitým pozeráme na rozsiahlu 100-hektárovú holinu, ktorá sa vďaka profesionálnej práci lesníkov mení z cintorína stromov na nový les. Len oni vedia, koľko úsilia a vôle táto premena stojí...

ového dreva na Expedičnom sklade Trenčianska Turná.

O lesných cestách a novej krvi

Schádzame prudko sa zvažujúcou lesnou cestou a občas nás na nej v aute poriadne nadhodí. Je jasné, že cesta potrebuje rekonštrukciu. Problém je ale v tom, že zalepenie pár výtlkov síce dokáže odštepny závod vykryť z prevádzkových nákladov, väčšie opravy je však zo zákona nutné realizovať prostriedkami z investičného fondu. „Na rok 2006 máme schválené 4 milióny korún na tento účel, ale potrebovali by sme ročne 8 miliónov investícií, aby sme boli schopní dať lesnú dopravnú sieť na teritóriu nášho závodu v priebehu piatich rokov do úplného poriadku,“ informuje ma neskôr v kancelárii riaditeľa závodu vedúci ekonomiky Ing. Jozef Propper.

Myšlienkami sa ešte vraciam k informácii o LS Dubodiel, kde pracujú starší lesníci, tesne pred dôchodkom, takže zelenú dostane - a nielen tam - už veľmi skoro nová lesnícka krv. „Už dávnejšie som si vyhlíadol ešte na lesníckej fakulte dvoch perspektívnych chlapcov, ktorí sú dnes už lesní inžinieri a ďalšieho absolventa strednej lesníckej školy, ktorý ďalej študuje vysokú školu. Vďaka výbornej spolupráci s personalistkou závodu Ing. Jarmilou Hatalovou sme všetkých troch vyskúšali na pozíciách asistentov na kalamitnom stredisku na OZ Beňuš. Obstáli a rátame s nimi ďalej. Dnes sa medzi nami veľa hovorí o implementácii nového obchodno - logistického systému v praxi. Aj vďaka takýmto lesníkom nemám obavy, že by sme ho nezvládli!“, povzbudivo konštatuje Ing. Beňa.

Trenčianski lesníci s certifikátom FSC

„Vidíte tú kopu papierov? Tak to je celá dokumentácia, ktorá sa týka certifikácie len za našu správu,“ ukazuje na hrubý, listinami „napechovaný“ šanon vedúca Lesnej správy Nemšová Ing. Ľubica Harničá-

rová. Aj sa pousmeje pri spomienke na záujem auditorov v predaudite a hlavnom audite hlavne o chránené územie a chránené rastliny a živočíchy v pôsobnosti správy, akoby ani lesníctvo nebolo v certifikačnom procese prioritou. Lesníci z OZ Trenčín ním v systéme FSC spoločne s kolegami z OZ Považská Bystrica v tomto roku úspešne prešli, ale ako potvrdzuje Ing. Samuel Deván, vedúci lesníckej výroby na trenčianskom závode, nebolo to vôbec jednoduché. „Niekedy sme mali

tickej lesnej štiepky. Ešte v roku 2004 totiž Trenčania rozbiehali celý projekt zabezpečenia dodávok štiepky od produkcie až po obchod s týmto perspektívnym produktom vo vlastnej réžii v pozícii výhradného dodávateľa pre Termonovu v Novej Dubnici. „V tomto roku vzniklo Stredisko Biomasa, pre ktoré sme mali pôvodne v tomto roku dodať 4000 ton štiepky, ale potom od nás kolegovia zo strediska žiadali 9000 ton, čo nebudeme schopní splniť. U nás je jednoducho

Drevovýroba v Bánovciach nad Bebravou, v ktorej pracuje 18 bývalých zamestnancov Lesov SR, žije a chlapci zarábajú viac ako na okolitých pílach.

pocit, že audítori kladú vyššie environmentálne kritériá. Certifikačný systém FSC sa snaží dosiahnuť rovnováhu medzi ekonomikou lesného hospodárstva a požiadavkami ochrany prírody, čo je úplne v poriadku. Problém je ale v miere ústupkov oboch záujmov. A ešte ťažšie je dostať pravidlá FSC do myslenia a konania našich ľudí. A nielen ich. Musí sa týkať aj našich dodávateľov prác a služieb. Preto sme pre nich pripravili leták so zásadami certifikácie lesov.“ Systém FSC kladie napríklad veľký dôraz na komunikáciu s tretími stranami. Požaduje okrem iného, aby lesníci zverejnili včas obnovu LHP. Aj keď to nie je podľa slovenskej legislatívy v kompetencii podniku, ale štátnej správy, lesníci oslovili starostov 40 obcí a ďalšie záujmové skupiny s otázkou, či majú záujem zúčastniť sa obnovy LHP. Na výzvu zareagovali iba ochrancovia prírody...

K biomase viac komunikácie

OZ Trenčín má za sebou povinnosťami nabitú mesiacu nielen kvôli certifikácii, ale aj osobitnému postaveniu v rozvoji programe celého štátneho podniku, ktorým je výroba a predaj biomasy, konkrétne energie-

iná situácia ako v porastoch na južnom Slovensku, kde v agáčinách môže byť 30% nehrúbia a je tam možné ťažiť stromovou metódou. No v našich bučinách ju nemôžeme použiť, pretože by sme poškodili stojace stromy. Očakávame, že pri plánovaní produkcie biomasy dospejeme s kolegami k efektívnejšej komunikácii. Považujeme za užitočné zaradiť biomasu do odbyťárskeho programu, vychádzajúceho z reálnych zdrojov. Prihovárame sa tiež za jednotnú cenu za tonu štiepky a nie používanie rozdielnych spôsobov jej oceňovania,“ prízvukuje vedúci obchodu a logistiky Ing. Stanislav Kolenič.

Aj keď problémov je dosť, páči sa mi hrdé konštatovanie Ing. Beňu na záver nášho stretnutia: „Kedysi sme pomaly museli prosiť, aby od nás zákazníci kupovali drevo a dnes nám ho doslova rozochytávajú, takže nemáme problém s odbytom.“ A ja si uvedomujem, že nebudem mať žiadny problém kedykoľvek sa vrátiť medzi Trenčianskych lesníkov. Cítil som sa medzi nimi tak dobre, že sa nenechám ani na chvíľu prosiť pri nejakom ďalšom pozvaní na návštevu ich závodu. ●

Foto: autor

Navštívte OZ Čierny Balog

2. časť

Zátišie s chatou

Z Lomu sa teraz vrátíme a zbehneme poblíž prírodnej rezervácie Slatinský Jarok, dolu Kamenistou dolinou, ktorá so svojimi 30 kilometrami je najdlhšou dolinou závodu. Pretína na polovice našu časť Chránenej krajinnnej oblasti, Biosférickej rezervácie a Chránenej poľovnej oblasti, všetko s názvom „Polana“. V polovici doliny vidíme historickú technickú pamiatku – „Tajch Hrončok“, vybudovanú v r. 1881 na splavovanie dreva z tejto najlesnatejšej a najmenej osídlenej časti závodu. Závodu sa podarilo v priebehu minulých rokov vykonať vyčistenie nánosov a rekonštrukciu priehradného múra. V súčasnosti sa využíva pre rekreáciu a chov rýb na rekreačnú rybačku.

Prírodná pamiatka Tajch Hrončok, ktorá je súčasťou chránenej krajinnnej oblasti Polana. Táto pamiatka je významnou súčasťou prírodnej rezervácie Slatinský Jarok. Táto pamiatka je významnou súčasťou prírodnej rezervácie Slatinský Jarok. Táto pamiatka je významnou súčasťou prírodnej rezervácie Slatinský Jarok.

Cesta k nádrži, identická s jednou z najdlhších cyklotrás na závode, nás viedla popod ďalšie významné chránené prírodné útvary – národné prírodné rezervácie Zadná Polana a Hrončecký Grúň, PR Havranie skaly. Sám Kamenistý potok je prírodná pamiatka a jeho meandre sú vyhláseným chráneným areálom. V bočnej doline Spády je aj jediný vodopád v tejto rudohorskej časti OZ. A už sme prišli k ústiu Kamenistého Potoka do Čierneho Hrona z Čierneho Balogu na príjemnom mieste zvanom Svätý Ján. Odtiaľto je už len niekoľko kilometrov do obce Hronec, známej v histórii až donedávna svojim metalurgickým priemyslom. Obec je rodiskom pána

Boris PEKAROVIČ

Ladislava Chudika, známeho herca a fanúšika lesnej železnice. Z Hronca sme sa po piatich kilometroch ocitli v obci Osrblic, „smutne“ známej prírodnou veternou pohromou v roku 1996, ale tiež biatlovým areálom, zaradeným do podujatí svetového pohára. Nachádzajú sa tu tiež cyklotrasy. Na jednej z nich sme narazili na historickú železozrudnú pec z 19. storočia na Troch Vodách, prešli popri „muničke“ Červená Jama z 2. svetovej vojny a zväznicou sme boli o pár minút vysoko, kde sme rukou dočahovali prírodnú rezerváciu Lubietovský Vepor.

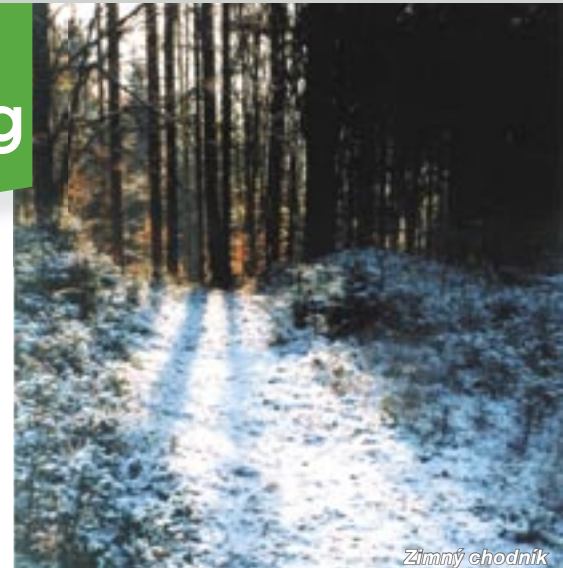
Vrátili sme sa do Hronca a krížom cez Valaskú a Piesok sme sa ocitli v Bystrej, priamo v centre nízkotatranského turizmu a rekreácie. Popri Bystrianskej jaskyni, penziónoch, golfovom ihrisku, moteli, hoteloch a chatách je tu aj obľúbená chata Stupka, patriaca závodu. Celou cestou na Trangošku, Srdiečko i Chopok nás sprevádzal hrejivý pocit: „Aj táto krása patrí štátnym lesom, aj tu sme my „pánmi“. Stade bolo už len na skok do Jaskyne mŕtvych netopierov.

Hoci je sprístupnený iba zlomok z neuvieriteľného komplexu poschodí a chodieb v tomto vysokohorskom kráse (všetko je nad hranicou lesa, útvary vedú popod hrebeň Tatier z horehronskej strany až na liptovskú), dalo nám to zabrať, pretože pohyb po úzkych rímsach ponad hlboké priepasti, pripútaní lanom s karabínkou, s „fasovanými“ prilbami na hlavách a v hrubých gumových plášťoch precvičí odvahy človeka...

Hoci sme mali nohy otrásené strmou cestou dolu Trangoškom, v aute sme si trochu odpočinuli a onedlho sme boli v centre Horehronia, v meste Brezne, ktoré si pamätá svoje výsady už od r. 1380. Najviac sme sa o ňom dozvedeli pri návšteve Horehronského múzea na námestí M.R. Štefánika. Dnes je toto nevelké mesto s krásnym okolím východným bodom na všetky exkluzívne turistické trasy Nízkych Tatier a Slovenského Rudohoria.

Hovoríte, že som sa aj tak nevyhol „všetkovlastnéchváliacemu“ syndrómu lokálpatriota? Nuž, čo narobíte. Nemohol

Bližšie informácie o ubytovacích možnostiach OZ Čierny Balog získate na www.lesy.sk (turizmus) alebo na t.č. 048 / 619 17 16

Zimný chodník

som predsa nechváliť a neplesať, keď vy, môj hosť, ste boli tým najnadšenejším obdivovateľom, nie? A vy ostatní – prídte k nám. Myslím, že mi dáte za pravdu.

**Ubytovacie možnosti
v zariadeniach LSR, š.p.,
na území OZ Čierny Balog**

Medzi štandardné chaty OZ patria: Chata Stupka-Tále, Tri vody, Sviniar, Anderlová, Čierny potok a iné. O tejto kategórii chat sú dostatočné informácie na podnikovom webe www.lesy.sk (asi ozaj dostatočné, pretože záujem verejnosti o niektoré z nich je stále väčší; našli sa záujemcovia už pre rok 2006, ale žiaľ, s ohľadom na neserióznosť niektorých z nich, prijal závod zásadu rezervovania ubytovania maximálne na tri mesiace dopredu).

Kategória „zálesáckych“, polovníckych chat a chatiek v tých najkrajších zákutiach závodu – o tej chcem napísať pár slov: sú bez elektriky, vodička pekne zo studničky, ktorá nie je vždy hneď pri chate... A predsa majú svojich milovníkov, ktorí uprednostnia drsný dotyk prírody pred pohodlím civilizácie. Zo skúseností viem, že takáto chata po pár dňoch pobytu prirastie človeku k srdcu viac ako iná, veľká, komfortná. A tiež sa na ňu človek rád vracia, aj keď niekedy treba od cesty ešte pár desiatok minút kráčať pešo. Kapacita týchto zariadení je od 4 do 8 osôb. Nachádzajú sa na každom závode. Len ich okolie je všade inak podmanivé. A o to práve ide – aby sa človek naučil počúvať les ráno, napoludnie, večer i v noci. Aby z jeho šepotu pochopil, aký vzácny priateľ sa v ňom skrýva. Aby...aby...aby bol potom človek jednoducho lepší.

Z týchto chat nedokážem uprednostniť žiadnu. Treba prísť, pozrieť, rozhodnúť sa, či to bude chata pod Veprom, alebo na Blatách, Skalica či Lopata, Paulina, Bartoška, Jedľová, Kýčera či Pod Javor, Pšeničné, Tále alebo Pažiť... a vari desiatky ďalších. Jednoducho - navštívte OZ Čierny Balog. ●

Ing. Boris Pekarovič je vedúci úseku obchodu a logistiky OZ Čierny Balog

Etický kódex - pol roka po

Jozef MARKO

Už pri tvorbe Etického kódexu Lesov SR, počas vysvetľovania jeho filozofie a konkrétnych ustanovení na stretnutiach so zamestnancami, ako aj pri jeho predstavení našim klientom, partnerom a verejnosťou, vedenie podniku zdôrazňovalo, že tento dokument nesmie ostať len na

Komentár

papieri. Cieľom bolo, je a bude dostať jeho ducha, jeho princípy a pravidlá do vedomia a konania každého zamestnanca Lesov SR. Prvé skúsenosti ukazujú, že lesnícky etický kódex skutočne žije. Etická rada sa zaoberala viacerými podnetmi poukazujúcimi na jeho porušovanie. Niektoré sa ukázali ako neopodstatnené, ale boli aj také, ku ktorým zaujala etická rada jasné stanoviská smerujúce k náprave. Generálny riaditeľ jej doporučujúce stanoviská akceptoval a prijal adekvátne rozhodnutia. Aspoň jeden

príklad za všetky. Na júnovom zasadnutí etická rada odporučila po zistení porušenia zákonníka práce, pracovného poriadku a etického kódexu súčasne zo strany vedúceho nemenovanej lesnej správy zmenu personálneho obsadenia tejto pozície. K 1. októbru k tejto zmene aj došlo.

Pred niekoľkými týždňami oslovil generálny riaditeľ listom všetkých predstaviteľov našich zákazníkov, štátnej a verejnej správy a odbornej verejnosti. Slovom všetkých tých, ktorí sa osobne zúčastnili pred šiestimi mesiacmi prezentácie nášho etického kódexu s prosbou, aby sa podelili s nami o skúsenosti z jeho uplatňovania v praxi. Odpovede zaslali aj také authority, akými sú verejný ochranca práv občanov Slovenskej republiky či prezident Slovenského poľovníckeho zväzu. A zareagovali aj top manažéri niektorých našich strategických klientov. Je potešiteľné, že ohlasy sú pozitívne. Niektorí už pocítili profesionálnejší, korektnejší a zodpovednejší prístup našich zamestnancov k svojej práci, povinnostiam a úlohám. Práve takýto prístup od nás očakávajú každý deň všetci, s ktorými prichádzame do kontaktu. Preto je dôležité, aby žil etický kódex v našich myšliach a činoch naďalej. Aby tých spokojných partnerov Lesov SR bolo stále viac a viac. Aby obraz štátnych lesníkov v očiach verejnosti dostal tie kontúry, ktoré si všetci želáme. ●

Nazdravičko, milý strýčko!

Peter GOGOLA

Prednedávnom sa vedenie podniku na svojej porade zaoberalo plnením príkazného listu generálneho riaditeľa zameraného na Národný akčný plán pre problémy s alkoholom (NAPPA). Bilanciu prvého polroku by sme mohli charakterizovať známou replikou: „Mám pre vás dve správy, jednu dobrú, jednu zlú“. Ktorú by ste chceli vedieť ako prvú?

Začnime tou zlou: správa konštatuje, že zisťovanie použitia omamných a psychotropných látok je problémové, pretože nemáme na tento účel technické prostriedky, ktoré by to objektívne potvrdili. Preto ani názor, že použitie týchto látok sa medzi zamestnancami nevyskytlo, nie je možné s istotou potvrdiť. Ďalším problémom je kontrola požitia alkoholu. Vykonáva sa pomocou detekčných trubičiek, pretože analyzátory dychu sú veľmi drahé a ako každý merací prístroj podliehajú povinnej pravidelnej kontrole štátneho kontrolného orgánu. Takéto prístroje vlastní len niekoľko OZ. Zdá sa, že investícií do tohto druhu techniky sa zrejme nevyhne - je to v záujme objektívneho sledovania dodržiavania zákazu konzumácie alkoholu pred a počas pracovnej doby.

Spomínaná správa priniesla za-

ujímavé štatistické výsledky: medziročne porovnanie s minulým, respektíve predminulým rokom ukazuje, že počet pozitívnych skúšok na alkohol medzi THZ klesá, u kategórie R naopak stúpa. V prvom polroku bolo na GR vykonaných 10 kontrol (všetky negatívne), na ústrediach OZ 382 kontrol (všetky negatívne), ale na LS a strediskách bolo u THZ z 1495 kontrol 5 pozitívnych a u robotníkov z 1353 kontrol až 17 pozitívnych. Správa konštatuje, že v prí-

Poznámka

pade THZ bol v 3 prípadoch rozviazaný pracovný pomer, v 1 prípade sa vec riešila absenciou a finančným postihom a jeden prípad je v riešení. V kategórii robotníkov bolo postihom rozviazanie pracovného pomeru v 9 prípadoch, absencia a finančný postih v 3 prípadoch a v 5 prípadoch to bolo písomné upozornenie na nedostatky s možnosťou výpovede v zmysle Zákonníka práce. Možno sa v duchu pýtate: stálo im to za to? Ja myslím, že nie.

Aby som nezabudol: tá dobrá správa je, že za prvý polrok sa nestal ani jeden pracovný úraz pod vplyvom alkoholu. ●

Prečo mám rád les

HONZA NEDVĚD
pesničkár

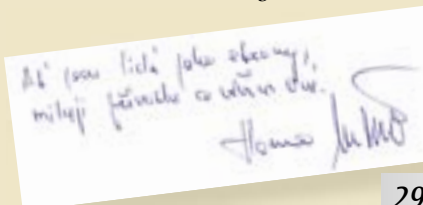
Prečo máte rád les?

Les mám rád kvôli jeho vüni, kvôli sile stromü, kvôli tomu, že když stojíte v lese, tak se můžete podívat přes listy anebo jehličí na měsíc, který tam svítí. Les mám rád proto, že jsem silně přesvědčen, že jsou to skutečně plíce světa. Že ten les vytváří jakousi příznivou atmosféru pro nás. A pak je tu ten nehlavnější důvod, proč mám rád les: les, to je moje dětství. Je se mnou spojen už od mého minus prvního roku. Vlastně jsem v něm i vznikl. A potom každé prázdniny téměř do mých dvaceti let jsem přežíval uprostřed lesa a to v člověku mnoho zanechá. Ani neumím najít slova, jak moc mám les rád právě z tohoto důvodu. Voní mi teplem rodiny a proto ho považují za jeden z největších smyslů mého života. Do lesa se vracím stále. Les mám rád i proto, že mi připomíná, že je lepší než my, lidé.

Které místo v Čechách máte najradšej a keďže sa netajíte tým, že milujete Slovensko, ktoré miesto je vaše najobľúbenejšie na Slovensku?

V Čechách mám najradši Terchovú (smiech). Já prostě nemám v Čechách místo, které by jsem měl obzvlášť rád. Jsem samozřejmě vázán na Sázavu, avšak výstavba dálnice v tomto kraji mně dost vzala. Kdyby jsem se hlouběji zamyslel, mohly by být tím mým „nej“ místem v Čechách Krkonoše, kde stojíte a koukáte, jak to Pán Bůh dobře udělal. Ale opět říkám, že Terchová mně přivádí k úžasu. Jak je nádherná, taková jako předtím a jací jsou tam obyčejní a dobří lidé... Ale kdybych měl říct, kde si nejvíc odpočinu a kde načerpám nejvíc síly, tak je to kterýkoliv nejbližší les s potokem. Já si k tomu potoku a k těm stromům sednu a jako kdyby do mne vdychovali energii. Mnoho energie ztrácím, když zpívám pro lidi. Nemám totiž dvacet a když zpívám, dávám do toho všechno. A ten potok s tím lesem mi to pak vracejí. ●

Foto: *Jano „Myšiak“ Miškovič*

Nový zákon o lesoch

Milan VANČO

Po tom, ako prezident SR Ivan Gašparovič nepodpísal zákon NR SR z 24. 5. 2005 o lesoch a tento svojím rozhodnutím zo 16. 6. 2005 vrátil späť na prerokovanie NR SR, po opätovnom prerokovaní tohto zákona vo výbore NR pre pôdohospodárstvo a v Ústavoprávnom výbore NR, NR SR na zasadnutí dňa 23. 6. 2005 zákon o lesoch schválila.

Tento zákon, publikovaný v Zbierke zákonov SR v čiaske 138 z 22. 7. 2005 ako zákon o lesoch č. 326/2005 Z. z., s účinnosťou od 1. 9. 2005 (s výnimkou §69 – body 4 až 12, ktoré nadobudnú účinnosť až dňom nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných podľa §66) po dlhých 28 rokoch nahrádza doteraz platné zákony č. 61/1977 Zb. o lesoch a zákon SNR č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe les. hospodárstva.

O tom, že sa tento zákon od prvého návrhu znenia vypracovaného gestorským MP SR rodil veľmi ťažko a že sa na jeho obsah aj rozsah názory odbornej i laickej verejnosti rôznili a ešte aj dnes, po jeho konečnom prijatí, stále rôznia, sa v tomto príspevku už „rozširovať“ nebudeme, ale na úvod možno len všeobecnejšie, no potom aj dopodrobna, rozoberieme jeho aktuálne paragrafové znenie.

Návrh lesného zákona vypracovaný MP SR schválila vláda SR vo februári 2005 a ako taký ho pod č. 1047 predložila na rokovanie NR SR, pričom s jeho účinnosťou sa pôvodne rátať už od 1. 7. 2005.

Podľa Dôvodovej správy „...napriek čiastkovým novelizáciám doteraz platných právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva tieto už celkom nezodpovedajú aktuálnym, spoločenským, ekonomickým a ani ekologickým podmienkam a požiadavkám na hospodárenie v lesoch SR ...“. V porovnaní s doterajšími predpismi sú niektoré ustanovenia návrhu zákona v dôsledku širšieho uplatňovania mimoprodukčných funkcií lesov, zohľadňovania lesníckej legislatívy EÚ, ako aj v súvislosti s rešpektovaním základných práv a slobôd občanov, podrobnejšie a konkrétnejšie.

Teda konkrétne ku konštrukcii nového zákona o lesoch. Jeho 70 paragrafov je rozdelených do 13 dielov takto:

I. diel: Základné ustanovenia (§§1 a 2)

II. diel: Lesné pozemky a ich ochrana (§§3 - 11):

1. oddiel: Lesné pozemky
2. oddiel: Ochrana lesných pozemkov

III. diel: Diferencované hospodárenie v lesoch (§§12 - 27): 1. oddiel : Kategória lesov

2. oddiel: Hosp. tvar lesa a hosp. spôsob
3. oddiel: Ťažba a preprava dreva
4. oddiel: Lesníckotechnické melirácie a zahrádzanie bystrín v lesoch

IV. diel: Ochrana lesa (§§28 a 29)

V. diel: Využívanie lesov verejnou a iné využívanie lesov (§§30 - 33)

VI. diel: Náhrada škody na lesnom majetku a náhrada za obmedzenie vlastníckych práv (§§34 a 35)

VII. diel: Odborné hospodárenie v lesoch (§§36 - 49): 1. oddiel: Hospodárska úprava lesov

2. oddiel: Lesnícky hospodársky plán
3. oddiel: Lesná hosp. evidencia, inf. systém les. hod. a národná inventarizácia lesa
4. oddiel: Odborný lesný hospodár a odb. správa lesov

VIII. diel: Správa lesného majetku vo vlastníctve štátu a združenia vlastníkov lesného majetku (§§50 a 51)

IX. diel: Lesná stráž (§§52 - 54)

X. diel: Financovanie verejnosprespečných činností na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch (§55)

XI. diel: Štátna správa lesného hospodárstva a štátny dozor v lesoch (§§56 - 62)

XII. diel: Zodpovednosť za porušenie povinnosti (§§63 - 65)

XIII. diel: Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia (§§66 - 70).

Už na prvý pohľad je zrejmé, že zákonodarca v zákone položil dôraz predovšetkým na hospodárenie v lesoch, na hospodárenie diferencované a najmä na odborné hospodárenie bez ohľadu na vlastníctvo, ktoré predovšetkým pre mimoprodukčné funkcie lesov (ekologické a environmentálne) tvoriacich jednu zo základných zložiek životného prostredia nemožno ani v súčasnosti chápať ako neobmedzené panstvo vlastníkov nad nimi. Aj preto, že lesy sú súčasťou prírodného bohatstva SR, aj preto, že vlastníctvo vlastníkov predovšetkým zaväzuje!

Účelom zákona (podľa jeho §1 ods. 2) je:

- a) zachovanie, zvelaďovanie a ochrana lesov ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie ich nenahraditeľných funkcií,
- b) zabezpečenie diferencovaného, odborného a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch,
- c) zosúladenie záujmov spoločnosti a vlastníkov lesov,
- d) vytvorenie ekonomických podmienok na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch.

Zákon vo svojom §2 vymedzuje obsah zo základných pojmov, z ktorých viaceré sa v lesníckom zákonodarstve objavujú po prvýkrát, napr. ekologická stabilita lesa, biologická diverzita, ener-

getický porast, či kusná plocha, ale napr. aj pojem „vlastník lesa malej výmery“ (§2 písm. r.).

V II. dieli nazvanom „Lesné pozemky a ich ochrana“ zákon taxatívne určuje, aké pozemky sú lesnými pozemkami, pričom napr. podľa jeho §3 ods. 1 písm. f) je daná právomoc orgánu ŠSSLH za takéto rozhodnutím vyhlásiť pozemky (okrem poľnohospodárskej pôdy) so súhlasom vlastníka alebo správcu v prípadoch podľa jeho ods. 3.

Evidenciu lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a OLH vedú orgány ŠSSLH na účely zistenia a aktuálneho stavu o účastníkoch konaní podľa zákona, s tým spojené povinnosti obhospodarovateľa lesa uvádzajú ods. 2 a 3 §-u 4 zákona.

Zásady ochrany lesných pozemkov, povinnosti pri územnej plánovanej činnosti, vyňatie a obmedzovanie využívania a rozhodovanie o ňom, náhrady za stratu mimoprodukčných funkcií lesa, ochranné pásmo lesa a otázku drobenia lesných pozemkov upravuje zákon v §5 - 11, keď napr. v súvislosti s drobením pozemkov v §11 uvádza, že sa pridobením les. pozemku, pri ktorom by vznikol les. pozemok s výmerou menšou ako 10 000 m², vyžaduje súhlas orgánu ŠSSLH., odkazuje v tejto súvislosti aj na ustanovenie §§21-24 zák. č. 180/95 Z.z..

Svojmu významu zodpovedá rozsah úpravy III. a IV. dielu zákona, ktoré sú tak špecificky lesnícke, že ich fundovaný odborný výklad môže podať len špecialista - lesník, tejto úlohe sa iste rád ujme, rovnako aj pre diely IV. a VI., rozvojovo - technický úsek GR (200).

Zákon v §30 ods. 1 výslovne uvádza, že „... každý má právo vstupovať na lesné pozemky ...“, pričom vzápätí v ods. 2 viaže toto právo na plnenie povinností chrániť a nenarušovať lesné prostredie, rešpektovať práva a oprávnené záujmy vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa, člena lesnej stráže a orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

Využívanie lesov verejnou sa nevzťahuje na vojenské lesy.

Taxatívny výpočet niektorých činností zakázaných na lesných pozemkoch uvádzajú ustanovenia § 31 ods. 1 a 2 zákona, súvisiace výnimky zo zákazov a súvisiace oprávnenia orgánov ŠSSLH upravujú jeho ods. 3 - 8.

O inom užívaní lesov a opatreniach na zaistenie bezpečnosti osôb a majetku vlastníkom nehnuteľnosti alebo investorm stavby a zariadenia pojednávajú v V. dieli zákona ustanovenia §§32 a 33.

JUDr. Milan VANČO

(dokončenie v decembrovom vydaní Lesníka)

LESNÉ PORASTY

november

OCHRANA

V tomto období sa začína venovať pozornosť vyčisteniu a údržbe zariadení a techniky na aplikáciu pesticídov, ako aj zaisteniu náhradných dielov. Zároveň sa zisťuje posezónny stav zásob pesticídov, feromónov a iných prípravkov na ochranu lesa. Zabezpečuje sa ich správne skladovanie cez zimné obdobie.

Podkôrny hmyz:

Hlavnou aktivitou lesného hospodára v boji s podkôrnymi je v tomto období vyhľadávajú aktívnych chrobačiarov a ich asanácia priamo pri pni odkôrnením a spálením kôry. Naďalej sa pokračuje v spracovaní lapákov pre odchyt podkôrnika dubového a pália sa zvyšky po ťažbe, a to tak čerstvé, ako aj tie, ktoré boli v jarnom období pripravené ako lapacie hromady. Intenzívne prebieha odstraňovanie chrobačiarov z porastov.

Listožravý a cicavý hmyz:

Pokračuje sa v kontrole početnosti populácií dubových piadiviek. Na základe výsledku kontroly je potrebné predbežne naplánovať obranné opatrenia na jar nasledujúceho roku (apríl).

Jesenné a zimné mesiace treba využiť na kontroly početnosti dubových defoliátorov. Počet vaječných znášok mnišky veľkohlavej možno kontrolovať Turčekovou metódou už od októbra. Oficiálne, podľa STN možno škodcu kontrolovať až do apríla budúceho roku. Z praktického hľadiska, najmä pre plánovanie obranného zásahu (v prípade premnoženia škodcu), je vhodnejšie kontrolu ukončiť do konca kalendárneho roku. V takom prípade sa nezmešká plánovacie obdobie na naplánovanie potrebného množstva finančných prostriedkov nutných na rozsiahle obranné opatrenia.

Počas celej zimy je možné kontrolovať rúrkovčeka smrekovcového – početnosť húseníc prezimujúcich vo vakoch lokalizovaných väčšinou v okolí brachyblastov. Vzorky sa odoberajú z okrajových vetiev (ak sú stromy na okraji porastov) alebo z vrcholovej časti (stromy vnútri porastov). Z každej lokality je potrebné odobrať vzorky minimálne z 5-tich stromov (z každého stromu 4-5 vetiev) a zaslať ich Lesnickej ochrannárskej službe na rozbor.

Škody zverou:

Dokončuje sa ochrana mladých porastov proti zimnému odhryzu. Repelenty riediteľné vodou je potrebné aplikovať pri teplotách vyšších ako 0°C. Tieto prípravky musia po aplikácii zaschnúť, aby ich nezmyl dážď. Repelenty nesmú zamrznúť a je zakázané ich nahrievanie nad ohňom. Z tohto hľadiska má výhodu Repelan, ktorý sa dá aplikovať aj za daždivého počasia a pri nižších teplotách, pokiaľ úplne nestuhne (mráz ho nepoškodzuje)

Hubové ochorenia drevín:

V tomto období je zvýšená pravdepodobnosť poranenia stromov pri ťažbe, príp. vzniku mrazových trhlín (vysoké teplotné rozdiely medzi dňom a nocou), čím sa vytvárajú nové vstupné brány pre rôzne hubové infekcie.

Prítomnosť plodníc, ktoré možno na stromoch makroskopicky zistiť a identifikovať, informuje lesného hospodára o výskyte ochorenia a zvyšuje nebezpečenstvo infikovania zdravých jedincov. Obrana voči širokému spektru drevokazných húb spočíva v odstraňovaní postihnutých stromov, príp. aspoň plodníc týchto patogénov. Rany vzniknuté pri ťažbách, poranení zverou, mrazom a pod. je potrebné ošetriť vhodnými prípravkami obsahujúcimi fungicídne látky.

ŠKÔLKY

Zvýšená pozornosť sa venuje uskladneniu semena. V prípade zistenia napadnutia semien niektorým biotickým škodcom alebo niekoľkými škodcami odrazu, treba bezodkladne vykonať potrebné opatrenia.

Okrem uvedeného sa v lesných škôlkach vykonáva údržba aplikačnej techniky a kontrolujú sa podmienky uskladnenia chemických prípravkov. ●

Prednedávnom sa v bulvárnych médiách objavila informácia, že na istom spoločenskom podujatí, na ktorom sa zúčastnil minister pôdohospodarstva Zsolt Simon, mu na kolene sedel Peter Gogola. Podarilo sa nám zistiť, že táto informácia je pravdivá. Ako dôkaz uverejňujeme fotografiu. Na upresnenie je potrebné dodať, že mladý muž, sediaci na ministrovom kolene, je Peter Gogola mladší. ●

Rubriku pripravuje: Ferko Tárjako

U psychiatra: „Myslíte si, že existujú géniovia?“
(odpoveď je v tajničke)

Pomôcky: BS, adinola, vae, trapa, Pánini, Jin	Rod ihličnatých stromov	Ošatili	Óstrov v Tichom oceáne	2. časť tajničky	Molyodén (zn.)	Meno psa	Francúzsky skladateľ
Zlámal							
Jemnozrná hornina							
Názov					Značka ruských lietadiel		Japonská rieka
1. časť tajničky				Spolka (sta)	Lietnatý strom		
Japonská dĺžová miera	Tamto		MPZ aut	Bahamy	Šuchala	3. časť tajničky	Semita
Tavi križec	4. časť tajničky	Havajský vták	Obaja	Tam	Vnútri		Kolvíca (bot.)
Znova, opál							Druh kalužáka
Priradovacia spojka							Staroegyptská bohynia
Meno Renáty							Okrasná rastlina
Jestvuje	Surová náňa		Vnuk Abrahámov	Patrice	Ene		Bírim vrazil
Egyptský pán neba		Záštita (oren.)					Zebrala
Stratila reč		Trójsky hrdina					Obchodný zástupca
Staroindický gramatik							Obchodný účet (obch.)
Odvod (zastar.)							Decibel (zn.)
Beda po latinsky	Ponika		Zotráva v spánku	Bulharský panovník			Spadla (expr.)
Unášaj			Bratanec Dávidov	Osobné zámeno			Predložka
Časť včelina							Na spoločný účet (obch.)
Časť stromov							Morský vták
Druh kyslého mlieka							Egyptský boh poznania
							Ódpadky
							Zapísali
							Vzdusný prúd
							Hovor znova
							Opatrovanie
							Slovenský denník
							MPZ aut
							Albánska
							Fínska dĺžová miera
							5. časť tajničky
							Rýžová palenka
							Lovkyňa
							perál
							Keď
							Talianska
							Staršia
							plošná miera
							Štvorek (typ.)
							Odtelata
							Čínsky boh
							ľuď východu
							Lahodný nápoj

Tajnička krížovky z októbrového čísla Lesníka znie: „... vy ste mali prísť vtedy, keď vám robili tú fotografiu.“ Z korešpondenčných lístkov s vylúštenou tajničkou sme tentokrát vyžrebovali Alexandru Šimurkovú z Prievidze, Eugena Szóke zo Šaštína a Emila Indra z Hriňovej. Víťazom posielame knihy z produkcie vydavateľstva IKAR. K výhre im blahoželáme a prajeme príjemné chvíle pri čítaní.

redakcia

Lesník príde za nadriadeným a hovorí:

- Šéfe, musíte mi zvýšiť plat. Tri ďalšie firmy majú o mňa záujem.
- Nehovorte, a ktoré sú to?
- Daňový úrad, telekomunikácie a elektrárne.

Lesník sa vráti večer z krčmy domov mierne „unavený“ a dohovára synovi:

- Keď som mal ja toľko rokov ako ty, tak Vladimír Remek vyletel do vesmíru! A ty si čo dokázal?!

Poľovnícky receptár

ZAJAČIA PAŠTÉTA

Suroviny: zajac, bravčový bôčik, cibuľa, cesnak, maslo, tatárska omáčka, soľ, čierne korenie, ďalšie koreniny podľa chuti.

Pracovný postup: nevykosteného zajaca a bôčik (v pomere 1:1) varíme do mäkka, počas varenia pridáme cibuľu, cesnak, soľ a čierne korenie. Po uvarení vykostíme, pomelieme na pastu, pridáme maslo, tatársku omáčku a koreniny, dokonale premiešame. Podávame vychladené a vhodne ozdobené.

ZVERINOVÝ ŠALÁT

Suroviny: divina (mladé dančie alebo jelenie pliecko), koreniny, cibuľa, cesnak, kyslé uhorky, tatárska omáčka, feferóny.

Pracovný postup: mäso uvaríme do mäkka, počas varenia pridáme cesnak, cibuľu, koreniny a soľ. Po uvarení vykostíme, zomelieme (alebo na drobno porežeme). Do takto pripraveného mäsa pridáme koreniny (podľa chuti), na drobno narezané uhorky a feferóny, tatársku omáčku. Dokonale premiešame a vychladíme.

Dobrá chuť všetkým čitateľom Lesníka praje Ján Šuchta, autor receptov a majiteľ reštaurácie Idea v Michalovciach

RUBRIKU PRIPRAVUJEME V SPOLUPRÁCI S POŠTOVÝM MÚZEOM V BANSKEJ BYSTRICI

Filatelistické okienko

2001

DRAVÁ ZVER 10. 7. 2001

Autor výtvarného návrhu známok:

Igor Benca, akad. maliar

Rytina známok:

František Horniak, akad. maliar

Tlačiareň:

Poštovní tiskárna cenin, a. s. Praha

Technika tlače: **ocelotlač v kombinácii s ofsetom**

Náklad známok: po 126 000 ks

Autor motívu na FDC:

Igor Benca, akad. maliar

Rytina FDC:

František Horniak, akad. maliar

Návrh na pečiatku:

Igor Benca, akad. maliar

Tlačiareň FDC:

Poštovní tiskárna cenin, a. s. Praha

Technika tlače FDC:

ocelotlač z plochých platní

Náklad FDC: po 6 000 ks

Medveď hnedý
Ursus arctos L.

Rys ostrovid
Lynx lynx L.

Vlk obyčajný
Canis lupus L.

1. Hádanka

Toto zvieratko je také malé, že sa zmestí do dlane. Telo má pokryté srstou. Staví si guľaté hniezdo, ktoré má v priemere 25 až 30 cm. Zimu prespáva v zemných dutinách medzi koreňmi stromov, niekedy aj v dutinách stromov. Pri spánku sa stočí v hniezde do kľbka a chvostom si prikryje brucho, hlavu a zátylok. Spí od októbra až do apríla (mája). Ozýva sa vrčivými zvukmi alebo tiahlym melodickým hlasom. Je všežravé.

Ahoj kamaráti, pošlite mi správne odpovede. Jedného riešiteľa odmením darčekom.

Ako sa volá toto zvieratko? Skús ho nakresliť!

2. Poznáš vtáčiky? Dopln do rámkov pod obrázkami ich názvy.

Ď [] [] [] [] []

K [] [] [] [] [] []

S [] [] [] [] []

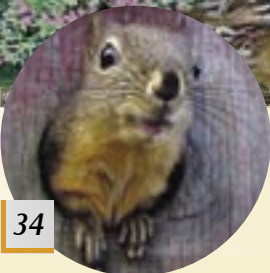
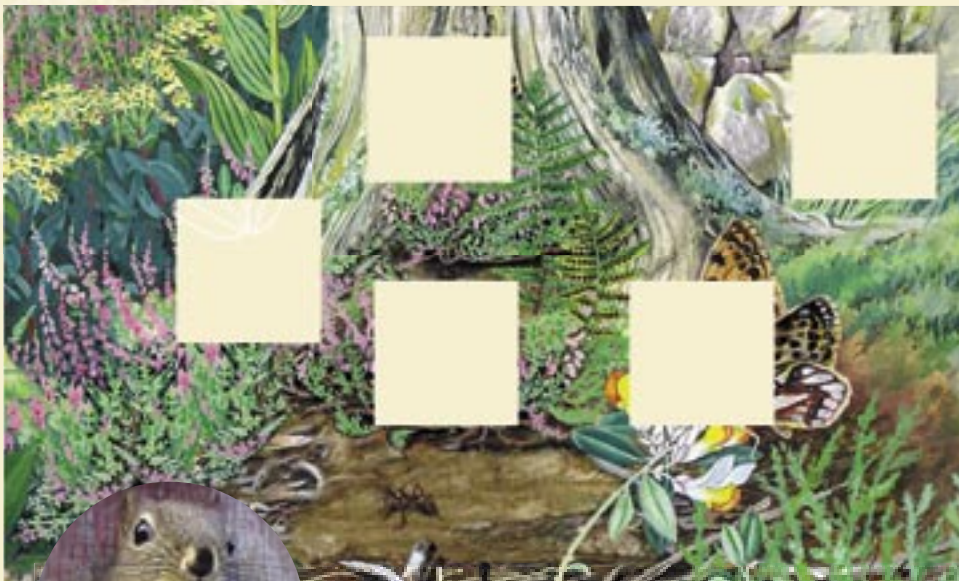

S [] [] [] [] [] []

3. Nájdi 10 odlišností.

4. Vystrihni a poskladaj obrázok.

Za správne odpovede posielam odmenu Vilkovi Glézlovi zo Zvolena. Moja adresa je: **Veverička Ryška**, LESY SR, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica.

Teším sa na vás nabudúce. Dovtedy ahoj!

Opustili nás

„Sú ľudia, ktorí pre nás v živote znamenajú viac ako ostatní.
O to ťažšie je naučiť sa bez nich žiť.“

S hlbokým zármutkom oznamujeme všetkým kolegom, priateľom a známym, že dňa 11. októbra 2005 po krátkej a ťažkej chorobe, vo veku 57 rokov, nás navždy opustil náš dlhoročný spolupracovník

Ing. Milan SLIMÁK,
vedúci odbytu na OZ Košice.

Život nám zase raz ukázal svoju odvrátenú tvár. Po rokoch vľúdnosti, pohody a radosti, ale i riešiteľných problémov, prináša zrazu smútok, bolesť a kruté utrpenie pre pozostalých. Zvesť o Milanovej smrti nás zasiahla neprípravených. Prijali sme ju ako blesk, čo pretrhne pieseň ... Ťažko nám je, keď o ňom máme hovoriť už len v minulom čase.

Ing. Milan Slimák sa narodil v prekrásnom prostredí dedinky Šarbov, čo predurčilo jeho ďalšiu životnú a profesionálnu púť - pracovať v prospech nášho zeleného hospodárstva.

Od roku 1974 pôsobil v rôznych funkciách na LZ Prešov, niekoľko rokov aj vo funkcii riaditeľa závodu a od 1. 1. 1995 bol vedúcim odborom odbytu na Východoslovenských lesoch, š. p. Košice, kde po rôznych organizačných zmenách pracoval do poslednej chvíle. Bol lesníkom a vášnivým poľovníkom telom i dušou. Obdivovali sme jeho charakter, rozvážnosť, korektnosť a zodpovednosť pri riešení problémov. Neznášal vo svojom okolí lož a pretváрку, vedel si získať srdce človeka hlboko ľudským prístupom, čo dodávalo jeho osobe silnú charizmu.

Bude nám chýbať jeho veselý smiech a zvučný hlas. Oстане však medzi nami všetko to krásne, čo svojou prácou vytvoril, ostanú nám spomienky. Drahý Milan, nech Ťi východoslovenské lesy šumia tichú pieseň a strážia pokoj Tvojho odpočinku!

Tvoja pamiatka oстане navždy medzi nami!

Kolegovia OZ Košice

Stretnutie vedenia OZ Žarnovica s bývalými zamestnancami

Lubica ŠIMEKOVÁ

V duchu tradície a pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa v piatok 21. októbra uskutočnilo stretnutie dôchodcov - zamestnancov bývalého lesného závodu Žarnovica. Stretnutie zorganizovalo vedenie Odštepneho závodu Žarnovica zastúpené riaditeľom Ing. Jánom Tomášom v spolupráci s Odborovým zväzom pri odštepnom závode. Bývalí zamestnanci, v úctyhodnom počte 101, sa stretli v kultúrnom dome vo Voznici, kde bol pre nich pripravený bohatý program.

Po zvítaní a podpise do závodnej kroniky sa im prihovarila Ing. Katarína Dávidová básňou venovanou pokojnej starobe, ktorá vystriedala roky naplnené prácou. Milým darčekom v podobe recitačno - tanečného pásma potešili deti z Materskej školy Voznica. Riaditeľ závodu Ing. Ján Tomáš v krátkej prezentácii predstavil zmeny, ktorými prešiel Odštepny závod Žarnovica, ale aj celý štátny podnik LESY SR, v posledných dvoch rokoch. Prítomným sa prihovarila aj predsedníčka Odborového zväzu pani Jana Bahnová a hosť podujatia - starosta obce Voznica.

Po prípitku a slávnostnom obede dôchodcov potešilo temperamentné vystúpenie folklórneho súboru Poľana zo Zvolena a domáceho folklórneho súboru Dolinka. Zvyšok popoludnia bol venovaný voľnej zábave pri kapele a veru aj boľavé nohy ožili pri rezkej muzike. Tí, ktorí už do tanca nemali sily, si zaspomínali na spoločné roky, pri nejednom stole bolo vidieť aj staré fotografie.

Mnohí sa stretli na tomto mieste po dlhšom čase a všetkých prítomných, ktorí sa podieľali na príprave stretnutia, hrial príjemný pocit, že sme dali možnosť ľuďom stretnúť sa, porozprávať, na chvíľu zmeniť denný stereotyp, priblížiť im náš dnešok, ktorý žijeme a ktorý je plný zmien.

Ing. Lubica Šimeková
je personalista na OZ Žarnovica

Životné jubileá

November 2005
Životné jubileá

50 rokov

Ing. Skalský Ján • nar. 22. 11. 1955, OLH, LS Holíč - OZ Šaštín
Holčík Dezider • nar. 8. 11. 1955, OLH, LS Pezinok - OZ Smolenice
Kuric Vladimír • nar. 15. 11. 1955, OLH, LS Píla - OZ Smolenice
Ing. Chmelař Jaroslav • nar. 4. 11. 1955, OLH, LS Martin - OZ Žilina
Ing. Kubanda Stanislav • nar. 12. 11. 1955, vedúci LS,
 LS Závadka - OZ Beňuš
Ing. Rejko Milan • nar. 25. 11. 1955, OLH, LS Poľana - OZ Kriváň

60 rokov

Böhm Michal • nar. 13. 11. 1945, technik, LS Bajč - OZ Palárikovo
Ing. Rusiňák Michal • nar. 25. 11. 1945, vedúci LS,
 LS Sabinov - OZ Prešov

Odchod do starobného dôchodku

Ing. Končok Rudolf • nar. 26. 11. 1944, VORŠ,
 odbor obchodu a logistiky - GR BB

Ing. Helena Turská

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo v Lesníckom skanzene

Deň piety

Malebné zákutia Symbolického lesníckeho cintorína sa 3. novembra 2005 stali miestom spomienok na tých, ktorí lesu obetovali svoje životy. Za blikotu sviečok zaznel v prítomí mohutných jedlí hlahol zvona ozývajúceho sa len jedenkrát v roku. Tklivé tóny fujary a slová piesne o „Janíčkovi, ktorého zabila jedlička“ boli úvodom k príhovoru Karola Vinša. Spomenul nielen tých, ktorým hora už spieva svoju večnú pieseň, ale aj na našu spoločnú zodpovednosť za to, aby tragédií v lese bolo čo najmenej. K symbolickému krížu vystúpilo spolu s predstaviteľmi vedenia podniku aj 16 poslancov Národnej rady SR, Dozornej rady LSR, š. p., funkcionári odborov, štátnej správy i obcí. Pietne ticho v závere smútočného aktu orámovali zvuky lesníc.

V rovnaký deň sa na Odštepnom závode v Čiernom Balogu uskutočnilo aj 55. zasadnutie Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo, ktoré viedol jeho predseda Tibor Cabaj. V zasadačke závodu účastníkov výjazdového zasadnutia privítal riaditeľ Miroslav Engler, následne podal informatívnu správu o stave spracovania kalamity generálny riaditeľ Karol Vinš.

Súčasťou poslaneckého dňa bola aj prehliadka Lesníckeho skanzenu. Malú „parlamentnú krízu“, ktorá vznikla krátkym časovým oneskorením úsmevne vyriešil Tibor Cabaj rozhodnutím pokračovať v zaujímavej prehliadke skanzenu aj za cenu posunutia programu schôdze výboru. Verme, že ide o nádejný signál z radov poslaneckého zboru všetkým, ktorí sa o lesy Slovenskej republiky obetavo starajú.

Ján Mičovský

